

รายงาน

งานอนุรักษ์โบราณสถานวัดพระราม
ตำบลประตูชัย อำเภอพระนครศรีอยุธยา
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
รายงานเล่มที่ 5

โครงการปรับปรุงและพัฒนาระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ
ปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ และสิ่งแวดล้อม
ในพื้นที่โบราณสถานบึงพระราม
สัญญาเลขที่ 7/2547

โดย

ห้างหุ้นส่วนจำกัด ปวช. ลีจิตก่อสร้าง

อธิบดีกรมการจาก
อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา

29 ธ.ค. 2551

คำนำ

การขุดแต่งและออกแบบเพื่อการบูรณะวัดพระราม อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นโครงการปรับปรุงและพัฒนาระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ ปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์และสิ่งแวดล้อมในพื้นที่โบราณสถานบึงพระราม ซึ่งจังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้รับงบประมาณให้ดำเนินการในปี 2547 โดยมอบหมายให้สำนักงานศิลปากร ที่ 3 พระนครศรีอยุธยา เป็นผู้ควบคุมงาน ซึ่งได้ว่าจ้างห้างหุ้นส่วน จำกัด ป.ว.ช.ลิขิตการสร้างเป็น ผู้รับจ้าง จัดหาแรงงานในการขุดค้น ขุดแต่ง สสำรวจและเขียนแบบสภาพโบราณสถานก่อนและภายหลังการขุดแต่ง

สัญญาจ้างลงนามวันที่ 31 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2547 ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2547 ถึงวันที่ 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2548

ในการดำเนินงานทางโบราณคดีครั้งนี้ ได้มอบหมายให้ นายเมธาตล วิจักขณะ นักโบราณคดี 7 ว และนายเทิดศักดิ์ เย็นจระ นายช่างโยธา 4 เป็นผู้ปฏิบัติและควบคุมงาน

โดยมี นายทรงวุฒิ ธรรมจันติพงษ์ เป็นนักโบราณคดีประจำแหล่ง ทำหน้าที่ควบคุมการปฏิบัติงานในภาคสนาม การวิเคราะห์โบราณวัตถุ และจัดทำรายงานเบื้องต้น

ขอขอบคุณ บุคคลอีกหลายท่านที่ไม่สามารถจะกล่าวนามได้ ที่ได้อนุเคราะห์ช่วยเหลือให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ยิ่ง ไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้จัดทำ

สารบัญ

หน้า

คำนำ

สารบัญภาพถ่าย

สารบัญภาพลายเส้น

บทนำ

บทที่ 1	การดำเนินงานชุดแต่งโบราณสถาน	
1.1	ตำแหน่งที่ตั้งและสภาพแวดล้อมของโบราณสถาน	1
1.2	ประวัติโบราณสถาน	1
1.3	ประวัติการทำงานที่ผ่านมา	2
1.4	สภาพโบราณสถานก่อนการชุดแต่ง	3
1.5	การวางผังหลุมชุดแต่งและชุดค้น	3
1.6	เทคนิคการชุดค้นทางโบราณคดี	3
1.7	การเก็บหลักฐานและการบันทึกข้อมูล	4
1.8	การทำผังหลังการชุดแต่ง	4
บทที่ 2	โบราณสถานภายหลังการชุดแต่ง	
2.1	สภาพโดยทั่วไปและแผนผัง	5
2.2	ลักษณะโบราณภายหลังการชุดแต่ง	5
บทที่ 3	โบราณวัตถุที่พบจากการชุดแต่ง	
3.1	โบราณวัตถุที่เป็นส่วนประกอบทางสถาปัตยกรรม	7
3.2	โบราณวัตถุที่เป็นรูปเคารพทางศาสนา	8
3.3	โบราณวัตถุที่เป็นภาชนะดินเผาในประเทศ	8
3.4	โบราณวัตถุที่เป็นภาชนะดินเผาจากแหล่งเตาต่างประเทศ	8
บทที่ 4	การชุดค้นทางโบราณคดี	
4.1	วัตถุประสงค์	9
4.2	หลุมชุดค้น	9
4.3	ชั้นดินธรรมชาติ	9

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า	
4.4	ชั้นดินทางโบราณคดี	10
4.5	โบราณวัตถุแบ่งตามชั้นดินสมบูรณ์	10
4.6	บทวิเคราะห์และแปลความ	15
4.7	บทสรุป	16
บทที่ 5	การศึกษาวิเคราะห์และเปรียบเทียบ	
5.1	ลำดับอายุสมัยโบราณสถาน	18
5.2	รูปทรงสันนิษฐานทางสถาปัตยกรรม	19
บทที่ 6	สรุป	
	เชิงอรรถ	
	ภาพถ่าย	
	แผนผัง	
	บันทึกประจำวัน	
	สัญญา	

บทนำ

ความเป็นมาของโครงการ

วัดพระรามเป็นโบราณสถานภายในเกาะเมืองพระนครศรีอยุธยาหรืออยู่ในพื้นที่อุทยานประวัติศาสตร์ พระนครศรีอยุธยา ตั้งอยู่บริเวณใจกลางพระนครศรีอยุธยาวัดพระรามแห่งนี้ประกอบไปด้วยโบราณสถานเป็นจำนวนมาก เช่น พระปรางค์ ประชาน พระวิหาร พระอุโบสถ เจดีย์รายทรงต่าง ๆ ซึ่งส่วนมากได้รับการบูรณะปฏิสังขรณ์และเสริมความมั่นคงแล้ว ยกเว้น เจดีย์รายด้านทิศเหนือของปรางค์ประชาน (โบราณสถานหมายเลข 15) เจดีย์รายด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือของพระปรางค์ประชาน (ประชานสถานหมายเลข 18) เจดีย์รายคด้านทิศใต้ของเจดีย์ประชาน (โบราณสถานหมายเลข 36) เจดีย์รายด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ของเจดีย์ประชาน (โบราณสถานหมายเลข 38) เจดีย์รายตั้งอยู่ทิศตะวันตกเฉียงใต้ของเจดีย์ประชาน (โบราณสถานหมายเลข 41) ยังไม่ได้รับการขุดแต่ง – เพื่อศึกษา

กรมศิลปากรจึงให้มีการขุดแต่งและบูรณะเจดีย์รายทั้ง 6 องค์ รวมทั้งขุดหลุมขุดค้นจำนวน 1 หลุม เพื่อศึกษาพัฒนาการของการอยู่อาศัยในวัดพระราม ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของโครงการปรับปรุงและพัฒนาระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ ปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์และสิ่งแวดล้อมในพื้นที่โบราณสถานบึงพระรามและจัดทำรายงาน การดำเนินงานประกอบไปด้วย

1. งานอนุรักษ์โบราณสถานวัดชุมแสง (รายงานเล่มที่ 1)
2. งานอนุรักษ์โบราณสถานพระปรางค์มูมวัดมหาธาตุ (รายงานเล่มที่ 2)
3. งานอนุรักษ์โบราณสถานพระที่นั่งเย็น (รายงานเล่มที่ 3)
4. งานปรับปรุงภูมิทัศน์และสาธารณูปโภคพระราชานุสาวรีย์สมเด็จพระเจ้าอยู่ทอง (รายงานเล่มที่ 4)
5. งานอนุรักษ์โบราณสถานวัดพระราม (รายงานเล่มที่ 5)
6. งานปรับปรุงภูมิทัศน์และสาธารณูปโภคบึงพระราม

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเป็นการอนุรักษ์และส่งเสริมไว้ซึ่งโบราณวัตถุสถาน อันเป็นมรดกทางศิลปวัฒนธรรมของชาติไทยให้คงอยู่สืบไป
2. เพื่อสงวนรักษาไว้ให้เป็นสถานที่ศึกษาหาความรู้ เป็นแนวทางในการศึกษาด้านศิลปะและสถาปัตยกรรมของการก่อสร้างอาคารสมัยอยุธยา และการใช้วัสดุตลอดจนถึงวิถีทางการช่างต่าง ๆ ในสมัยนั้นให้เป็นที่ปรากฏอย่างชัดเจน

3. เพื่อเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลวิชาการด้านประวัติศาสตร์ โบราณคดี ในการศึกษา และอ้างอิงต่อไป
4. เพื่อป้องกันการพังทลายของโบราณสถาน รวมทั้งป้องกันการบุกรุกทำลาย

ขอบเขตและรายละเอียดของงาน

1. งานเขียนแบบก่อนและหลังการขุดแต่งเจดีย์และแบบเพื่อการบูรณะ
2. งานขุดแต่ง เจดีย์รายและหลุมขุดค้นจำนวน 1 หลุม
3. งานบูรณะเจดีย์รายวัดพระราม
4. จัดทำรายงานการอนุรักษ์โบราณสถานวัดพระราม

พื้นที่ดำเนินการ

โบราณสถานวัดพระราม ตำบลประตูชัย อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

วิธีปฏิบัติงานและข้อกำหนดต่าง ๆ

1. ตามมาตรฐานงานโบราณคดี ของสำนักโบราณคดี กรมศิลปากรและมาตรฐานงานอนุรักษ์โบราณสถานของกรมศิลปากร
2. การดำเนินการอนุรักษ์โบราณสถานแห่งนี้ ต้องให้กลมกลืนกับโบราณสถานที่ได้รับการอนุรักษ์ไปก่อนแล้ว

ระยะเวลาปฏิบัติงาน

ใช้เวลาปฏิบัติงานทั้งสิ้น จำนวน 300 วัน (ตั้งแต่วันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2547 ถึงวันที่ 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2548)

งบประมาณที่ได้รับ

เป็นส่วนหนึ่งของงบประมาณโครงการปรับปรุงและพัฒนาระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ ปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์และสิ่งแวดล้อมในพื้นที่โบราณสถานบึงพระราม เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 39,200,000 บาท (สามสิบล้านเก้าพันสองแสนบาทถ้วน) โดยแยกเป็นงานอนุรักษ์โบราณสถานวัดพระรามเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 2,108,500 บาท (สองล้านหนึ่งแสนแปดพันห้าร้อยบาทถ้วน)

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

1. สำนักงานศิลปากรที่ 3 พระนครศรีอยุธยา
2. อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา
3. สำนักโบราณคดี กรมศิลปากร

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ช่วยให้สามารถศึกษาลักษณะทางด้านสถาปัตยกรรมของโบราณสถานโบราณสถาน พระปรางค์มุ่ม วัดมหาธาตุ ได้อย่างชัดเจน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในทางวิชาการประวัติศาสตร์และ โบราณคดีสมัยอยุธยา
2. ช่วยสร้างทัศนคติและความเข้าใจอันดีงามในการอนุรักษ์โบราณสถาน ให้กับประชาชนโดยทั่วไปที่มีต่อกรมศิลปากร
3. ช่วยพัฒนาส่งเสริมให้โบราณสถานแห่งนี้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่จะให้ทั้งความรู้ และความสวยงามแก่นักท่องเที่ยวทั่วไป
4. ช่วยสนับสนุนนโยบายของรัฐบาลที่ให้ช่วยพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวภายในประเทศ

บทที่ 1

การดำเนินงานขุดแต่งโบราณสถานและการขุดค้นทางโบราณคดี

1.1 ตำแหน่งที่ตั้งและสภาพแวดล้อมของโบราณสถาน

วัดพระรามตั้งอยู่ตำบลประตู่ชัย อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อยู่ด้านนอกพระราชวังหลวงด้านทิศตะวันออกริมบึงพระราม มีถนนหลวงกว้างห้าวา สำหรับมีการใหญ่แห่งพระกฐินหลวง นากหลวง ตั้งพยุหียาตรากัน (ถนนสายนี้เป็นใหญ่ตรงไปจากหน้าพระราชวัง ไปหักเลี้ยวที่มุมกำแพงพระราชวังด้านใต้

โดยมีระวาง 5137 IV ลำดับชุด L 7017 พิมพ์ครั้งที่ 1-RTSD จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พิกัด 688872

ตำแหน่งที่ตั้งภูมิศาสตร์ประมาณเส้นรุ้งที่ 14 องศา 21 ลิปดา 7 พิลิปดาเหนือและเส้นแวงที่ 100 องศา 33 ลิปดา 50 พิลิปดาตะวันออก

1.2 ประวัติของโบราณสถาน

ตามหนังสือพระราชพงศาวดารฉบับหลวงประเสริฐ กล่าวว่า สมเด็จพระรามาธิบดีทรงสร้างพระอาราม ตรงที่ถวายพระเพลิงพระบรมศพ สมเด็จพระเจ้าอู่ทอง ผู้เป็นพระราชบิดา เมื่อ พ.ศ. 1912 วัดนี้ได้รับการบูรณะปฏิสังขรณ์ครั้งใหญ่ในรัชสมัยสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถและเสร็จพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ

1.3 ประวัติการทำงานที่ผ่านมา

วัดพระรามได้ขึ้นทะเบียนโบราณสถาน ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 52 ตอนที่ 75 วันที่ 8 มีนาคม 2548

- โบราณสถานส่วนใหญ่ของวัดได้รับการบูรณะแล้วจากโครงการอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ปีงบประมาณ 2530

1.4 สภาพปัจจุบันก่อนการขุดแต่ง

วัดพระรามมีองค์ประกอบได้แก่ มีปราสาทประธานตั้งอยู่บนฐานประทักษิณหันหน้าไปทางทิศตะวันออก ฐานประทักษิณมีบันไดขึ้นทางด้านทิศตะวันออกและตะวันตก ล้อมรอบปราสาทประธาน ด้วยระเบียงคดซึ่งก่อกำแพงวิหารทางด้านทิศตะวันออกและท้ายอุโบสถทางด้านทิศตะวัน

ตก ด้านระเบียงคดเป็นตั้งของเจดีย์รายทรงต่าง ๆ และวิหารราย ด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือเป็นสระน้ำสี่เหลี่ยม ล้อมโบราณสถานทั้งหมดด้วยกำแพงวัด โดยโบราณสถานทั้งหมดวางตัวตามแนวแกนทิศตะวันออก – ตะวันตก

โบราณสถานหมายเลข 15

ตั้งอยู่ด้านทิศเหนือของปราสาทประธาน เป็นเจดีย์สี่เหลี่ยมจัตุรัส ขนาด 8.40×8.40 เมตร รูปแบบที่พบเป็นเจดีย์ที่มีส่วนเรือนธาตุทั้ง 4 ด้าน ลักษณะเป็นซุ้มจระนำ (ภาพถ่ายที่ 2) ความสูงจากจุด FIX POINT ถึงพื้นก่อนขุดแต่ง 30 CMDT.

โบราณสถานหมายเลข 18

ตั้งอยู่ด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือของปราสาทประธาน ลักษณะเป็นฐานสี่เหลี่ยมขนาดเล็ก มีวัชพืชปกคลุม (ภาพถ่ายที่ 3) ความสูงจากจุด FIX POINT ถึงพื้นก่อนขุดแต่ง 30 CMDT.

โบราณสถานหมายเลข 32

ตั้งอยู่ด้านทิศตะวันออกของเจดีย์ประธาน เป็นฐานสี่เหลี่ยมจัตุรัสขนาด 4×4 เมตร สูง 0.80 เมตร ไม่มีดินปกคลุมโบราณสถาน (ภาพถ่ายที่ 4) ความสูงจากจุด FIX POINT ถึงพื้นก่อนขุดแต่ง 30 CMDT.

โบราณสถานหมายเลข 36

ตั้งอยู่ด้านทิศใต้ของเจดีย์ประธาน เป็นฐานสี่เหลี่ยมขนาด 7×7 เมตร สูง 2 เมตร มีอิฐหักปกคลุมไม่สามารถบอกรูปร่างที่ชัดเจน (ภาพถ่ายที่ 5) ความสูงจากจุด FIX POINT ถึงพื้นก่อนขุดแต่ง 28 CMDT.

โบราณสถานหมายเลข 38

ตั้งอยู่ด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ของเจดีย์ประธาน เป็นฐานสี่เหลี่ยมขนาด 7.20×7.20 เมตร ใช้อิฐขนาด $15 \times 30 \times 6$ เซนติเมตร องค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมพังทลายจนหมดเหลือแต่เพียงแกนด้านในเจดีย์ (ภาพถ่ายที่ 6) ความสูงจากจุด FIX POINT ถึงพื้นก่อนขุดแต่ง 29 CMDT.

โบราณสถานหมายเลข 41

ตั้งอยู่ด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ของเจดีย์ประธาน ขนาดฐาน 4.50×4.50 เมตร ใช้อิฐ ขนาด $13 \times 27 \times 3$ เซนติเมตร ส่วนฐานบัวย่อมุมติดอยู่ (ภาพถ่ายที่ 7) ความสูงจากจุด FIX POINT ถึงพื้นก่อนชุดแต่ง 32 CMDT.

1.5 การวางผังหลุมชุดแต่งและชุดคั่นทางโบราณคดี

เพื่อหารูปแบบของเจดีย์รายในการออกแบบบูรณะและศึกษาพัฒนาการของการใช้พื้นที่โบราณสถานวัดพระราม

การวางผังหลุมชุดแต่ง ได้กำหนดเส้นหลักตามแนวแกนทิศเหนือใต้และตะวันออก - ตะวันตก ตัดกันผ่านจุด FIX POINT ตรงกลางปราสาทประธาน จุดตัดเส้นเป็นมุมฉากระยะห่าง 4 เมตร โดยเรียกชื่อหลุมตามแนวแกนทิศเหนือใต้อีก่อนตามด้วยแกนทิศตะวันออก - ตะวันตก เช่น N2E5, S1E1

กำหนดระดับสมมุติที่ 0.00 CMDT. ใว้ที่ฐานบัวคว่ำของระเบียงคด ถ้าระดับมากพื้นเฉลี่ย 30 เซนติเมตร

จากนั้นวางผังหลุมชุดคั่นขนาด 3×3 เมตร จำนวน 1 หลุมใว้ที่กริด N72 E8 ด้านทิศเหนือของปราสาทประธานระหว่างโบราณสถานหมายเลข 10 กับกำแพงวัด

1.6 เทคนิคการชุดแต่งโบราณสถาน

หลังจากวางผังหลุมโบราณสถานแต่ละหลัง ในการชุดแต่งจะชุดครั้งละ 10 – 20 เซนติเมตร โดยถ่ายระดับมาจากจุด FIX POINT เพื่อสะดวกในการอ้างอิง แล้วแต่ลักษณะของชั้นดินต่าง ๆ ที่จะปรากฏตามร่องรอยของโบราณวัตถุและโบราณสถานมากน้อยต่างกัน

การใช้เครื่องมือปฏิบัติงานมีทั้งเครื่องมือ เช่น จอบ เสียม อีเตอร์ ซึ่งใช้ในการเปิดหน้าดินในแต่ละชั้นอย่างระมัดระวัง จากนั้นจึงทำการข่อยดินด้วยเครื่องมือเบา เมื่อทำการชุดแต่งจนสามารถสันนิษฐานรูปทรงทางสถาปัตยกรรมโบราณสถานได้ชัดเจนแล้วหยุดการชุดแต่ง

1.7 เทคนิคการชุดคั่นทางโบราณคดี

หลังจากการฝังหลุมขนาด 3×3 เมตร แล้วทำถ่ายระดับจากจุด FIX POINT ที่บัวคว่ำของระเบียงคด ลงมาที่หมุดหัวเสาเฉลี่ย 30 CMDT

ในการขุดค้นแต่ละระดับชั้นดินจะมีการขุดลงตามแนวค้ำ ครึ่งละ 10 – 12 เซนติเมตร ตามชั้นดินสมมติ เมื่อพบโบราณวัตถุหรือร่องรอยผิดปกติจะทำการบันทึกถ่ายรูปและเก็บหลักฐานตามชั้นดิน

เมื่อขุดค้นถึงระดับพื้นผิวดินในแต่ละชั้นยังได้ทำการตรวจหาร่องรอยทางโบราณคดีต่าง ๆ โดยใช้แปรงปัดฝุ่นที่ผิวหน้าดินออกเพื่อดูผิวดินโดยละเอียดอีกด้วย เมื่อได้ทำการขุดค้นแล้วเสร็จจนถึงระดับที่ไม่พบหลักฐานและร่องรอยทางโบราณคดีใด ๆ ของมนุษย์ (Sterile) แล้ว จะมีการทำผังชั้นดินซึ่งเป็นภาพตัดขวาง (Profile) ของชั้นดินธรรมชาติ แล้วจึงเชื่อกตามแนวเส้นแบ่งชั้นดินให้เห็นความแตกต่างของการแบ่งชั้นดินอย่างชัดเจน

1.8 การเก็บหลักฐานและบันทึกข้อมูล

การรวบรวมข้อมูลทางโบราณคดี ดำเนินไปพร้อมกับการตั้งสมมติฐานในการตามหาร่องรอยทางประวัติศาสตร์ เนื่องจากโบราณวัตถุที่พบในพื้นที่ปฏิบัติงานแสดงถึงกิจกรรมที่ผ่านมาในบริเวณนั้น การเก็บโบราณวัตถุขึ้นมาจากหลุมขุดค้นจึงเป็นไปอย่างมีระบบ โบราณวัตถุต่าง ๆ ที่ถูกขุดพบ จะถูกนำบรรจุในถุงพลาสติกใส แล้วบันทึกรหัส แหล่งโบราณคดี ปีงบประมาณชื่อหลุมเพื่อบอกถึงตำแหน่ง

บทที่ 2

โบราณสถานภายหลังการขุดแต่ง

2.1 สภาพโดยทั่วไปและลักษณะของแผนผัง

วัดพระรามตั้งแต่ด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ของวัดพระรามมีปรากฏองค์ใหญ่เป็นประธานหันด้านหน้าวัดไปทางทิศตะวันออก โดยมีระเบียงคดก่อหุ้มท้ายวิหารทางด้านทิศตะวันออกและหุ้มท้ายอุโบสถทางด้านทิศตะวันตก ด้านนอกระเบียงเป็นที่ตั้งของเจดีย์ราย วิหารราย มีสระน้ำสี่เหลี่ยมอยู่ด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือ

2.2 โบราณสถานภายหลังการขุดแต่ง

2.2.1 โบราณสถานหมายเลข 15

ตั้งอยู่ด้านทิศเหนือของปรากฏประธาน วัดจากจุด FIX POINT ลงมาที่พื้นเฉลี่ย 50 เซนติเมตร เป็นเจดีย์ฐานสี่เหลี่ยมจัตุรัสขนาด 8.40 X 8.40 เมตร ใช้อิฐขนาด 15 X 27 X 4 ซม. วางแบบด้านยาวสลับด้านกว้าง รูปแบบที่พบเป็นทั้งเจดีย์ ที่มีส่วนเรือนธาตุทั้ง 4 ด้านมีลักษณะเป็นซุ้มจรนำ สันนิษฐานว่าเป็นทรงปรากฏ หรือเจดีย์ทรงปราสาทยอดระฆัง (ภาพถ่ายที่ 6)

2.2.2 โบราณสถานหมายเลข 18

ตั้งอยู่ด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือของปรากฏประธาน เป็นเจดีย์ขนาดเล็ก วัดจากจุด FIX POINT ลงมาพื้นที่เฉลี่ย 45 เซนติเมตร ฐานกว้าง 4 X 4 เมตร (ภาพถ่ายที่ 7)

ความสูงเหลือเพียง 80 เซนติเมตร ใช้อิฐขนาด 15 X 30 X 4 เซนติเมตร โดยมากใช้อิฐหักครึ่งก้อน จากรูปทรง และเทคนิคการก่อสร้างสันนิษฐานว่าเป็นเจดีย์ทรงระฆังกลม

โบราณสถานหมายเลข 32

ตั้งอยู่ด้านทิศตะวันออกของเจดีย์ประธาน วัดจากจุด FIX POINT โดยเฉลี่ย 30 เซนติเมตร เป็นฐานสี่เหลี่ยมจัตุรัสขนาด 4 เมตร สูง 80 เซนติเมตร ใช้อิฐขนาด 16.5 X 34 X 5 เซนติเมตร ก่อแบบด้านยาวสลับด้านกว้างลักษณะแข็งแรงกว่าเจดีย์หมายเลข 18 (ภาพถ่ายที่ 8)

จากรูปทรงและเทคนิคการก่อสร้าง สันนิษฐานว่าเป็นเจดีย์ทรงระฆังกลม

โบราณสถานหมายเลข 36

ตั้งอยู่ด้านทิศใต้ของเจดีย์ประธาน วัดจากจุด FIX POINT เฉลี่ย 50 เซนติเมตร ฐานเจดีย์เป็นขอมุมไม้สิบสอง กว้าง 7.50 X 7.50 เมตร ใช้อิฐขนาด 15 X 27 X 5 เซนติเมตร

ตรงย่อมุมใช้ศิลาแลงขนาด 16 X 55 X 26 เซนติเมตร ก่อรองรับเป็นฐานราก องค์เจดีย์พังทลายจนเหลือแต่แกนใน จากรูปแบบฐานและปูนปั้นที่พบจากการขุดแต่งเป็นรูปกนกกรอบซุ้มจรนำ ทำให้สันนิษฐานว่าเจดีย์มีรูปแบบของเรือนธาตุสูงแบบเจดีย์ทรงปราสาทขอมระฆัง หรือทรงปราสาท ด้านทิศใต้ของเจดีย์พบบ่อวงกลม 2 บ่อ ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 1.64 เมตร และ 1.50 เมตร โดยบ่อแรกตรงขอบบ่ออิฐฉาบปลายเป็นมุมด้านในฉาบปูนเรียบ บ่อที่สองขอบบ่อด้านในไม่ได้ฉาบเรียบเหมือนบ่อแรก โดยบ่อแรกสันนิษฐานว่าเป็นอ่างบัวเหมือนที่พบจากการขุดแต่งวัดพระศรีสรรเพชญ์ ส่วนบ่อที่สองสันนิษฐานว่าเป็นบ่อหมักปูน (ภาพถ่ายที่ 9)

โบราณสถานหมายเลข 38

ตั้งอยู่ด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ของเจดีย์ประธาน วัดจากจุด FIX POINT โดยเฉลี่ย 50 เซนติเมตร ฐานเจดีย์สี่เหลี่ยมจัตุรัสขนาด 7.20 X 7.20 เมตร ใช้อิฐขนาด 15 X 30 X 6 เซนติเมตร ก่อแบบด้านกว้างสลับด้านยาว รูปแบบของเจดีย์สันนิษฐานได้ยากมาก เนื่องจากองค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมพังทลายจนหมดเหลือแต่เพียงแกนด้านในเจดีย์ (ภาพถ่ายที่ 10)

โบราณสถานหมายเลข 41

ตั้งอยู่ด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ ของเจดีย์ประธาน วัดจากจุด FIX POINT โดยเฉลี่ย 40 เซนติเมตร (ภาพถ่ายที่ 11)

ขนาดฐานกว้าง 4.50 X 4.50 เมตร สูงที่สุด 1.60 เมตร โดยอิฐขนาด 13 X 27 X 3 เซนติเมตร รูปแบบเป็น เจดีย์ทรงปราสาทขนาดเล็ก

บทที่ 3

โบราณวัตถุที่พบจากการขุดแต่ง

โบราณวัตถุที่พบจากการขุดแต่งเจดีย์รายวัดพระราม ส่วนมากเป็นโบราณวัตถุที่ใช้ประดับสถาปัตยกรรม เช่น ชิ้นส่วนของกระเบื้องมุงหลังคาแบบต่าง ๆ แต่โบราณวัตถุที่พบมีปริมาณน้อย เพราะพื้นที่วัดส่วนใหญ่ได้รับการขุดแต่งและบูรณะในปี พ.ศ. 2530 แล้ว

โบราณวัตถุที่พบสามารถแยกเป็น 5 ประเภท ได้ดังนี้

- 3.1 โบราณวัตถุที่เป็นส่วนประกอบทางสถาปัตยกรรม
- 3.2 โบราณวัตถุที่เป็นรูปเคารพทางศาสนา
- 3.3 เศษภาชนะที่ดินเผาจากแหล่งเตาภายในประเทศ
- 3.4 เศษภาชนะดินเผาจากแหล่งเตาต่างประเทศ
- 3.5 โบราณวัตถุประเภทอื่น ๆ

3.1 โบราณวัตถุที่เป็นส่วนประกอบทางสถาปัตยกรรม

3.1.1 กระเบื้องกาบกล้วย กระเบื้องกาบกล้วยเป็นกระเบื้องมุงหลังคาเนื้อดินธรรมดา แบบภาชนะดินเผา Eathernware มีลักษณะเนื้อดินละเอียดรูปแบบกระเบื้องมุงหลังคา แบบกาบกล้วย เป็นกระเบื้องมุงหลังคาที่ทำให้ผืนหลังคาที่ลักษณะเป็นลอนลูกฟูกจึงมีชื่อเรียกอีกอย่างว่า “กระเบื้องลูกฟูก” กระเบื้องตัวผู้มีลักษณะความโค้งเกือบครึ่งวงกลม ส่วนตัวเมียลักษณะคล้ายสี่เหลี่ยมคางหมู

- เจดีย์รายหมายเลข 36 ระดับ 0–30 Cmdt. กริด
- พบกระเบื้องตัวผู้ขนาด 8.9 x 13.5 x 1 ซม. เดียวขนาด 1.5 x 5.6 ซม. จำนวน 2 แผ่น
- เฉพาะเดียวจำนวน 73 ชิ้น

3.1.2 กระเบื้องแผ่นเรียบ เป็นกระเบื้องมุงหลังคาเนื้อดินธรรมดาแบบภาชนะดินเผาเนื้อดินละเอียด ปลายสี่เหลี่ยมตัดตรง

- พบชิ้นส่วนไม่สมบูรณ์ จำนวน 1 ชิ้น

3.1.3 กระเบื้องเชิงชาย เป็นกระเบื้องทรงสามเหลี่ยมที่ปิดปลายกระเบื้องตัวสุดท้ายของพื้นหลังคาทุกชั้นทุกตึก พบเฉพาะกระเบื้องกาบกล้วย กระเบื้องเชิงชายมีลักษณะเนื้อดินแบบภาชนะดินเผาเนื้อธรรมดา มีสีส้มแดง ลวดลายที่ปรากฏบนกระเบื้องทำโดยใช้แม่พิมพ์ แล้วจึงนำไปป็นต่อกับกระเบื้องมุงหลังคาอีกทีหนึ่ง พบกระเบื้องรูปสามเหลี่ยมประดับด้วยลายเทพพนม 2 แบบ

แบบที่ 1 เป็นเทพพนมบนกนกเปลวที่มีก้านช่อดอกมีเปลวแยกออก

แบบที่ 2 เป็นเทพพนมกนกเปลวที่ก้านช่อดอกไม่มีเปลวแยกออก

- พบชิ้นส่วนไม่สมบูรณ์จำนวน 38 รูป

3.1.4 ส่วนสถาปัตยกรรมที่ทำจากปูนปั้น

เจดีย์หมายเลข 15 ระดับ 0-30 Cmdt กริด

- รูปเคารพเป็นเทพพนมปูนปั้น ขนาด 10 x 14.5 ซม. สภาพไม่สมบูรณ์ เมื่อพิจารณาจากเนื้อวัสดุที่ใช้พบว่าเป็นปูนขาวปนเม็ดหินกรวดขนาดเล็กต่างจากปูนขาวสมัยโบราณสันนิษฐานว่าอาจเป็นรูปที่ปั้นครั้งบูรณะในช่วงไม่กี่สิบปีมานี้ (ภาพถ่ายที่ 12)

เจดีย์หมายเลข 36 ระดับ 0-30 Cmdt. กริด

- ปูนปั้นประดับกรอบซุ้มจรนำเป็นลายกนก 2 ชั้น ประดับจุดไข่ปลาขนาด 20 x 31 ซม. จากปูนปั้นที่พบประกอบกับฐานที่มีลักษณะเป็นฐานย่อมุมไม้ 12

3.2 โบราณวัตถุที่เป็นรูปเคารพทางศาสนา

เจดีย์หมายเลข 36 ระดับ 0-30 Cmdt. กริด

- รูปเคารพเป็นชิ้นส่วนเทวดาหรือ เทวรูปสำริดนั่งคุกเข่า 2 ด้าน ที่บันเอวมี่ผ้าแถบรัดเป็นเข็มขัด ส่วนอื่นชำรุดเสียหายหมด ขนาด 3.9 x 6.7 ซม.

3.3 ภาชนะดินเผาในประเทศ

เจดีย์หมายเลข 32 ระดับ 0-30 Cmdt. กริด

- พบภาชนะดินเผาเป็นหม้อบรรจุกระดูก ด้านทิศใต้ของเจดีย์เนื้อดิน ลำตัวเรียบขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 23 ซม. มีฝาปิดแบบคว่ำ

3.4 ภาชนะดินเผาจากแหล่งเตาต่างประเทศ

เจดีย์หมายเลข 36 ระดับ 0-30 Cmdt กริด

- ก้นชามจีนเขียนลายครามเป็นรูปม้าทะยานเมฆ ช่วงพุทธศตวรรษที่ 22

เจดีย์หมายเลข 41 ระดับ 0-30 Cmdt กริด

- ก้นชามขนาดกว้าง 6.7 ซม. เขียนลายครามที่ก้นด้านในเป็นอักษรไทยตัว ก, ล, ส

บทที่ 4

การขุดค้นทางโบราณคดี

4.1 วัตถุประสงค์

การขุดค้นทางโบราณคดีเพื่อศึกษาพัฒนาการของโบราณสถานหลังต่างๆ ในพื้นที่วัดพระรามและร่องรอยการอยู่อาศัย ตั้งแต่เริ่มใช้พื้นที่ตั้งแต่สมัยอยุธยาตอนต้นจนถึงสมัยอยุธยาตอนปลาย ตามที่ปรากฏในพงศาวดารว่าตรงกับหลักฐานที่ขุดพบหรือไม่ โดยนำหลักฐานที่พบในหลุมขุดค้น ทั้งโบราณวัตถุและร่องรอยกิจกรรมของมนุษย์มาวิเคราะห์ตีความเพื่ออธิบายความเป็นมาของวัดพระราม

4.2 เป้าหมาย

กำหนดหลุมขุดค้นจำนวน 1 หลุม ขนาด 3 x 3 เมตร ตำแหน่งหลุมอยู่ด้านทิศเหนือของปราสาทประธาน ระหว่างโบราณสถานหมายเลข 10 กับกำแพงวัด โดยกำหนดจุด FIX POINT ไว้ที่ฐานบัวคว่ำของกำแพงระเบียงคดเป็นระดับ 0 CM.DT. จากนั้นถ่ายระดับมาที่พื้น เฉลี่ย 30 CM.DT. (ภาพถ่ายที่ 13)

4.3 ชั้นดินทางธรรมชาติ

- ชั้นดินธรรมชาติที่ 1 ทุกด้านระดับ 0 – 10 CM.DT. เป็นดินร่วนสีเทาปนรากไม้และเศษปูนขาว เป็นชั้นดินระดับพื้นผิว วัดค่าสีดินเมื่อแห้งได้ 10 YR 5/1 GRAY เมื่อขึ้นวัดได้ 10 YR 3/1 VERY DARK GRAY (ภาพถ่ายที่ 17)

- ชั้นดินธรรมชาติที่ 2 ด้าน SWQ และ NWQ อยู่ที่ระดับ 10 – 50 CM.DT. ส่วนด้าน NEQ และ SEQ ไม่พบชั้นดินนี้ ชั้นดินนี้เป็นดินร่วนปนเศษปูนขาว ปนเศษกระเบื้องมุงหลังคา ลักษณะคล้ายกลุ่มปูนที่ถูกทับถมลงมา เป็นดินร่วนปนเศษปูนขาว วัดค่าสีดินเมื่อแห้งได้ 2.5 Y 7/1 LIGHT GRAY เมื่อขึ้นวัดได้ 2.5 Y 5/3 LIGHT OLIVE BROWN

- ชั้นดินธรรมชาติที่ 3 ด้าน NEQ และ SEQ อยู่ที่ระดับ 10 – 30 CM.DT. เป็นดินร่วนสีดำเกาะตัวเป็นก้อน วัดค่าสีดินเมื่อแห้งได้ 2.5 Y 4/1 DARK GRAY เมื่อขึ้นวัดได้ 2.5 Y 3/1 VERY DARK GRAY

- ชั้นดินธรรมชาติที่ 3 ด้าน NEQ และ SEQ อยู่ที่ระดับ 30 – 50 CM.DT. เป็นดินทรายปรับพื้นที่ วัดค่าสีดินเมื่อแห้งได้ 2.5 Y 6/6 OLIVE YELLOW เมื่อขึ้นวัดได้ 2.5 Y 6/3 LIGHT BROWNISH GRAY

- ชั้นดินธรรมชาติที่ 4 ทุกด้านระดับ 50 – 100 CM.DT. เป็นดินเหนียวปนเศษอิฐถมปรับพื้นที่ วัดค่าสีดินเมื่อแห้งและชื้นได้ 10 YR 5/4 YELLOWISH BROWN
- ชั้นดินธรรมชาติที่ 5. ขุดตรวจ SWQ กว้าง 1 เมตร เพราะชั้นดินไม่พบโบราณวัตถุ อยู่ที่ระดับ 100 – 130 CM.DT. เป็นดินเหนียวเกาะตัวกันเป็นก้อนแข็งสีเหลืองออกน้ำตาลอ่อนๆ วัดค่าสีดินเมื่อแห้งและชื้นได้ 2.5 Y 6/3 LIGHT BROWNISH GRAY เริ่มเป็นชั้นดิน STERILE (ภาพถ่ายที่ 15)
- ชั้นดินธรรมชาติที่ 6 อยู่ที่ระดับ 130 – 160 CM.DT. เป็นดินเหนียวเกาะตัวกันเป็นสีน้ำตาลแดง วัดค่าสีดินเมื่อแห้งได้ 10 YR 5/4 YELLOWISH BROWN เมื่อชื้นวัดได้ 10 YR 4/6 DARK YELLOWISH BROWN
- ชั้นดินธรรมชาติที่ 7 อยู่ที่ระดับ 160 – 200 CM.DT. เป็นชั้นดินเหนียวสีดำปนรากไม้ วัดค่าสีดินเมื่อแห้งได้ 10 YR 4/1 DARK GRAY เมื่อชื้นวัดได้ 10 YR 3/1 VERY DARK GRAY

4.4 ชั้นดินทางโบราณคดี (วัฒนธรรม)

- ชั้นดินวัฒนธรรมที่ 1 ในหลุมขุดค้นที่ 1 ได้แก่ ชั้นดินธรรมชาติที่ 4 เป็นการนำดินเหนียวมาถมปรับพื้นที่เหนือพื้นดินธรรมชาติเดิม

โบราณวัตถุที่พบในชั้นดินวัฒนธรรมที่ 1 ได้แก่ โบราณวัตถุ ที่เป็นส่วนประกอบทางสถาปัตยกรรม ทั้งกระเบื้องแผ่นเรียบและกาบกล้วย ในปริมาณที่ใกล้เคียงกัน ภาชนะดินเผาเนื้อดินลายกดประทับรูปก้างปลา, ลายเส้นตรง, ลายกดประทับร่องขนานภายในเป็นเส้นเฉียงเรียงตัวกัน, หม้อเนื้อดินสีส้มลายกดประทับร่องขนานภายในเป็นเส้นเฉียงตัดกัน, หม้อเนื้อดินสีส้มลายกดประทับร่องขนานภายในเป็นเส้นเฉียงตัดกันคาดด้วยลายจุด, หม้อเนื้อดินสีส้มลายกดประทับรูปสี่เหลี่ยมสลับเส้นตรง, หม้อเนื้อดินสีเหลืองลายกดประทับร่องขนานภายในเป็นลายฟันปลาและก้านขด, หม้อเนื้อดินสีส้มด้านในยังเป็นเนื้อสีเทา แสดงถึงการเผาไม่สุกทั้งหมด, หม้อเนื้อดินสีส้มขนาดเล็กคล้ายของ เด็กเล่น นอกจากภาชนะดินเผาจากแหล่งเตาพื้นเมือง ยังพบภาชนะดินเผาจากแหล่งเตาบ้านบางปูน, กันไฉเนื้อแกร่งน้ำเคลือบสีเขียว กันด้านไม่เคลือบ มีลักษณะเป็นแผ่นวงกลมคล้ายเบ้า

และยังพบภาชนะดินเผาจากแหล่งเตาประเทศจีน เช่น ชามลายคราม ด้านในเขียนลายเห็น “หลังซี้” สัญลักษณ์แห่งความมีอายุยืนและเป็นอมตะ เป็นลายที่นิยมผลิตจากแหล่งเตาจึงต่อเจินนิยมทำในสมัยจักรพรรดิถังซี้ แห่งราชวงศ์ซิง ตั้งแต่ต้นพุทธศตวรรษที่ 22 ลงไป ด้านนอกชามเป็นลายพันธุ์พฤกษา, ชามลายครามด้านในเป็นรูปลายมังกรขดตัวในวงแหวน 2 วง เป็นลายที่นิยมใน

สมัยจักรพรรดิเจียจิง แห่งราชวงศ์หมิง หรือตรงกับสมัยสมเด็จพระมหาจักรพรรดิ ตั้งแต่พุทธศตวรรษที่ 22 ลงไป ด้านนอกเป็นเครื่องหมายส่งออก (ภาพถ่ายที่ 16)

จากโบราณวัตถุประเภทต่างๆ ที่พบในชั้นวัฒนธรรมที่ 1 ทำให้สันนิษฐานได้ว่า พื้นที่ด้านทิศเหนือของวัดพระราม ตรงหลุมขุดค้นที่ 1 มีการปรับพื้นที่ในช่วงพุทธศตวรรษที่ 22 ลงไป

- ชั้นดินวัฒนธรรมที่ 2 ได้แก่ ชั้นดินธรรมชาติที่ 1 และ 2 เป็นชั้นดินที่ใช้งานภายในวัด หลังจากการปรับพื้นที่ในชั้นวัฒนธรรมแรก

โบราณวัตถุที่พบ ได้แก่ หม้อเนื้อดินสีส้มลายก้างปลา, หม้อเนื้อดินสีส้มเป็นร่องขนานด้านในเป็นลายฟันปลาเรียงตัวกัน, หม้อเนื้อดินสีส้มเป็นลายร่องขนานด้านในเป็นเส้นเฉียงเรียงตัวกัน, หม้อเนื้อดินสีเหลืองลายกคประทับใจรูปฟันปลา, ขวดเนื้อดินสีส้ม, เตาเชิงกราน

นอกจากภาชนะดินเผาจากแหล่งเตาพื้นเมืองแล้ว ยังพบภาชนะดินเผาจากแหล่งเตาบ้านบางปูน เป็นชามอ่างเนื้อแกร่งสีเทา, ไหล่ตัวเรียบสีเทา, ไหล่ใบโพธิ์ และภาชนะดินเผาจากแหล่งเตาแม่น้ำน้อย

จากโบราณวัตถุที่พบในชั้นวัฒนธรรมที่ 2 ยังเป็นโบราณวัตถุที่มีความเหมือนชั้นวัฒนธรรมแรก ส่วนโบราณวัตถุช่วงการพังทลายของโบราณสถานหลังเสี้ยกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ 2 เนื่องจากพื้นที่โบราณสถานระดับพื้นผิวได้ถูกปรับพื้นที่ไปก่อนแล้ว

4.5 โบราณวัตถุแบ่งตามชั้นดินสมมุติ

ระดับ ① 30 – 70 CM.DT. ชั้นวัฒนธรรมที่ 2

1. ภาชนะดินเผาในประเทศ

ภาชนะดินเผาจากแหล่งเตาพื้นเมือง

- ชิ้นส่วนเตาเชิงกรานเนื้อดิน ขนาด 12 x 20 ซม.

จำนวน 1 ชิ้น น้ำหนัก 1,720 กรัม (โบราณวัตถุหมายเลข 1)

(ภาพถ่ายที่ 17)

ระดับ ② 70 – 100 CM.DT.

1. ภาชนะดินเผาในประเทศ

ภาชนะดินเผาจากแหล่งเตาพื้นเมือง

- ปากหม้อเนื้อดินสีส้ม ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางปากกว้าง 17 ซม.

จำนวน 1 ชิ้น น้ำหนัก 60 กรัม (โบราณวัตถุหมายเลข 2) (ภาพถ่ายที่ 18)

- ปากขวดเนื้อดินสีส้ม ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางปากกว้าง 5.5 ซม.
จำนวน 1 ชิ้น น้ำหนัก 50 กรัม (โบราณวัตถุหมายเลข 3)
- ลำตัวหม้อเนื้อดินสีส้ม ช่วงไหล่กดประทับเป็นรูปก้างปลา
จำนวน 1 ชิ้น น้ำหนัก 50 กรัม (โบราณวัตถุหมายเลข 4)
- ลำตัวหม้อเนื้อดินสีส้ม เป็นลายร่องขนาน ด้านในเป็นเส้นตรงสลับเส้นโค้ง
จำนวน 1 ชิ้น น้ำหนัก 155 กรัม (โบราณวัตถุหมายเลข 5)
- ลำตัวหม้อเนื้อดินสีส้ม เป็นลายร่องขนาน ด้านในเป็นเส้นเฉียงเรียงตัวกัน
จำนวน 1 ชิ้น น้ำหนัก 80 กรัม (โบราณวัตถุหมายเลข 6)
- ลำตัวหม้อเนื้อดินสีส้ม เป็นร่องขนาน ด้านในเป็นลายพื้นปลาเรียงตัวกัน
จำนวน 1 ชิ้น น้ำหนัก 40 กรัม (โบราณวัตถุหมายเลข 7)
- ลำตัวหม้อเนื้อดินสีส้ม เป็นลายกดประทับเส้นตรง
จำนวน 1 ชิ้น น้ำหนัก 25 กรัม (โบราณวัตถุหมายเลข 8)
- ลำตัวหม้อเนื้อดินสีเหลือง กดประทับเป็นรูปก้างปลา
จำนวน 1 ชิ้น น้ำหนัก 25 กรัม (โบราณวัตถุหมายเลข 9)

ภาชนะดินเผาจากแหล่งเตาบ้านบางปูน

- ปากชามอ่างเนื้อแกร่งสีเทา
จำนวน 1 ชิ้น น้ำหนัก 60 กรัม (โบราณวัตถุหมายเลข 10) (ภาพถ่ายที่ 19)
- ชิ้นส่วนไหล่ลำตัวเรียบเนื้อแกร่งสีเทา
จำนวน 2 ชิ้น น้ำหนัก 100 กรัม (โบราณวัตถุหมายเลข 11)
- ชิ้นส่วนไหล่ลำตัวลายใบโพธิ์ ด้านในคล้ายกับมีรูปคนอยู่
จำนวน 1 ชิ้น น้ำหนัก 210 กรัม (โบราณวัตถุหมายเลข 12)
- ชิ้นส่วนไหล่ ลำตัวลายชุดเซาะร่อง 4 เส้น ซ้อนกันได้รอยชุดเป็นเส้นคลื่น
จำนวน 1 ชิ้น น้ำหนัก 240 กรัม (โบราณวัตถุหมายเลข 13)

ภาชนะดินเผาจากแหล่งเตาแม่ให้น้อย

- ก้นไหเนื้อดินแกร่งสีแดง ขึ้นรูปด้วยแป้นหมุน ขนาดก้นกว้าง 5.5 ซม.
จำนวน 1 ชิ้น น้ำหนัก 80 กรัม (โบราณวัตถุหมายเลข 14)

ระดับ ③ 130 – 140 CM.DT. ชั้นวัฒนธรรมที่ 1

1. โบราณวัตถุที่เป็นส่วนประกอบทางสถาปัตยกรรม

ประเภทดินเผา

- ชิ้นส่วนกระเบื้องมุงหลังคา แบบกาบกล้วยตัวเมีย เนื้อดินสีแดงมี
ความหนา 1.3 ซม.
จำนวน 1 ชิ้น น้ำหนัก 250 กรัม (โบราณวัตถุหมายเลข 15) (ภาพถ่าย
ที่ 20)
- ชิ้นส่วนกระเบื้องมุงหลังคา แบบกาบกล้วยตัวเมีย เนื้อดินสีส้ม
มีความหนา 0.5 ซม.
จำนวน 3 ชิ้น น้ำหนัก 260 กรัม (โบราณวัตถุหมายเลข 16)
- ชิ้นส่วนกระเบื้องมุงหลังคา แบบแผ่นเรียบเนื้อดินสีส้ม ขนาดกว้าง 11.5 ซม.
จำนวน 1 ชิ้น น้ำหนัก 145 กรัม (โบราณวัตถุหมายเลข 17)
- ชิ้นส่วนกระเบื้องมุงหลังคา แบบแผ่นเรียบเนื้อดินสีส้ม ขนาดกว้าง 9 ซม.
จำนวน 1 ชิ้น น้ำหนัก 150 กรัม (โบราณวัตถุหมายเลข 18)

2. ภาชนะดินเผาในประเทศ

ภาชนะดินเผาจากแหล่งเตาพื้นเมือง

- ปากหม้อเนื้อดินสีส้ม ลำตัวเป็นร่องขนานในแนวตั้ง ด้านในเป็นลายกด
ประทับรูปสี่เหลี่ยมคล้ายดาข้าว
จำนวน 2 ชิ้น น้ำหนัก 245 กรัม (โบราณวัตถุหมายเลข 19)
- ชิ้นส่วนลำตัวหม้อ เนื้อดินสีเหลือง ลายกดประทับรูปก้างปลา
จำนวน 2 ชิ้น น้ำหนัก 50 กรัม (โบราณวัตถุหมายเลข 20) (ภาพ
ถ่ายที่ 21)
- ชิ้นส่วนลำตัวหม้อ เนื้อดินสีเหลือง ลายกดเป็นเส้นตรง
จำนวน 9 ชิ้น น้ำหนัก 195 กรัม (โบราณวัตถุหมายเลข 21)
- ชิ้นส่วนลำตัวหม้อ เนื้อดินสีส้ม ลายกดประทับร่องขนาน ภายในเป็น
เส้นเฉียงเรียงตัวกัน
จำนวน 1 ชิ้น น้ำหนัก 190 กรัม (โบราณวัตถุหมายเลข 22)
- ชิ้นส่วนลำตัวหม้อ เนื้อดินสีส้ม ลายกดประทับร่องขนาน ภายในเป็นเส้น
ตรงเรียงตัวกัน คาดด้วยลายขูด
จำนวน 1 ชิ้น น้ำหนัก 100 กรัม (โบราณวัตถุหมายเลข 23)
- ชิ้นส่วนลำตัวหม้อ เนื้อดินสีส้ม ลายกดประทับรูปสี่เหลี่ยมสลับเส้นตรง
จำนวน 1 ชิ้น น้ำหนัก 80 กรัม (โบราณวัตถุหมายเลข 24)

- ชิ้นส่วนลำตัวหม้อ เนื้อดินสีเหลือง ลายกคประทับร่องขนาน ภายในเป็นรูปพื้นปลาและก้านขด
จำนวน 2 ชิ้น น้ำหนัก 40 กรัม (โบราณวัตถุหมายเลข 25)
- ชิ้นส่วนลำตัวหม้อ เนื้อดินสีส้ม ด้านในเป็นเนื้อดินสีเทา
จำนวน 1 ชิ้น น้ำหนัก 20 กรัม (โบราณวัตถุหมายเลข 26)
- หม้อเนื้อดินสีส้มขนาดเล็กคล้ายของเด็กเล่นหรือของตั้งบูชาศาลพระภูมิ ขนาด 2.1 x 3 ซม. ตรงขอบปากไม่สมบูรณ์
จำนวน 1 ใบ น้ำหนัก 15 กรัม (โบราณวัตถุหมายเลข 27) (ภาพถ่ายที่ 22)
- ปากครกเนื้อแกร่งสีส้ม ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางปากกว้าง 13 ซม.
จำนวน 2 ชิ้น น้ำหนัก 165 กรัม (โบราณวัตถุหมายเลข 28)
- ก้นครกเนื้อดินสีแดง ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางครกกว้าง 6.5 ซม.
จำนวน 1 ชิ้น น้ำหนัก 115 กรัม (โบราณวัตถุหมายเลข 29)

ภาชนะดินเผาจากแหล่งเตาบ้านบางปูน

- ชิ้นส่วนลำตัวไหสีเทา
จำนวน 1 ชิ้น น้ำหนัก 60 กรัม (โบราณวัตถุหมายเลข 30)
- ก้นไหเนื้อแกร่งสีเทา ขึ้นรูปด้วยแป้นหมุน ขนาดฐานกว้าง 4.5 ซม.
จำนวน 1 ชิ้น น้ำหนัก 70 กรัม (โบราณวัตถุหมายเลข 31)

ภาชนะดินเผาจากแหล่งเตาเผาสุโขทัย

- ก้นไหเนื้อแกร่ง เนื้อดินสีเทาน้ำเคลือบสีเขียว ก้นด้านนอกไม่เคลือบ มีลักษณะเป็นแผ่นวงกลมคล้ายเบ้า มีขนาด 8.5 ซม.
จำนวน 1 ชิ้น น้ำหนัก 240 กรัม (โบราณวัตถุหมายเลข 32) (ภาพถ่ายที่ 23)

3. ภาชนะดินเผาต่างประเทศ

เครื่องถ้วยจีน

- ก้นชามเนื้อแกร่งเคลือบสีเขียว มีรอยปาดน้ำเคลือบเป็นรูปร่างแหวนอยู่ด้านใน ขนาด 6.7 ซม.
จำนวน 1 ชิ้น น้ำหนัก 60 กรัม (โบราณวัตถุหมายเลข 33)
- ปากชามลายคราม ด้านนอกเป็นลายพันธุ์พฤกษา ด้านในเป็นรอยเคลือบเพชร กำหนดอายุประมาณพุทธศตวรรษที่ 22

- จำนวน 1 ชิ้น น้ำหนัก 10 กรัม (โบราณวัตถุหมายเลข 34)
- ลำตัวเครื่องถ้วยจีน ลายคราม ด้านนอกเป็นลายพันธุ์พฤกษา กำหนดอายุประมาณพุทธศตวรรษที่ 22
- จำนวน 3 ชิ้น น้ำหนัก 25 กรัม (โบราณวัตถุหมายเลข 35)
- ก้นเครื่องถ้วยจีนลายคราม เขียนลายพันธุ์พฤกษา กำหนดอายุประมาณพุทธศตวรรษที่ 22
- จำนวน 4 ชิ้น น้ำหนัก 70 กรัม (โบราณวัตถุหมายเลข 36)
- ก้นเครื่องถ้วยจีนลายคราม ด้านในเป็นรูปลายมังกรขดตัวในวงแหวน 2 วง เป็นลายที่นิยมในสมัยจักรพรรดิเจียจิ้ง แห่งราชวงศ์หมิง หรือตรงกับสมัย สมเด็จพระมหาจักรพรรดิพระมหาจักรพรรดิลงไป ตั้งแต่พุทธศตวรรษที่ 22 ลงไป ด้านนอกเป็นเครื่องหมายส่งออก ก้นมีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางกว้าง 4.5 ซม. (ภาพถ่ายที่ 27)
- จำนวน 1 ชิ้น น้ำหนัก 55 กรัม (โบราณวัตถุหมายเลข 37)
- ก้นเครื่องถ้วยจีน ลายคราม ด้านในเป็นรูปดอกไม้ในวงกลม 2 วง ด้านนอกเขียนลายใน plan leave หรือใบกล้วย ที่ก้นเป็นเครื่องหมายส่งออก (ภาพถ่ายที่ 25)
- จำนวน 1 ชิ้น น้ำหนัก 70 กรัม (โบราณวัตถุหมายเลข 38)
- ก้นเครื่องถ้วยจีน ลายคราม ด้านในเขียนลายเห็น “หลังซี” สัญลักษณ์แห่งความมั่งคั่งและเป็นอมตะ เป็นลายที่นิยม ผลิตจากแหล่งเตาจิ่งเต๋อเจิน นิยมทำในสมัยจักรพรรดิถังซี แห่งราชวงศ์ซ่ง ตั้งแต่พุทธศตวรรษที่ 22 ลงไป ด้านนอกขามเป็นลายพันธุ์พฤกษา ก้นมีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 4.5 ซม. (ภาพถ่ายที่ 26)
- จำนวน 1 ชิ้น น้ำหนัก 75 กรัม (โบราณวัตถุหมายเลข 39)

4.6 บทวิเคราะห์แปลความ

ชั้นวัฒนธรรมที่พบในหลุมขุดค้นวัดพระราม เริ่มที่ชั้นดินธรรมชาติที่ 4 หรือชั้นวัฒนธรรมที่ 1 ของหลุมขุดค้นด้านทิศเหนือวัดพระราม เป็นการนำดินเหนียวปนเศษอิฐหัก เศษ กระเบื้องมุงหลังคาและเศษภาชนะดินเผา มาถมปรับพื้นที่สูงเฉลี่ย 1 เมตร โดยกำหนดอายุจากโบราณวัตถุที่พบ ได้แก่

เครื่องลายครามของจีน ที่มีอายุอยู่ในช่วงพุทธศตวรรษที่ 22 ลงไป ภาชนะดินเผาจากแหล่งเตาพื้นเมืองลายกุดประทับต่างๆ เช่น ลายฟันปลา, ลายก้านขด รวมทั้งเครื่องปั้นดินเผาจากแหล่งเตาแม่น้ำน้อย และจากแหล่งเตาบ้านบางปูน

ทำให้สันนิษฐานได้ว่า ชั้นวัฒนธรรมแรกของหลุมขุดค้นด้านทิศเหนือวัดพระราม อยู่ใน ช่วงพุทธศตวรรษที่ 22 ลงไป สาเหตุที่มีอายุอยู่ในช่วงพุทธศตวรรษที่ 22 ไม่ใช่ตรงกับพุทธศตวรรษที่ 19 – 20 ตามพงศาวดาร เพราะพื้นที่ด้านทิศเหนือของวัดพระราม ช่วงที่เลยจากระเบียงคตออกมาอาจมีการถมปรับพื้นที่ให้สูงและกว้างขึ้นจากเดิม และขนาดของวัดพระรามในสมัยอยุธยาตอนต้นคงไม่ได้มีขนาดเท่ากับวัดพระรามที่เราเห็นในปัจจุบัน และมีระดับพื้นต่ำกว่าที่เราเห็นในปัจจุบันไม่ต่ำกว่า 1 เมตร

โดยโบราณวัตถุในชั้นวัฒนธรรมแรกของหลุมขุดค้นวัดพระราม ต่างกับโบราณวัตถุที่พบในชั้นวัฒนธรรมแรกของวัดกระซ่าย, วัดตระไกร, วัดมหาธาตุ สุรศักดิ์บุรี ซึ่งมีอายุอยู่ในช่วงอยุธยาตอนต้น แต่เหมือนกับชั้นวัฒนธรรมแรกของหลุมขุดค้นวัดพระยาแมนที่มีอายุอยู่ในช่วงพุทธศตวรรษที่ 22 ลงไป

ชั้นวัฒนธรรมที่ 2 ของหลุมขุดค้นวัดพระราม อยู่เหนือเส้นชั้นดินธรรมชาติที่ 2 ที่มีการนำอิฐมาถมปรับพื้นที่ให้สูงขึ้นจากนำทรายมารองพื้นและถมดินอีก 1 ครั้ง เพื่อเป็นพื้นใช้งาน โดยกำหนดอายุจากโบราณวัตถุที่พบในชั้นดิน ได้แก่ ภาชนะดินเผาจากแหล่งเตาพื้นเมือง เช่น หม้อเนื้อดินลายกุดประทับรูปฟันปลา, ก้างปลา, ขวดเนื้อดิน, เตาเชิงกราน ภาชนะดินเผาจากแหล่งเตาบ้านบางปูนและแหล่งเตาแม่น้ำ ว่าเป็นโบราณวัตถุที่มีอายุอยู่ในช่วงอยุธยา แต่อนุมานจากโบราณวัตถุที่พบในชั้นวัฒนธรรมที่ 1 มีอายุตั้งแต่ช่วงพุทธศตวรรษที่ 22 ลงไป ชั้นวัฒนธรรมที่ 2 ของหลุมขุดค้นที่ 1 จึงมีอายุตั้งแต่ช่วงพุทธศตวรรษที่ 22 ลงไป จนถึงเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ 2 เมื่อ พ.ศ.2310 แต่โบราณวัตถุที่อยู่ในช่วงหลังเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ 2 ลงไป ไม่พบ เพราะชั้นดินระดับพื้นผิวได้ถูกปรับสภาพในสมัยการบูรณะครั้งรัตนโกสินทร์จนหมด

4.7 บทสรุป

พื้นที่วัดพระรามด้านทิศเหนือ จากข้อมูลของหลุมขุดค้นเริ่มถมปรับพื้นที่ ให้สูงจากเดิมถึง 1 เมตร และสันนิษฐานว่าขยายให้กว้างกว่าเดิมด้วย โดยเริ่มขยายพื้นที่ช่วงนอกระเบียงคตด้านทิศเหนือ ในช่วงพุทธศตวรรษที่ 22 ลงไป จากโบราณวัตถุที่พบในชั้นดินแรกสุดของพื้นที่หลุม

โบราณวัตถุที่พบที่เป็นส่วนประกอบทางสถาปัตยกรรม ทั้งกระเบื้องมุงหลังคาแบบแผ่นเรียบและกาบกล้วย หม้อเนื้อดินลายกุดประทับรูปก้างปลา, ลายกุดประทับร่องขนาน ฯลฯ จากแหล่งเตาพื้นเมือง ภาชนะดินเผาจากแหล่งเตาแม่น้ำน้อยและแหล่งเตาบ้านบางปูน รวมทั้งเครื่อง

ลายครามจากประเทศจีนเป็นลายมังกรที่ขีดตัวคล้ายแมงปอ, ลายเห็ดหลินจือ ที่มีอายุในช่วงพุทธศตวรรษที่ 22 ลงไป เพราะพื้นที่ใช้งานของโบราณสถานสมัยอยุธยาตอนต้น จะไม่พบเครื่องลายครามของจีน หรือพบน้อยมาก

ทำให้ทราบว่า วัดพระรามในสมัยก่อนพุทธศตวรรษที่ 22 นั้น มีพื้นที่ใช้งานต่ำลงไปกว่านี้ถึง 1 เมตร แต่สมัยแรกสร้างวัดจะมีพื้นที่ขนาดเท่าไร และต่ำกว่าพื้นที่ปัจจุบันเท่าไร ยังไม่สามารถตอบได้ เนื่องจากพื้นที่ดำเนินงานมีน้อยเกินไป

บทที่ 5

การศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบ

5.1 ด้านประวัติศาสตร์โบราณคดี

“ศักราช 798 ปีชาล ฉศก สมเด็จพระบรมราชาธิราชเจ้า² เสด็จสวรรคต อยู่ในราชสมบัติ 16 ปี สมเด็จพระนเรศวรผู้เป็นพระราชกุมาร ขึ้นครองราชสมบัติ ทรงพระนามชื่อ พระบรมไตรโลกนาถ ยกวังทำเป็นวัดพระศรีสรรเพชญ์ เสด็จลงไปตั้งพระราชनिเวศน์ประทับอยู่ริมน้ำ จึงได้สร้างพระที่นั่งเบญจรัตนมหาปราสาทองค์หนึ่ง สร้างพระที่นั่งสรรเพชญ์ปราสาทองค์หนึ่งแล้วพระราชทานชื่อ ขุนนางตำแหน่งนา ให้เอาทหารเป็นสมุหพระกลาโหม เอาพลเรือนเป็นสมุหนายก เอาขุนเมืองเป็นพระนครบาลเมือง เอาขุนวังเป็นพระธรรมรักษา เอาขุนนาเป็นพระเกษตรรา เอาขุนคลังเป็นโกษาธิบดี ถือศักดินาหมื่นหนึ่ง และที่ถวายพระเพลิงสมเด็จพระรามาธิบดีที่พระองค์สร้างกรุงนั้นให้สถาปนาพระมหาธาตุ และพระวิหารเป็นพระอาราม แล้วให้นามชื่อวัดพระราม

แต่ในทัศนศาสตร์ไทย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ของนายตรี อมาตยกุล กล่าวว่า

“วัดพระรามอยู่นอกพระราชวังด้านตะวันออก ปรากฏตามหนังสือพระราชพงศาวดารฉบับหลวงประเสริฐว่า สมเด็จพระรามศวรทรงสร้างตรงที่ถวายพระเพลิงพระบรมศพ สมเด็จพระเจ้าอู่ทองซึ่งเป็นพระราชบิดา เมื่อ พ.ศ. 1912 แต่ในระยะนี้สมเด็จพระรามศวรครองราชสมบัติอยู่เพียงปีเดียว เข้าใจว่าคงสร้างไม่สำเร็จ สมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ 2 ทรงช่วยเหลือทรงยินยอมให้สร้างต่อมาจนสำเร็จก็ได้ หรือมิฉะนั้นคงสร้างขึ้นในสมัยสมเด็จพระรามศวรเสวยราชย์ครั้งที่ 2 หลังจากสมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ 1 สวรรคต แล้วก็ได้

วัดนี้ต่อมาชำรุดทรุดโทรมลง เข้าใจว่าในรัชกาลต่อมาก็จะซ่อมและสร้างเพิ่มเติมกันอีกหลายครั้งเพราะเป็นวัดอยู่ใกล้พระราชวัง คงจะไม่ปล่อยให้หักพัง แต่การซ่อมคงจะไม่ได้ทำใหญ่โตนัก มาซ่อมใหญ่ทั่วทั้งพระอารามในแผ่นดินสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ ผู้เขียนพระราชพงศาวดารเลยจดลงเป็นว่าสร้างในแผ่นดินนั้นเสียทีเดียว และในแผ่นดินต่อจากสมเด็จพระบรมไตรนาถลงมาก็จะช่วยซ่อมกันบ้างแต่ไม่ใหญ่โตนัก มาซ่อมกันใหญ่อีกคราวหนึ่งในแผ่นดินสมเด็จพระเจ้าบรมโกศ เมื่อ พ.ศ. 2284

---

² เรื่องเดียวกัน อ้างแล้ว

5.2 รูปทรงสันนิษฐานทางสถาปัตยกรรม

โบราณสถานหมายเลข 15, โบราณสถานหมายเลข 36, โบราณสถานหมายเลข 41 แม้ว่าองค์ประกอบด้านนอกที่บอกรูปทรงทางสถาปัตยกรรมจะพังทลายหมด แต่สัดส่วนของแกนเจดีย์ที่เหลืออยู่เป็นลักษณะของเจดีย์ที่มีเรือนธาตุที่เป็นทรงแท่ง แบ่งออกเป็นชั้น ๆ ซ้อนลดหลั่นองค์ประกอบที่ลดหลั่นกันเป็นลักษณะของเจดีย์ทรงปราสาท

โบราณสถานหมายเลข 18, โบราณสถานหมายเลข 32 จากฐานเจดีย์ มีลักษณะเป็นฐานสี่เหลี่ยมจัตุรัสเป็นเจดีย์ต่าง ๆ ได้หลายรูปแบบ เนื่องจากเจดีย์โดยทั่วไปมีฐานเป็นสี่เหลี่ยมจัตุรัสทั้งนั้น ส่วนโบราณสถานหมายเลข 38 เหลือแต่เพียงแกนในทำให้ยากแก่การสันนิษฐานรูปแบบทางสถาปัตยกรรม

บทที่ 6

สรุป

วัดพระราม ตั้งอยู่ตำบลประตู่ชัย อำเภอพระนครศรีอยุธยา ตามที่ปรากฏในพงศาวดารว่า มีการสถาปนาในสมัยสมเด็จพระรามาธิบดี ในสมัยกรุงศรีอยุธยาตอนต้น มีการบูรณะปฏิสังขรณ์ตลอดอายุกรุงศรีอยุธยา จนถึงมาซ่อมกันใหญ่อีกครั้งหนึ่งในแผ่นดินสมเด็จพระเจ้าบรมโกศ

ในการขุดแต่งและบูรณะในปี พ.ศ. 2547 ได้ดำเนินงานขุดแต่งและบูรณะเจดีย์ราย 6 องค์ และขุดหลุมขุดค้นจำนวน 1 หลุม เนื่องจากพื้นที่ดำเนินงานมีจำกัด จึงได้ข้อมูลเพียงบางส่วนไม่สามารถตอบเป็นมาของโบราณสถานได้ ทั้งหมด

โดยโบราณสถานหมายเลข 15, โบราณสถานหมายเลข 36, โบราณสถานหมายเลข 41 เป็นเจดีย์ทรงปราสาท ที่มีอายุการก่อสร้างในช่วงหลัง พุทธศตวรรษที่ 22 ลงไป จากระดับฐานรากที่สร้างโบราณสถานเหล่านี้อยู่ในชั้นวัฒนธรรมที่ 2 ของหลุมขุดค้นส่วนโบราณสถานหมายเลข 38 ก็สร้างในช่วงหลังพุทธศตวรรษที่ 22 เหมือนกัน แต่รูปทรงสันนิษฐานของเจดีย์องค์นี้ไม่สามารถบอกได้เนื่องจากองค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมพังทลายหมดเหลือแต่แกนใน

สำหรับโบราณสถานหมายเลข 18 และหมายเลข 32 เหลือเพียงฐานสี่เหลี่ยมจัตุรัสซึ่งเป็นองค์ประกอบของเจดีย์ แทบทุกรูปแบบ

จากระดับฐานรากที่สร้างเจดีย์ 2 องค์นี้ ของหลุมขุดค้นอยู่ในระดับชั้นดินระดับพื้นผิว ประกอบกับเทคนิคการก่อสร้างทำให้สันนิษฐานว่าเป็นโบราณสถานที่ชาวบ้านมาสร้างในสมัยหลังจากเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ 2

จากข้อมูลของหลุมขุดค้นทำให้ทราบว่า พื้นที่ด้านทิศเหนือนอกจากกระเบื้องคดของวัดพระรามมีการถมปรับพื้นที่ให้สูงกว่า 1 เมตร ขึ้นช่วงหลังพุทธศตวรรษที่ 22 ทำให้สันนิษฐานเดิมพื้นที่ของวัดพระรามคงจะมีขนาดเล็กและต่ำกว่านี้

บรรณานุกรม

- กรมศิลปากร. **คำให้การชาวกรุงเก่า คำให้การขุนหลวงหาวัด และพระราชพงสาวดารกรุงเก่า ฉบับหลวงประเสริฐอักษรนิติ์**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์คลังวิทยา ; มปป.
- กรมศิลปากร. **เรื่องกฎหมายตราสามดวง**. มปป ; 2531.
- กรมศิลปากร. **ประชุมพงสาวดารเล่มที่ 11**. (ประชุมพงสาวดารภาคที่ 13. “ตำนานยั้งหน้า”).
พระนคร : องค์การคำคุณุสภา, 2507.
- กรมศิลปากร. **ประชุมพงสาวดาร เล่ม 11 (ประชุมพงสาวดารภาคที่ 13 – 14)**. กรุงเทพฯ :
องค์การคำคุณุสภา ; มปป.
- กองโบราณคดี กรมศิลปากร. **แหล่งเตาเผาบ้านบางปูน**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์, 2531.
- กองโบราณคดี กรมศิลปากร. **เตาแม่น้ำน้อย**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์, 2531.
- วนาศรี สามนเสน (แปล). **พงสาวดารกรุงศรีอยุธยา ฉบับวันวลิต พ.ศ. 2182**. ศาสตราจารย์ เดวิด
เด ้วยอาจ. บรรณาธิการกรุงเทพฯ : ภาควิชาประวัติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2523.
- กรมศิลปากร กองโบราณคดี. **โบราณคดีสีคราม**. กรุงเทพฯ : บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งกรุ๊ป จำกัด,
2531.
- กรมศิลปากร กองโบราณคดี. **โบราณคดีสีคราม 2 เครื่องถ้วยจากทะเล**. กรุงเทพฯ : บริษัทสำนัก
พิมพ์สมาพันธ์ จำกัด, 2533.
- กรมศิลปากร กองโบราณคดี. **เครื่องถ้วยญี่ปุ่น**. กรุงเทพฯ : กรมศิลปากร, 2540.
- คณะกรรมการชำระประวัติศาสตร์ไทยสำนักงานเลขาธิการนายกรัฐมนตรี. **คำให้การขุนหลวง
หาวัดประตูทรงธรรม**. เอกสารจากหอหลวงแถลงงานประวัติศาสตร์ เอกสาร โบราณคดี.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี, 2534.
- ปรีดา ศรีชลาลัย. **“คำให้การขุนหลวงวัดประตูทรงธรรม”**. แถลงงานประวัติศาสตร์เอกสาร
โบราณคดี ปีที่ 3 เล่ม 1 มกราคม 2512.
- ไพโรจน์ เกษแม่นกิจ แปล. **บันทึกเรื่องสัมพันธ์ไมตรีระหว่างประเทศไทยกับนานาประเทศใน
คริสต์ศตวรรษที่ 17 เล่ม 1**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว, 2512.
- ภูงค์ จันวิช และคณะ. **ศิลปวัตถุ**. บริษัทไอสตุสภา (เด็กเฮงหยู) จำกัด และบริษัทในเครือจัดพิมพ์
ในงานพระราชทานเพลิงศพนายสวัสดิ์ ไอสตุภาเคราะห์. กรุงเทพฯ : เจริญทองการพิมพ์
(กิมไป๋), 2529.

บรรณานุกรม (ต่อ)

วินัย พงศ์ศรีเพียร. สมเด็จพระนเรศวรมหาราช 400 ปีของการครองราชย์. “ความสำคัญของ
รัชกาลสมเด็จพระนเรศวรมหาราช”. คณะกรรมการชำระประวัติศาสตร์ไทยและจัดพิมพ์
เอกสารทางประวัติศาสตร์และโบราณคดี สำนักนายกรัฐมนตรี, กรุงเทพฯ : รุ่งแสงการพิมพ์
; มปป.

อาจารย์สายสุทธรรพ (แปล). ไทยในจดหมายเหตุแกมเฟอร์. พิมพ์เป็นที่ระลึกในงานฌาปนกิจศพ
นางคำมา มุทิตรางกูร, มปป : 2501.

ภาคผนวก

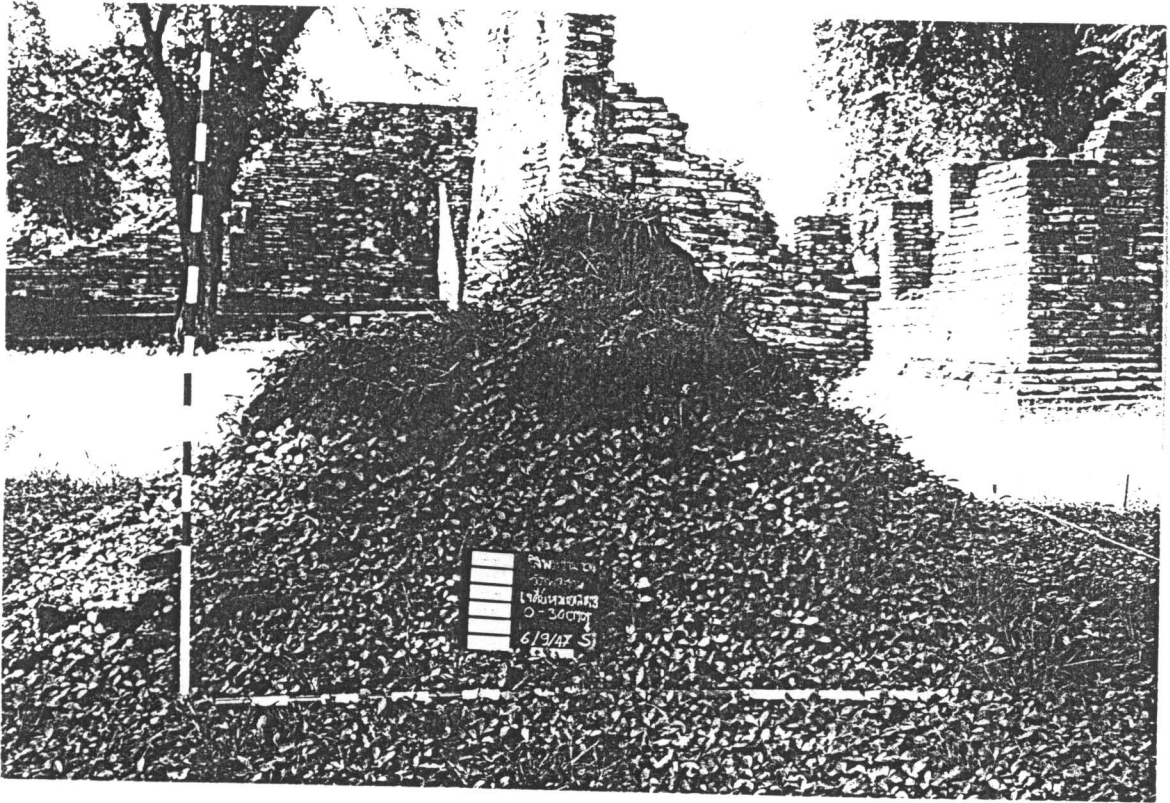

ภาพที่ 1 ภาพวัดพระรามด้านทิศตะวันตก
(ฟิล์มม้วนที่ 3/5)

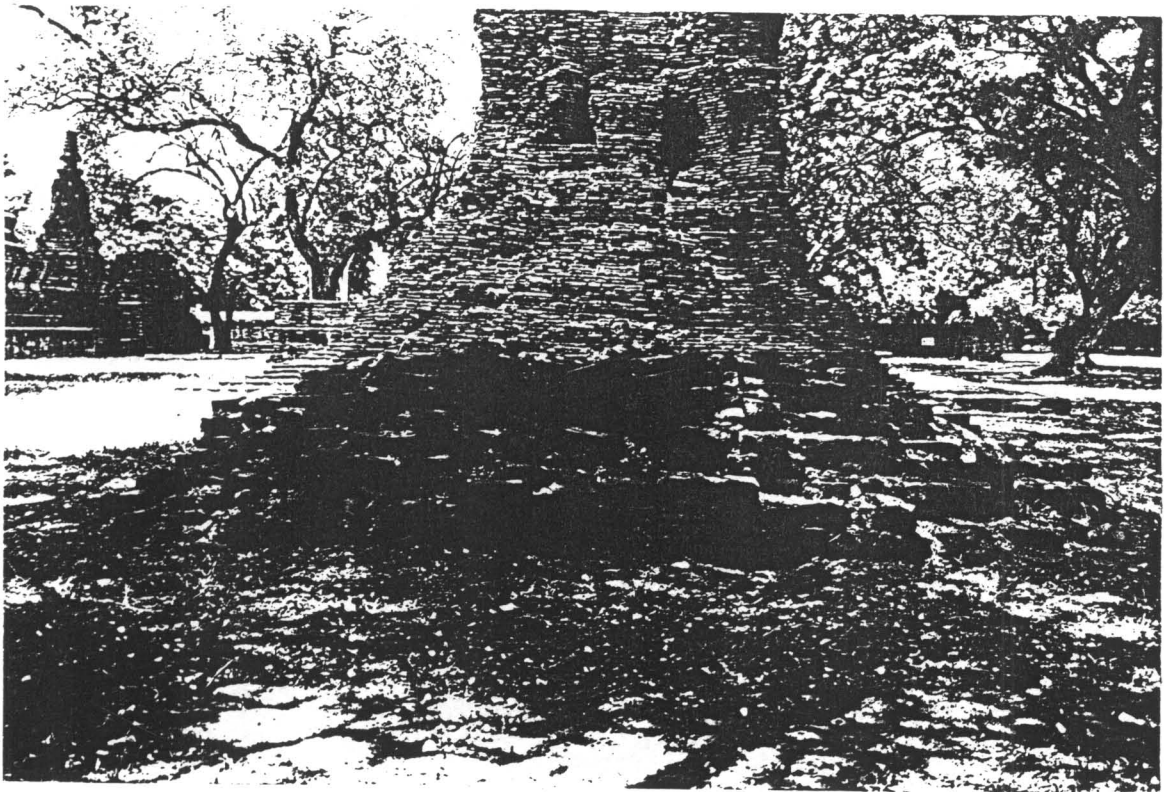

ภาพที่ 2 ภาพโบราณสถานหมายเลข 15
(ฟิล์มม้วนที่ 2/10)

ภาพที่ 3 ภาพโบราณสถานหมายเลข 18
(ฟิล์มม้วนที่ 2/22)

ภาพที่ 4 ภาพโบราณสถานหมายเลข 32
(ฟิล์มม้วนที่ 1/36)

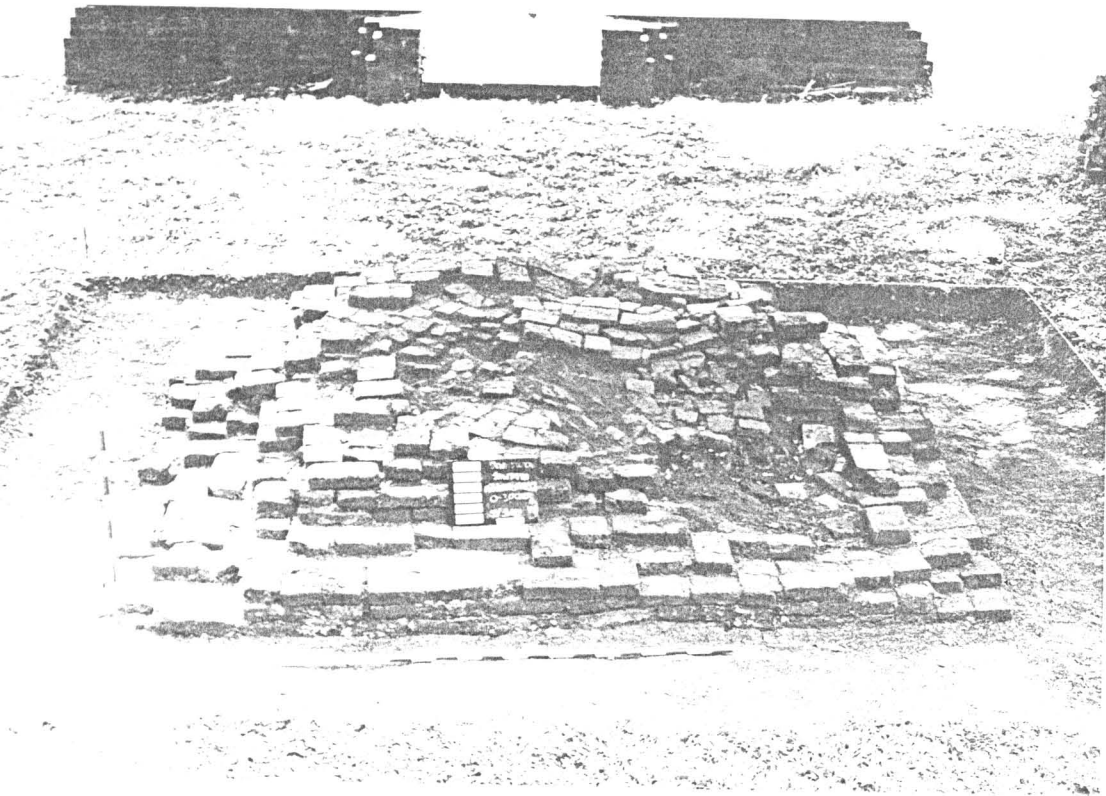
ภาพที่ 5 ภาพโบราณสถานหมายเลข 32
(ฟิล์มม้วนที่ 1/23)

ภาพที่ 6 ภาพโบราณสถานหมายเลข 38
(ฟิล์มหมายเลข 1/18)

ภาพที่ 7 ภาพโบราณสถานหมายเลข 41
(ฟิล์มวันที่ 1/32)

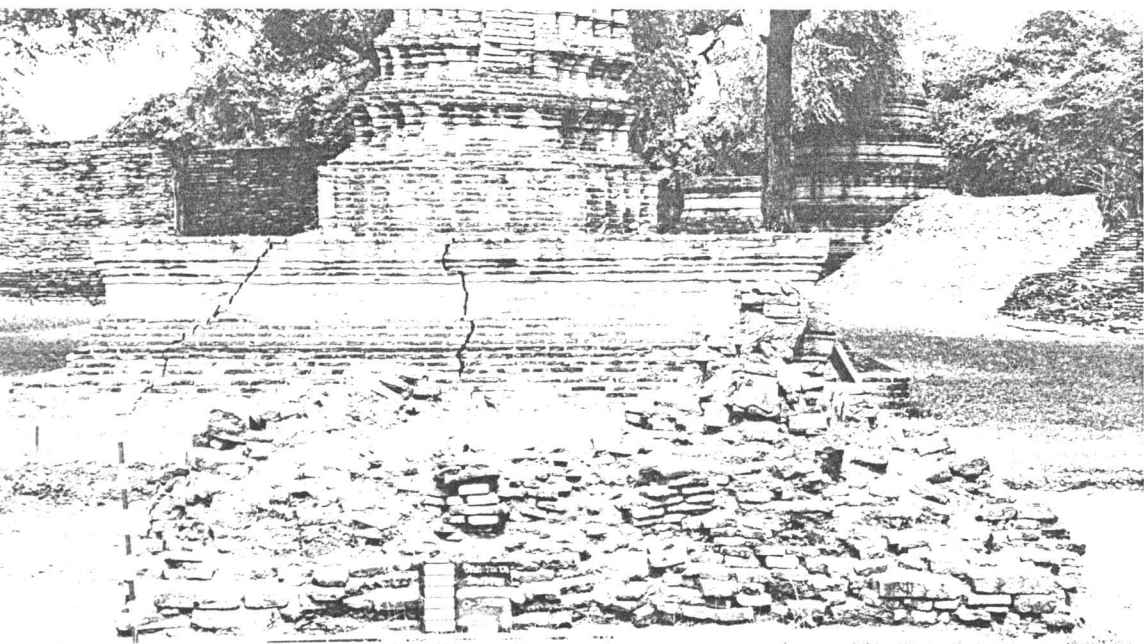
ภาพถ่ายที่ 8 ภาพโบราณสถานหมายเลข 32
(ฟิล์มม้วนที่ 4/21)

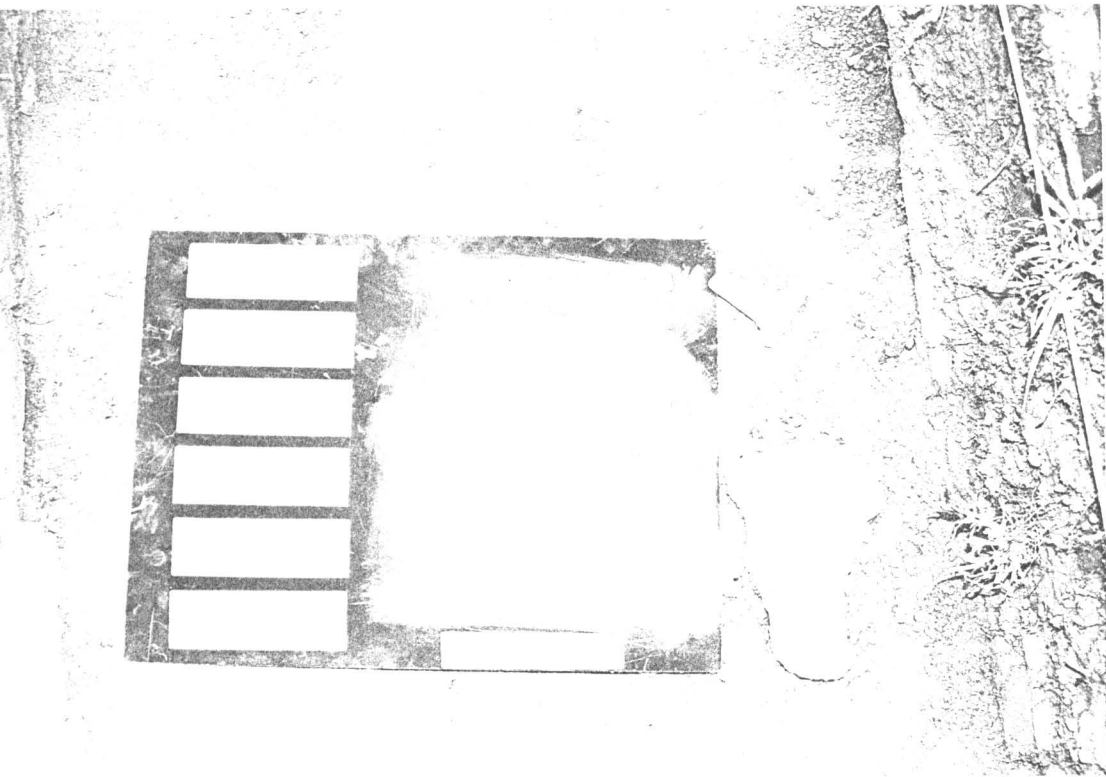
ภาพถ่ายที่ 9 ภาพโบราณสถานหมายเลข 36
(ฟิล์มม้วนที่ 5/15)

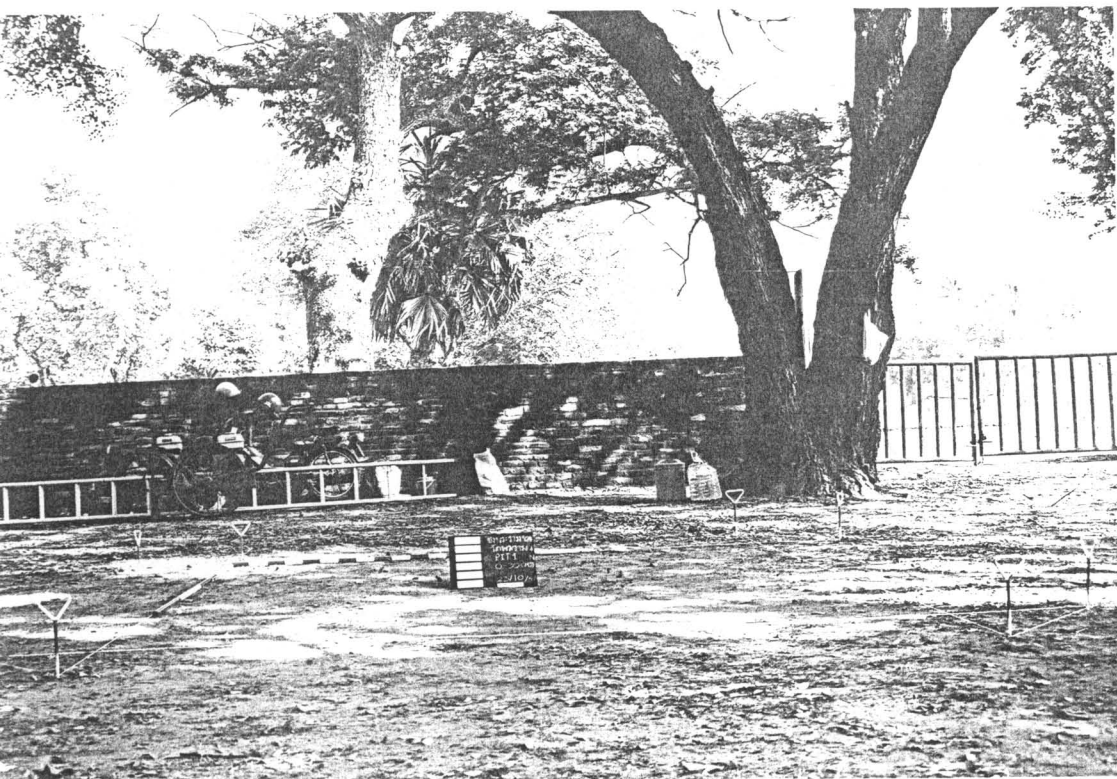
ภาพถ่ายที่ 10 ภาพโบราณสถานหมายเลข 38
(ฟิล์มม้วนที่ 4/12)

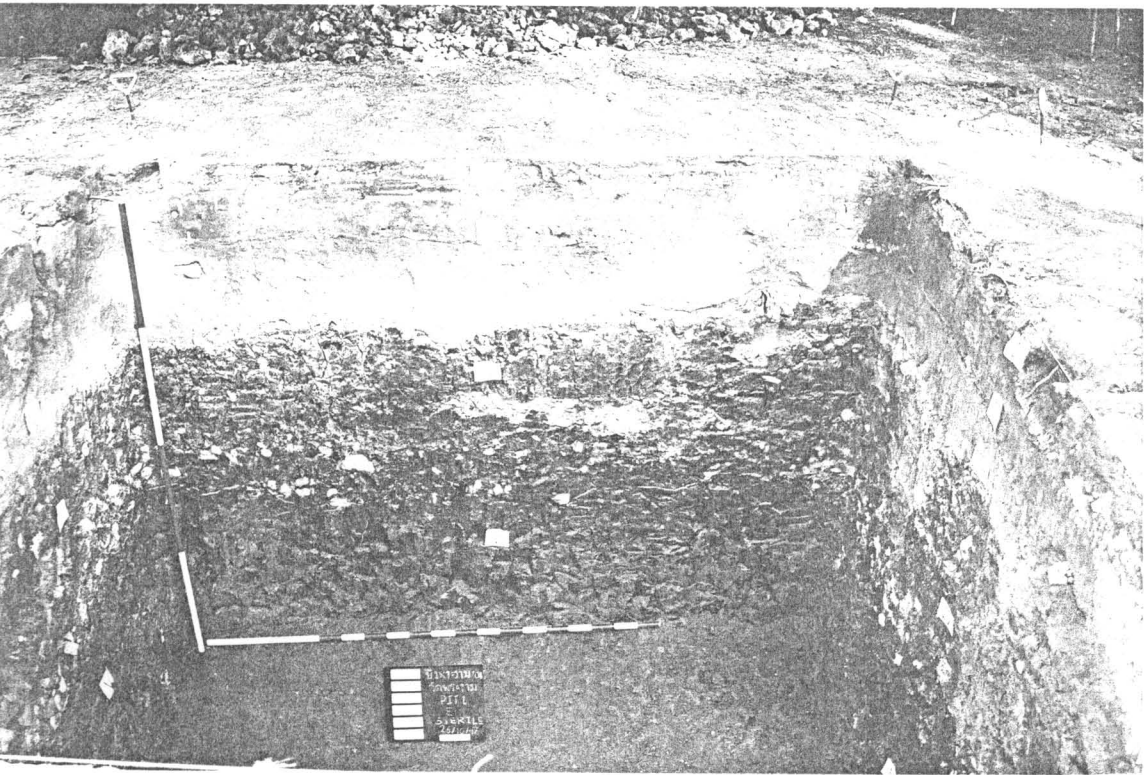
ภาพถ่ายที่ 11 ภาพโบราณสถานหมายเลข 41
(ฟิล์มม้วนที่ 4/10)

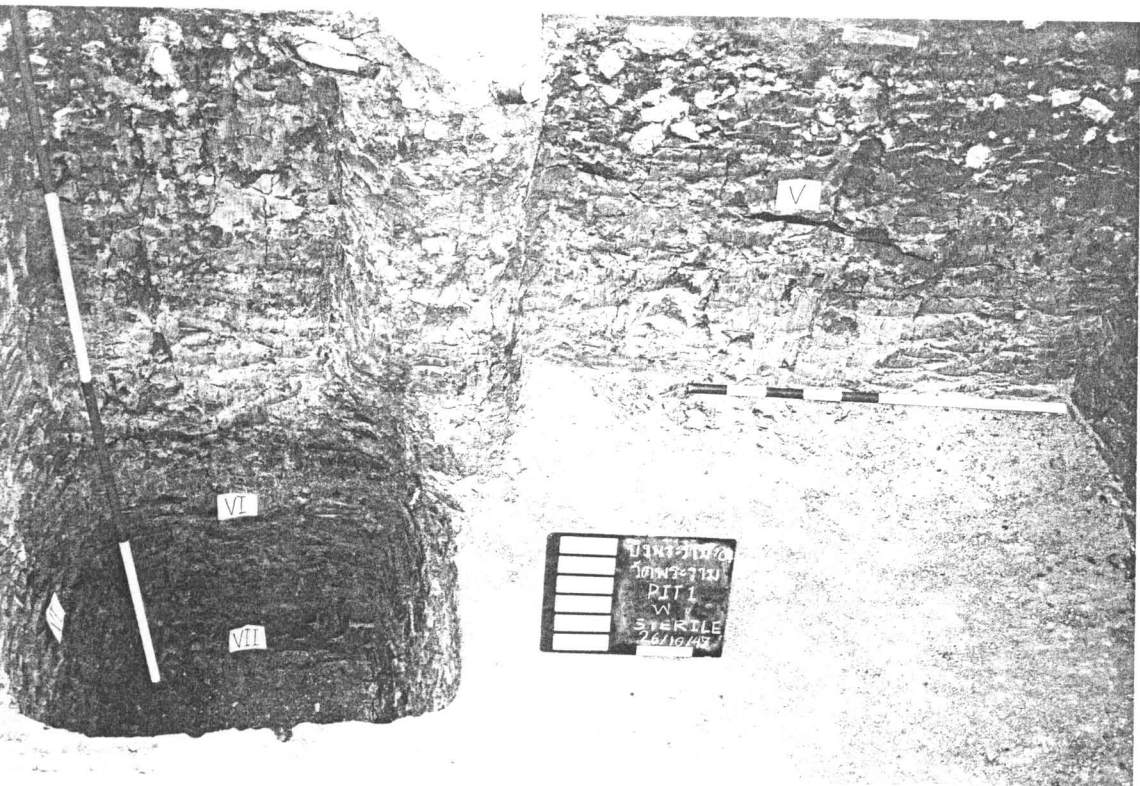
ภาพถ่ายที่ 12 ภาพเทพพนมปูนปั้น
(ฟิล์มม้วนที่ 4/32)

ภาพถ่ายที่ 13 ภาพหลุมขุดค้นวัดพระรามระดับพื้นผิว
(ฟิล์มม้วนที่ 6/1)

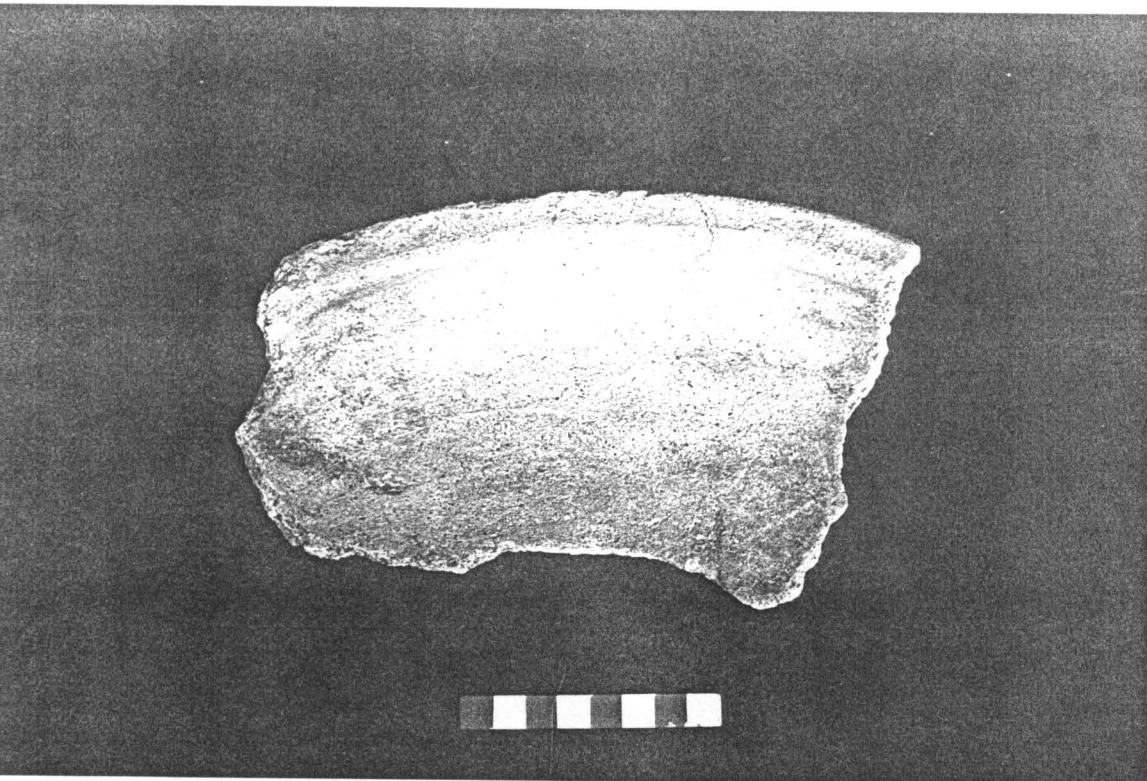
ภาพถ่ายที่ 14 - ภาพชั้นดินหลุมขุดค้นด้านทิศตะวันออก
(ฟิล์มม้วนที่ 6/23)

ภาพถ่ายที่ 15 - ภาพชั้นดินหลุมขุดค้นด้านทิศตะวันตก
(ฟิล์มม้วนที่ 6/28)

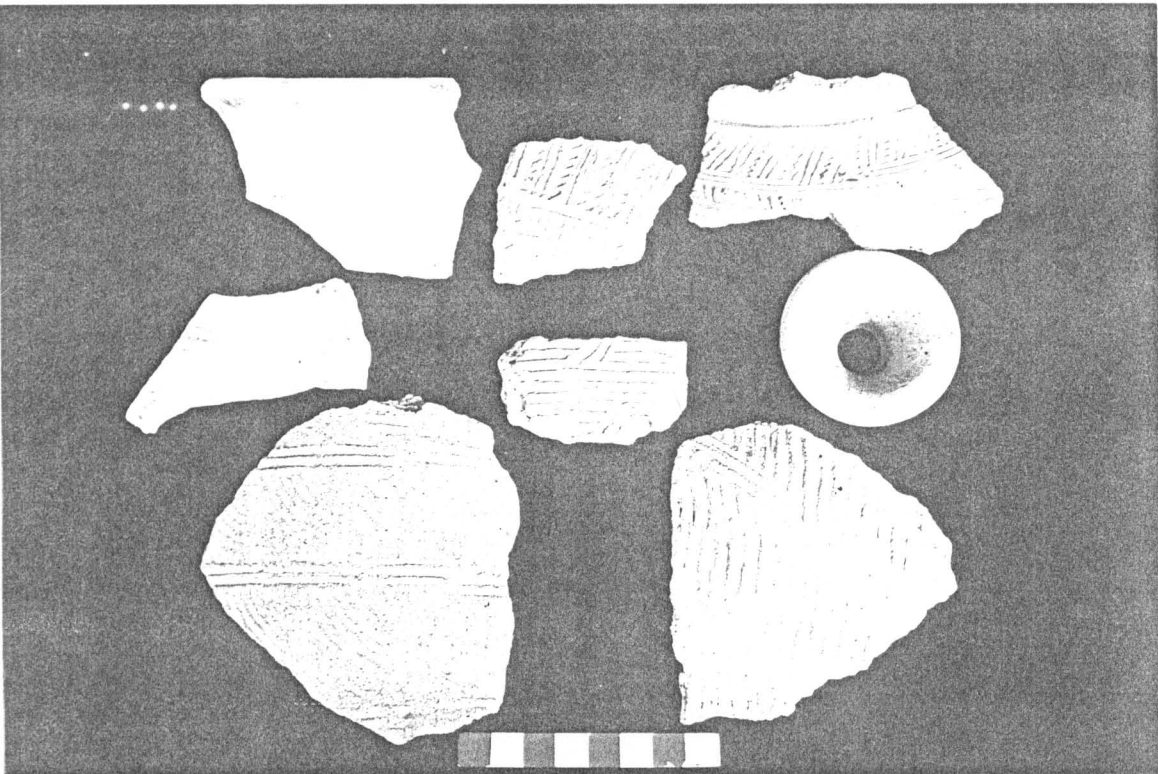

ภาพถ่ายที่ 16 ภาพขมลายมังกรสมัยราชวงศ์หมิง
(ฟิล์มม้วนที่ 6/18)

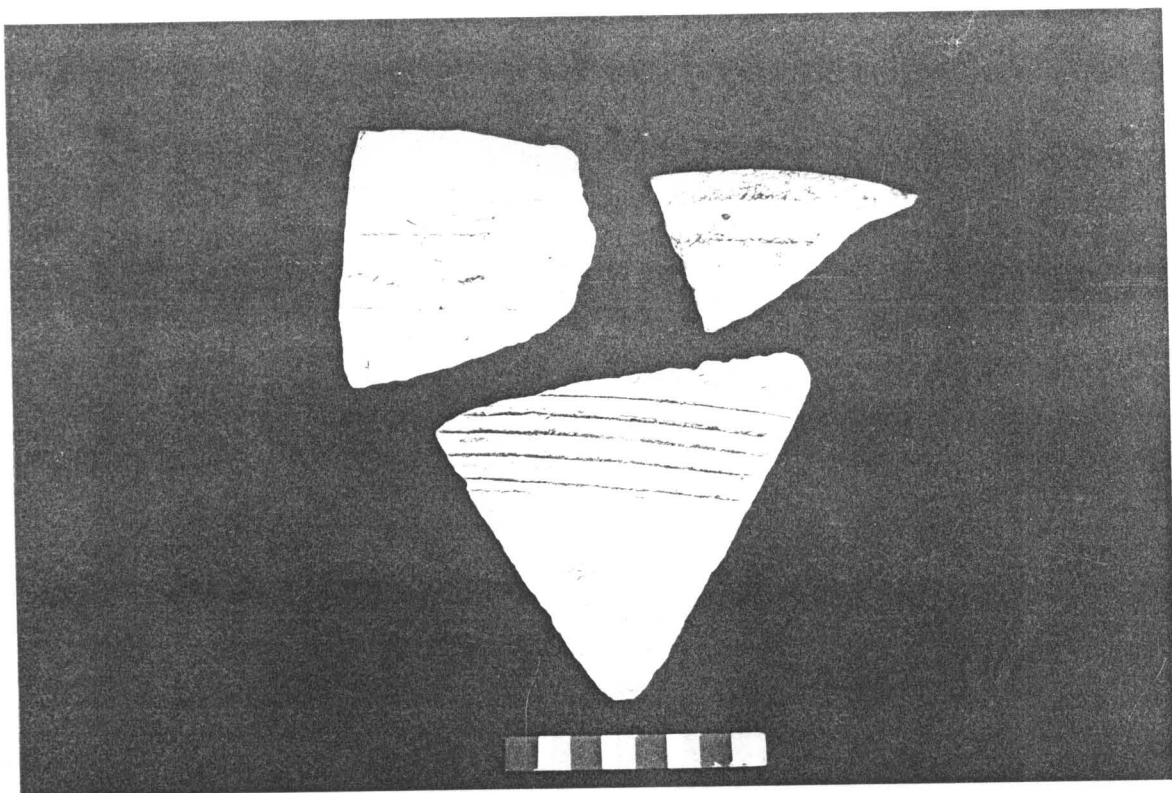

ภาพถ่ายที่ 17 ภาพชิ้นส่วนเตาเซิงกราน
(ฟิล์มม้วนที่ 7/1)

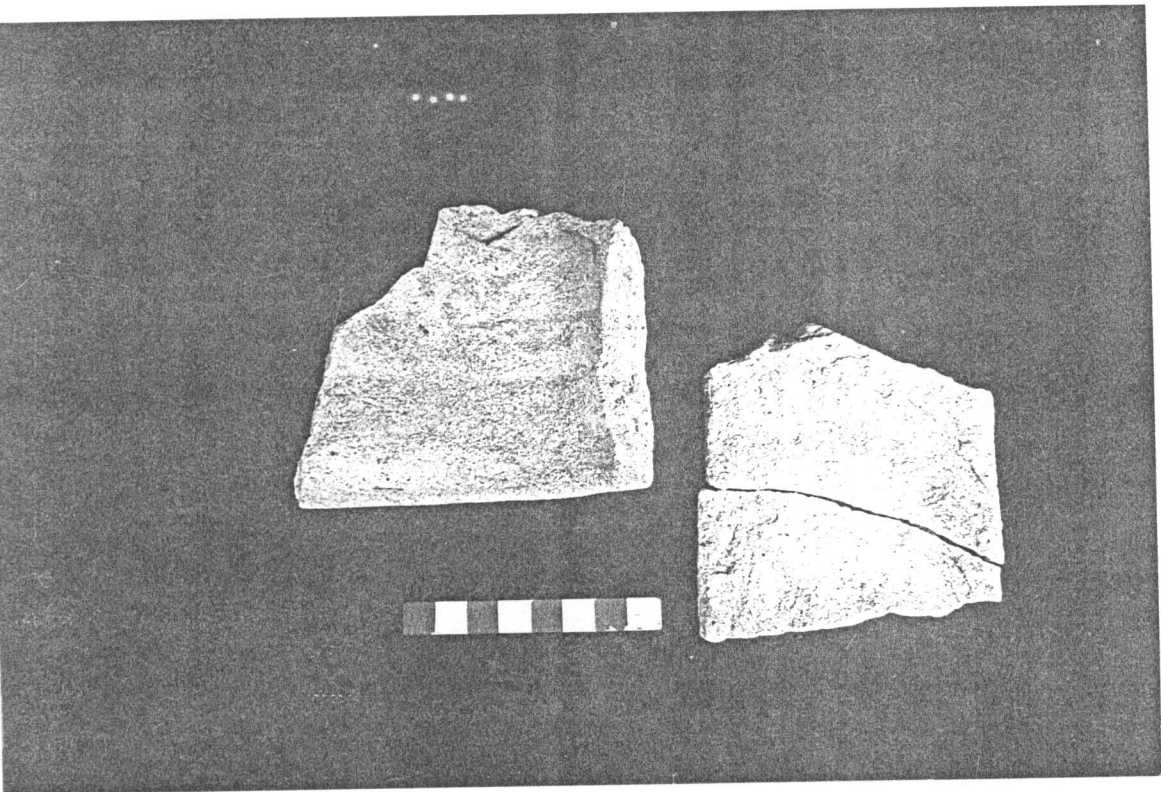

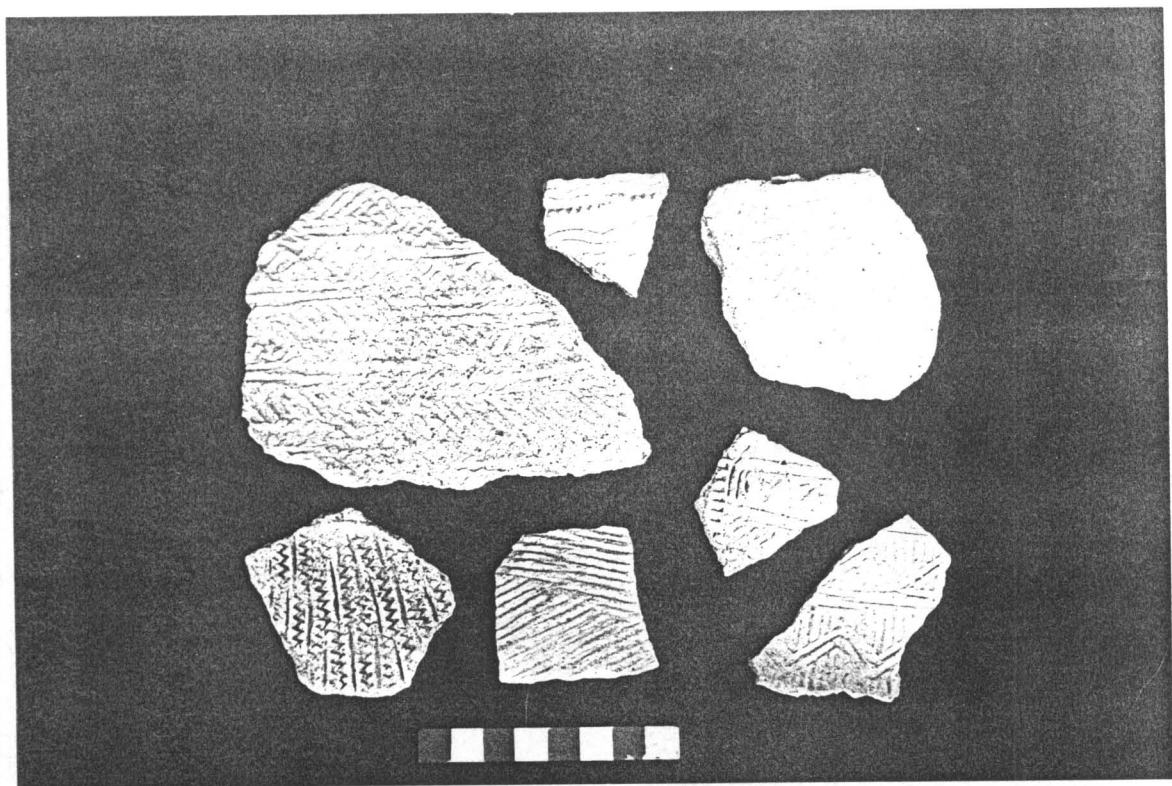
ภาพถ่ายที่ 18 ภาชนะดินเผาเตาพื้นเมือง
(ฟิล์มม้วนที่ 7/2)

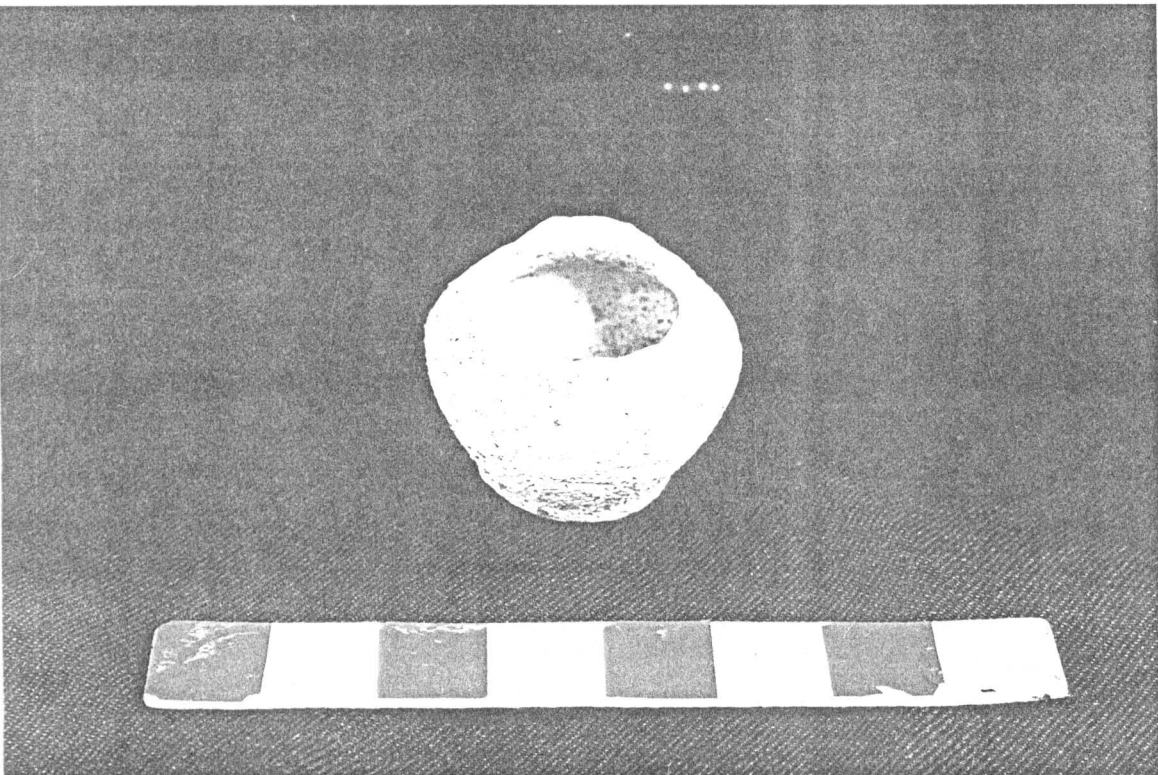
ภาพถ่ายที่ 19 ภาชนะดินเตาบ้านบางปูน
(ฟิล์มม้วนที่ 7/3)

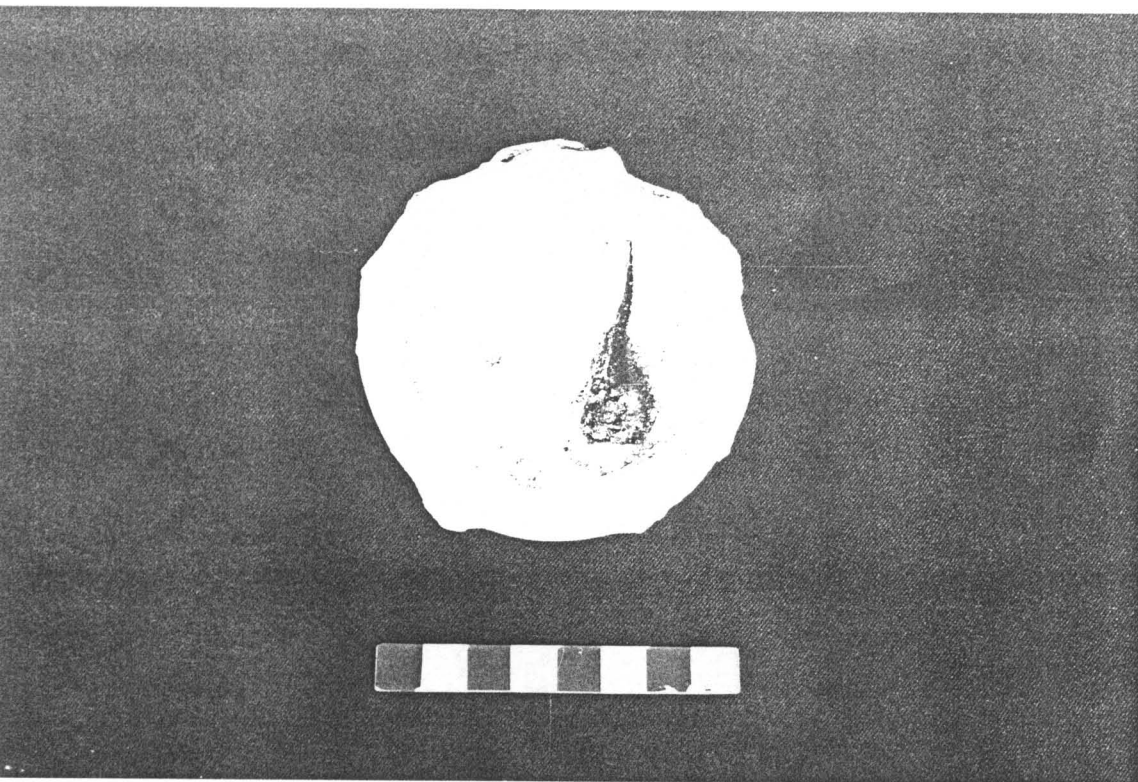
ภาพถ่ายที่ 20 ภาพกระเบื้องมุงหลังคา
(ฟิล์มม้วนที่ 7/4)

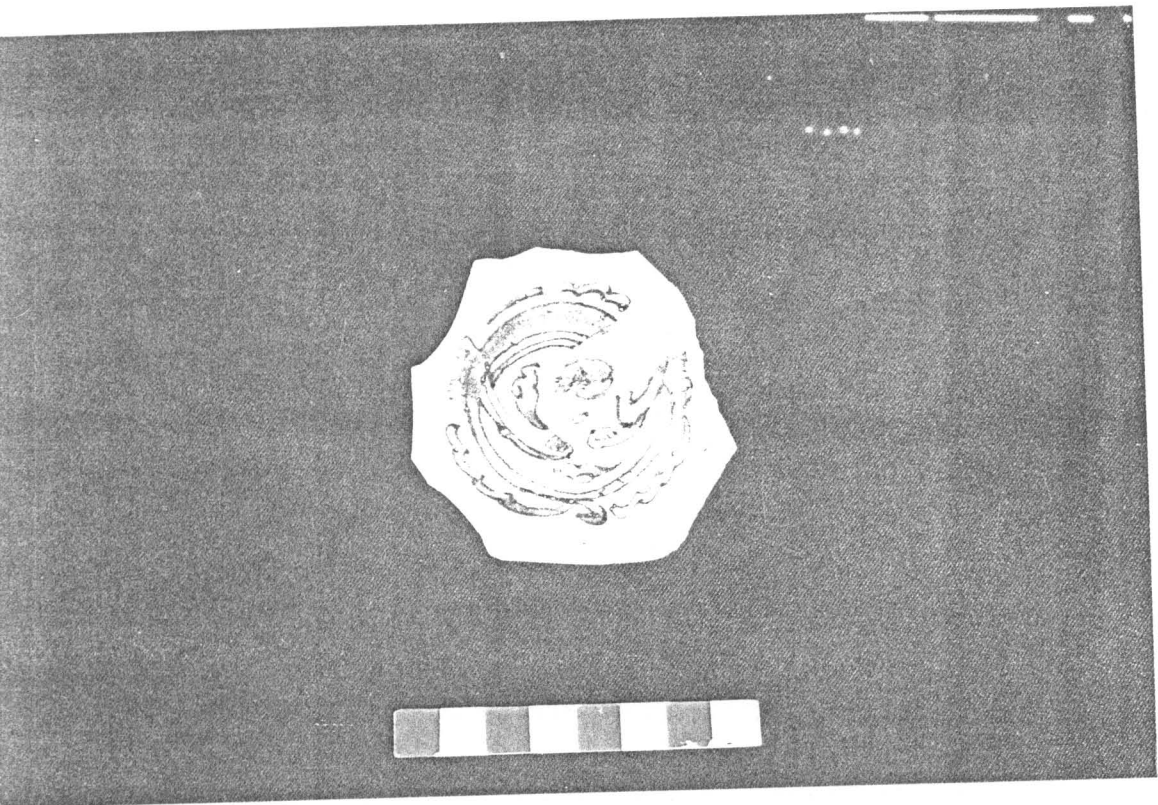
ภาพถ่ายที่ 21 ลำตัวหม้อเนื้อดินลายกดประทับ
(ฟิล์มม้วนที่ 7/5)

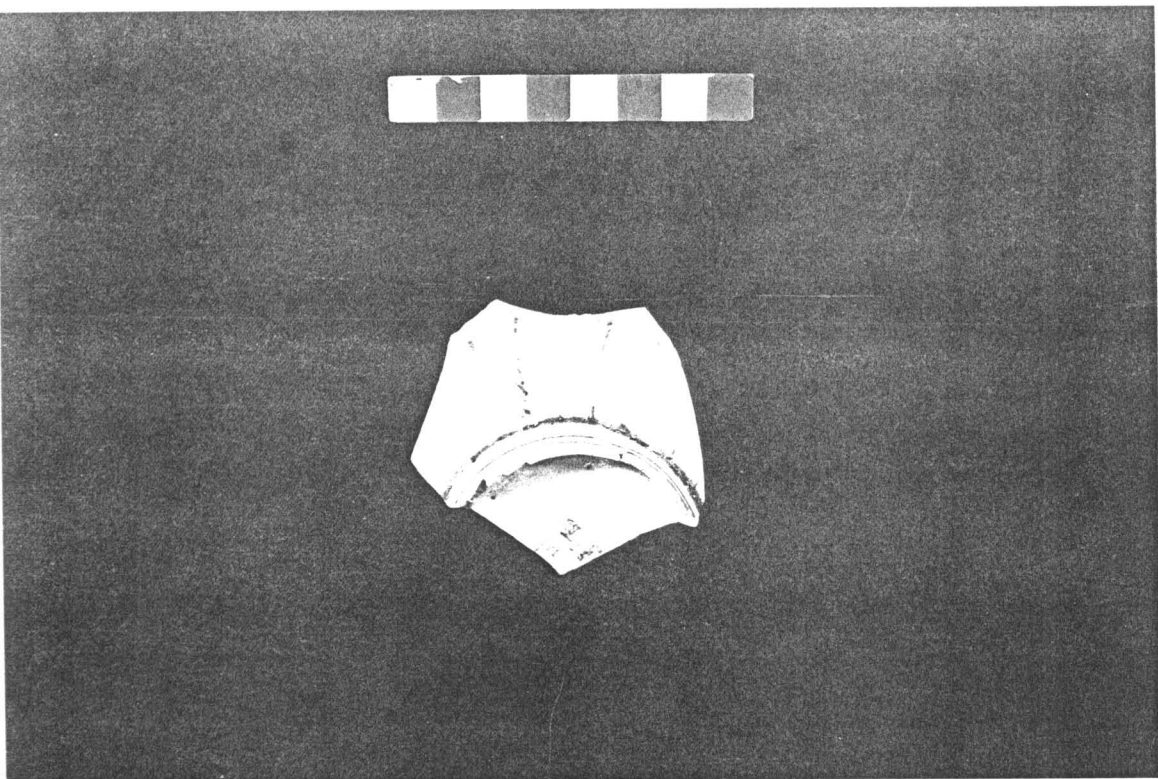
ภาพถ่ายที่ 22 ภาพหม้อขนาดเล็ก
(ฟิล์มม้วนที่ 7/6)

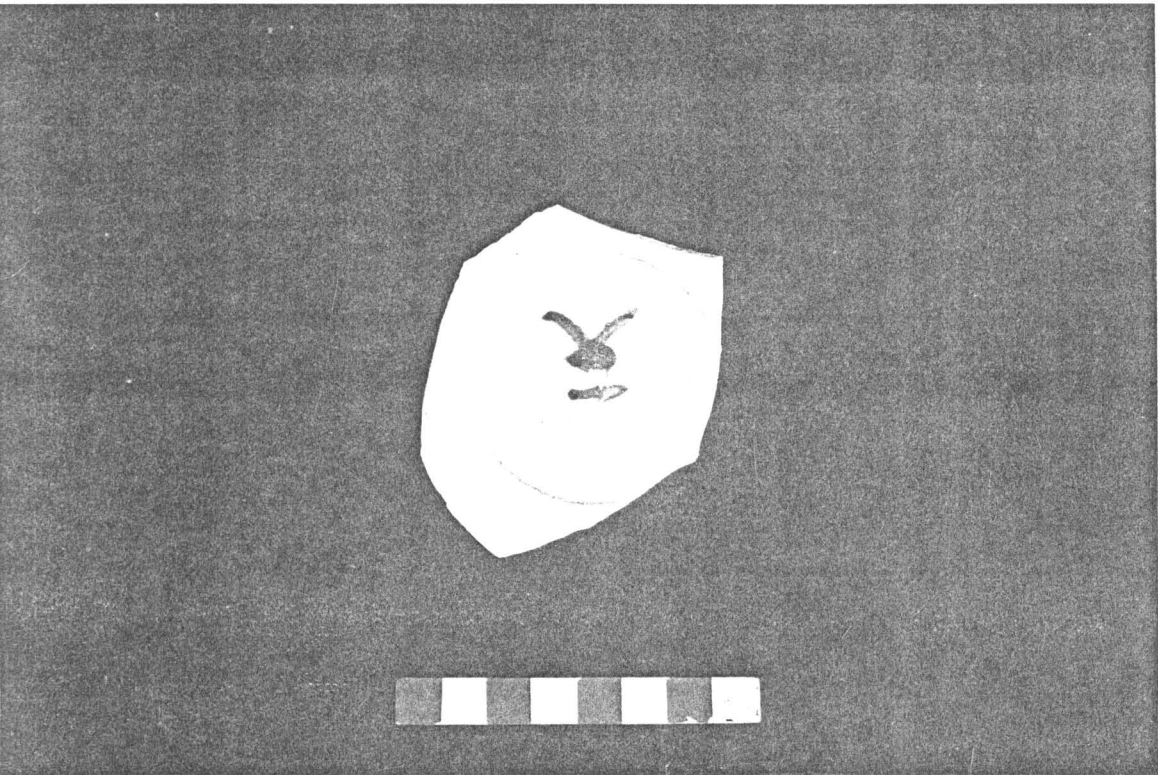
ภาพถ่ายที่ 23 ภาพก้นไหจากเตาศรีสังขาลัย
(ฟิล์มม้วนที่ 7/10)

ภาพถ่ายที่ 24 ภาพเครื่องลายครามมังกรขดตัว
(ฟิล์มม้วนที่ 7/11)

ภาพถ่ายที่ 25 ภาพเครื่องลายครามลายใบกล้วย
(ฟิล์มม้วนที่ 7/13)

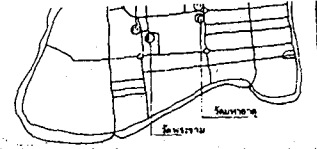
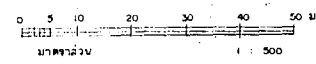
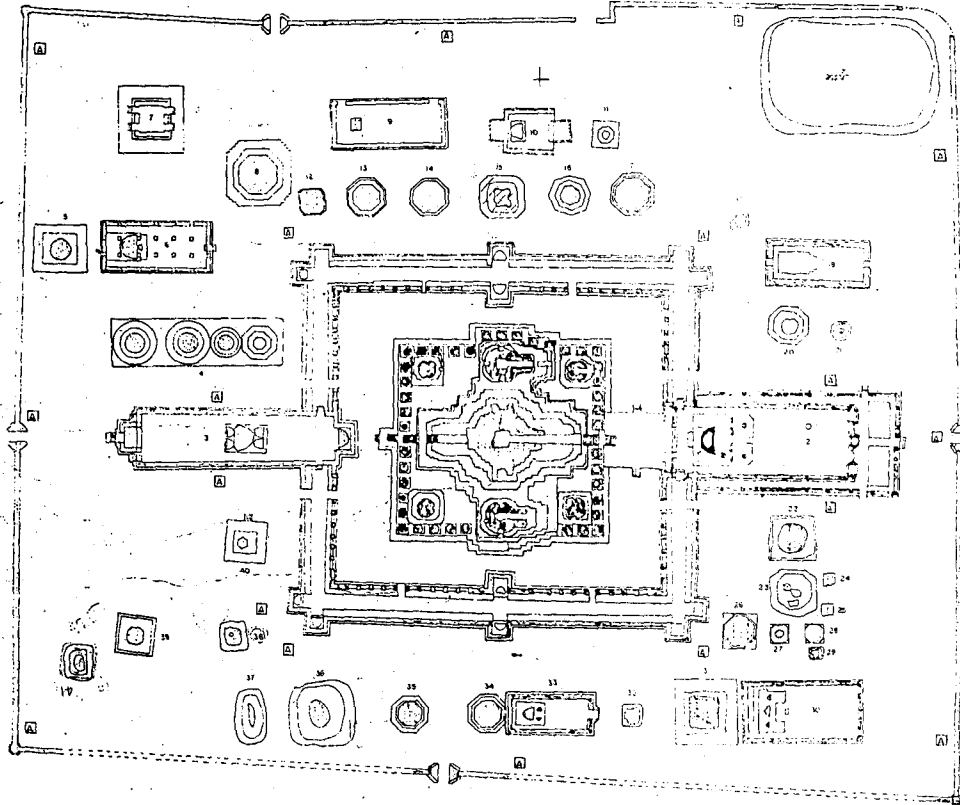

ภาพถ่ายที่ 26 ภาพเครื่องลายครามเห็ดหลังซู่
(ฟิล์มม้วนที่ 7/12)

ลาจบัญญัติ

แผ่นที่	รายการ	แผ่นที่	รายการ
1	ผังบริเวณ	11	รูปแปลน, รูปด้าน เจริญชัยหมายเลข 36 (หลังการขุดแต่ง)
2	รูปแปลน, รูปด้าน เจริญชัยหมายเลข 15 (สภาพปัจจุบัน)	12	รูปแปลน, รูปด้าน เจริญชัยหมายเลข 38 (หลังการขุดแต่ง)
3	รูปแปลน, รูปด้าน เจริญชัยหมายเลข 18 (สภาพปัจจุบัน)	13	รูปแปลน, รูปด้าน เจริญชัยหมายเลข 41 (หลังการขุดแต่ง)
4	รูปแปลน, รูปด้าน เจริญชัยหมายเลข 32 (สภาพปัจจุบัน)	14	รูปแปลน, รูปด้าน เจริญชัยหมายเลข 15 (แบบบูรณะ)
5	รูปแปลน, รูปด้าน เจริญชัยหมายเลข 36 (สภาพปัจจุบัน)	15	รูปแปลน, รูปด้าน เจริญชัยหมายเลข 18 (แบบบูรณะ)
6	รูปแปลน, รูปด้าน เจริญชัยหมายเลข 38 (สภาพปัจจุบัน)	16	รูปแปลน, รูปด้าน เจริญชัยหมายเลข 32 (แบบบูรณะ)
7	รูปแปลน, รูปด้าน เจริญชัยหมายเลข 41 (สภาพปัจจุบัน)	17	รูปแปลน, รูปด้าน เจริญชัยหมายเลข 36 (แบบบูรณะ)
8	รูปแปลน, รูปด้าน เจริญชัยหมายเลข 15 (หลังการขุดแต่ง)	18	รูปแปลน, รูปด้าน เจริญชัยหมายเลข 38 (แบบบูรณะ)
9	รูปแปลน, รูปด้าน เจริญชัยหมายเลข 18 (หลังการขุดแต่ง)	19	รูปแปลน, รูปด้าน เจริญชัยหมายเลข 41 (แบบบูรณะ)
10	รูปแปลน, รูปด้าน เจริญชัยหมายเลข 32 (หลังการขุดแต่ง)		

ผู้บัญญัติ			
 <p>ห้างหุ้นส่วนจำกัด ป.ว.ช. อิฐิตการช่าง 58 ตรอกเขยือร ถนนคนเดิน แขวงสามเจ้าพระยา เขตพระนคร กรุงเทพฯ โทร. 324-7412, 326-2160, โทรสาร 326-2149</p>			
สำรวจ / เขียนแบบ			
สำรวจ	นายสุชาติ ไชยรัตน์		
นายสุชาติ ไชยรัตน์	นายสุชาติ ไชยรัตน์		
เขียนแบบ	นายสุชาติ ไชยรัตน์		
ผู้ปฏิบัติ			
นายสุชาติ ไชยรัตน์	นายสุชาติ ไชยรัตน์		
นายสุชาติ ไชยรัตน์	นายสุชาติ ไชยรัตน์		
นายสุชาติ ไชยรัตน์	นายสุชาติ ไชยรัตน์		
นายสุชาติ ไชยรัตน์	นายสุชาติ ไชยรัตน์		
นายสุชาติ ไชยรัตน์	นายสุชาติ ไชยรัตน์		
คณะกรรมการตรวจการจ้าง			
ประธานกรรมการ	นายสุชาติ ไชยรัตน์		
กรรมการ	นายสุชาติ ไชยรัตน์		
กรรมการ	นายสุชาติ ไชยรัตน์		
กรรมการ	นายสุชาติ ไชยรัตน์		
กรรมการ	นายสุชาติ ไชยรัตน์		
กรรมการ	นายสุชาติ ไชยรัตน์		
คณะกรรมการควบคุมงาน			
ผู้ควบคุมงาน	นายสุชาติ ไชยรัตน์		
ผู้ควบคุมงาน	นายสุชาติ ไชยรัตน์		
ผู้ควบคุมงาน	นายสุชาติ ไชยรัตน์		
ผู้ควบคุมงาน	นายสุชาติ ไชยรัตน์		
รายการแก้ไข			
ตรวจ / เห็นชอบ			
ประธานคณะทำงาน			
ผ.อ. อน. อ.			
ผ.อ. ส.ท. ศ. 3. อ.			
ผ.อ. ส.ท.			
อธิบดี			
<p>ผู้ควบคุมงาน ปรับปรุงและพัฒนาระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปโภค ปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์และสิ่งแวดล้อม ให้พื้นที่โบราณสถานเป็นพระราม</p>			
ลาจบัญญัติ (วัตถุประสงค์)			
ชื่อ	ภาคส่วน	แผ่นที่	จำนวนแผ่น
โครงการอนุรักษ์และพัฒนา นครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา			
สำนักงานศิลปากรที่ 3 พระนครศรีอยุธยา สำนักโบราณคดี			
กรมศิลปากร			

ผู้ปฏิบัติ

ห้างหุ้นส่วนจำกัด ป.ว.ช. ลิขิตการสร้าง
58 ซอยกสิกรรม ถนนพระยา แขวงตลาดเจ้าพ่อฝอย
เขตพระนคร กรุงเทพฯ
โทร. 224-7412, 226-2150 โทรสาร 226-2149
พ.ว.ช.

สำรวจ / ศึกษานแบบ

นายสมชาย วัฒน	นายสมชาย วัฒน	นายสมชาย วัฒน
นายสมชาย วัฒน	นายสมชาย วัฒน	นายสมชาย วัฒน
นายสมชาย วัฒน	นายสมชาย วัฒน	นายสมชาย วัฒน
นายสมชาย วัฒน	นายสมชาย วัฒน	นายสมชาย วัฒน
นายสมชาย วัฒน	นายสมชาย วัฒน	นายสมชาย วัฒน

คณะกรรมการตรวจการจ้าง

ประธานกรรมการ	นายสมชาย วัฒน	
กรรมการ	นายสมชาย วัฒน	
กรรมการ	นายสมชาย วัฒน	
กรรมการ	นายสมชาย วัฒน	
กรรมการ	นายสมชาย วัฒน	
กรรมการ	นายสมชาย วัฒน	

คณะกรรมการควบคุมงาน

ผู้ควบคุมงาน	นายสมชาย วัฒน	
ผู้ควบคุมงาน	นายสมชาย วัฒน	
ผู้ควบคุมงาน	นายสมชาย วัฒน	
ผู้ควบคุมงาน	นายสมชาย วัฒน	

รายการแก้ไข

ตรวจ / เห็นชอบ

ประธานคณะกรรมการ		
นายสมชาย วัฒน		
นายสมชาย วัฒน		
นายสมชาย วัฒน		
นายสมชาย วัฒน		

ผู้ควบคุม: ปรับปรุงและพัฒนารายแบบอาคารรูปทรงแท้ อาคารรูปทรงแท้
ปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์และสิ่งแวดลอม ให้แก่โบราณสถานเมืองพระยา

จังหวัด (วัตถุประสงค์)

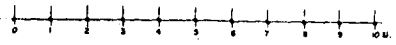
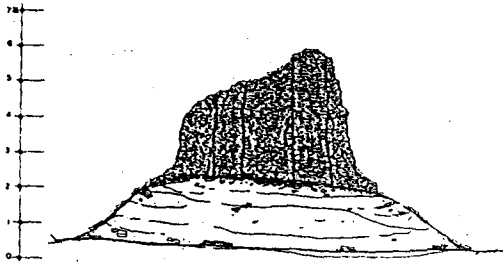
วันที่	ภาคสนาม	หน้าดิน	จุดเริ่มต้น
	1 : 500		18

โครงการอนุรักษ์และพัฒนาศูนย์
นครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา

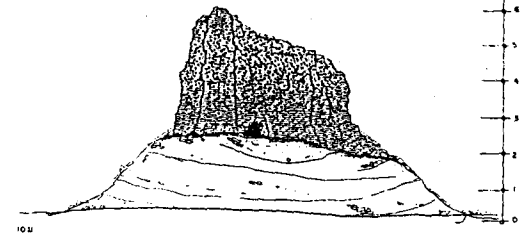
สำนักงานศิลปากรที่ 3 พระนครศรีอยุธยา
สำนักโบราณคดี

กรมศิลปากร

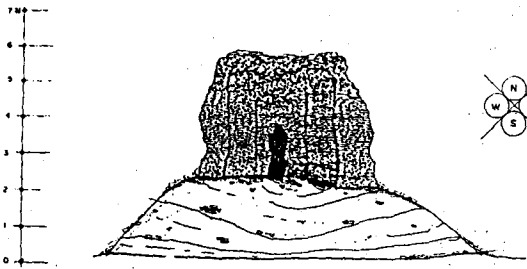
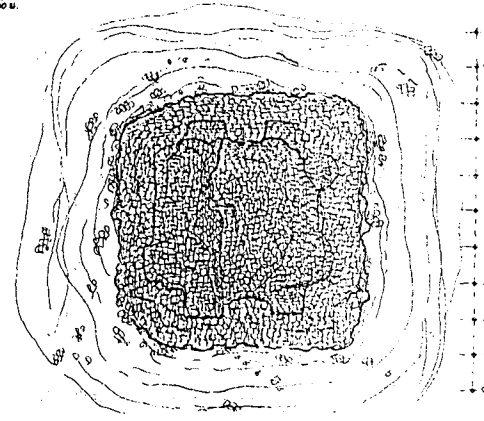

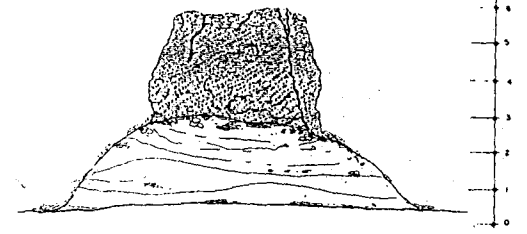
รูปด้าน ทิศเหนือ
มาตราส่วน 1 : 75

รูปด้าน ทิศใต้
มาตราส่วน 1 : 75

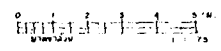
รูปด้าน ทิศตะวันออก
มาตราส่วน 1 : 75

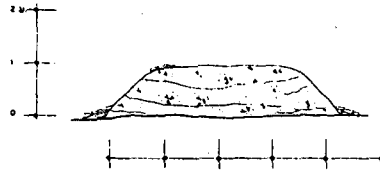
รูปด้าน ทิศตะวันตก
มาตราส่วน 1 : 75

รูปแปลน เจดีย์รายหมายเลข 15
มาตราส่วน 1 : 75

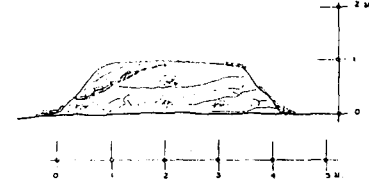
ผู้ปฏิบัติ			
 ห้างหุ้นส่วนจำกัด ป.ว.ช. ลีขิตการสร้าง 58 ตรอกเสวียน ถนนนครนอก แขวงสามยุค เขตเมือง เขตพระนคร กรุงเทพฯ โทร. 224-7412, 226-2160 โทรสาร 226-2149 พ.ศ. ๒๕			
สำรวจ / เขียนแบบ			
สำรวจ	นายวิชาญ ไชยดี		
นายช่างสำรวจ	นายสมชาย สิมคำ		
เขียนแบบ	นายสมยศ บรมเดช		
ผู้ปฏิบัติ			
นายช่างโยธา	นายถนอม ทิพย์	 	
นายช่างไฟฟ้า	นายสมชาย สิมคำ		
นายช่างเทคนิค	นายประจักษ์ ฉานคำดี		
วิศวกรโยธา	นายดี พงษ์ทอง		
วิศวกรโยธา	นายสมาน สุทธิภักดิ์		
สถาปนิก	นายทวี อังบุญชู		
คณะกรรมการตรวจการจ้าง			
ประธานกรรมการ	นายสมยศ บรมเดช		
กรรมการ	นายสมชาย สิมคำ		
กรรมการ	นายสมยศ บรมเดช		
กรรมการ	นายสมชาย สิมคำ		
กรรมการ	นายสมยศ บรมเดช		
กรรมการ	นายสมชาย สิมคำ		
คณะกรรมการควบคุมงาน			
ผู้ควบคุมงาน	นายสมยศ บรมเดช	 	
ผู้ควบคุมงาน	นายประจักษ์ ฉานคำดี		
ผู้ควบคุมงาน	นายสมยศ บรมเดช		
ผู้ควบคุมงาน	นายสมชาย สิมคำ		
หมายเหตุ			
ตรวจ / เห็นชอบ			
ประธานคณะกรรมการ			
ผ.อ. สม. บรม			
ผ.อ. สม. ศ. น. ๒๕			
ผ.อ. สม. อ. น. ๒๕			
ผู้ควบคุมงาน ปรับปรุงและพัฒนาระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ ปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์และสิ่งแวดล้อม ในพื้นที่โบราณสถานปัทมธาราม ๒๕๓๕			
รูปแปลน, รูปด้าน เจดีย์รายหมายเลข 15 (วัดพระราม) (๕ ภาพปัจจุบัน)			
หน้า	ภาพด้าน	แผ่นที่	จำนวนแผ่น
	1 : 75	2	19
โครงการอนุรักษ์และพัฒนา นครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา			
สำนักงานศิลปกรรมที่ ๓ พระนครศรีอยุธยา สำนักโบราณคดี			

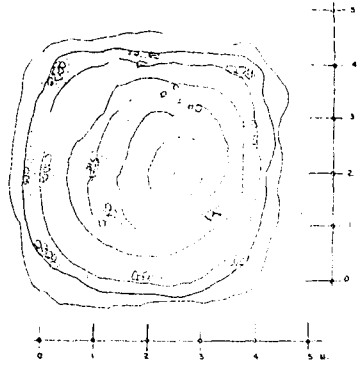

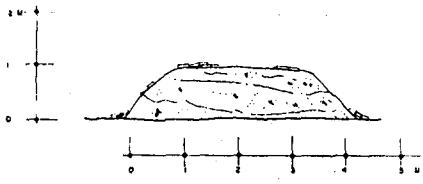
รูปตัด ทิศเหนือ
มาตราส่วน 1 : 50

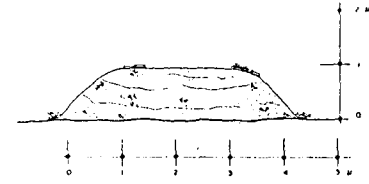
รูปตัด ทิศใต้
มาตราส่วน 1 : 50

รูปแปลน เจริญราษฎร์หมายเลข ๒
มาตราส่วน

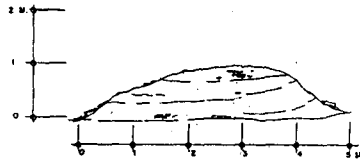
รูปตัด ทิศตะวันตก
มาตราส่วน 1 : 50

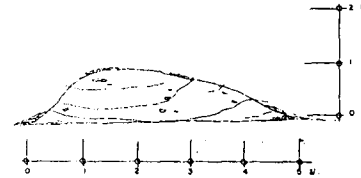
รูปตัด ทิศตะวันออก
มาตราส่วน 1 : 50

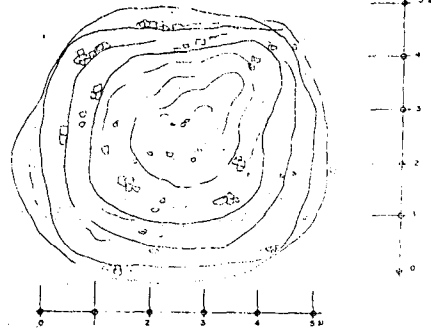
ผู้ปฏิบัติ			
 ห้างหุ้นส่วนจำกัด ป.ว.ช. ลีธิตการสว่าง 58 ซอยเกษียร ถนนชนะนาว แขวงศาลเจ้าพ่อเสือ เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร โทร. 224-7412, 226-2160 โทรสาร 226-2141 ปี.ว.ช.			
สำรวจ / เขียนแบบ			
สำรวจ	นายสุชาติ ไชยสี		
นำช่างสำรวจ	นายประจักษ์ วัฒนชาติ		
เขียนแบบ	นายสมชาย นามชัย		
ผู้ปฏิบัติ			
นายช่างโยธา	นายสมพร สิมงา		
นายช่างไม้	นายณรงค์ สิมงา		
นักโอบนวด	นายประจักษ์ สยามวงศ์พันธ์		
วิศวกรโยธา	นายสวัสดิ์ พงษ์พนม		
วิศวกรโยธา	นายสมันต์ สุทธิภักตร์		
ช่างเขียน	นายชวลา ธิกุลวาทะ		
คณะกรรมการตรวจการจ้าง			
ประธานกรรมการ	นายเสนาะ รุณจิตต์		
กรรมการ	นายอนันต์ สุวัจน์		
กรรมการ	นายประจักษ์ นามชัย		
กรรมการ	นายสุชาติ ไชยสี		
กรรมการ	นายสมชาย นามชัย		
กรรมการ	นายสมพร สิมงา		
กรรมการ	นายสมันต์ สุทธิภักตร์		
กรรมการ	นายสมชาย นามชัย		
คณะกรรมการควบคุมงาน			
ผู้ควบคุมงาน	นายสมชาย นามชัย		
ผู้ควบคุมงาน	นายประจักษ์ นามชัย		
ผู้ควบคุมงาน	นายสมชาย นามชัย		
ผู้ควบคุมงาน	นายสมพร สิมงา		
รวมการแก้ไข			
ตรวจ / เห็นชอบ			
ประธานคณะกรรมการ			
ผ.อ. ๓๗.๑๒			
ผ.อ. ๓๗.๓๗.๓.๑๒			
ผ.อ. ๓๗.			
ปลัด			
ปฎิบัติงาน บริษัท ปวช ลีธิตการสว่าง จำกัด แขวงศาลเจ้าพ่อเสือ เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ปรับปรุงภาพถ่ายภูมิทัศน์และในแนวหิน ในพื้นที่โบราณสถานเมืองพระนคร งาน รูปแปลน, รูปตัด เจริญราษฎร์หมายเลข ๒ (วัดพระงาม) (สภาพปัจจุบัน) (สถาปัตย์ปัจจุบัน)			
วันที่	หน้าตัด	แผ่นที่	จำนวนแผ่น
	1 : 50	3	1
โครงการอนุรักษ์และพัฒนา นครประวัติศาสตร์พระนครหรืออยุธยา			
สำนักงานศิลปากรที่ 3 พระนครศรีอยุธยา			
สำนักโบราณคดี			
กรมศิลปากร			

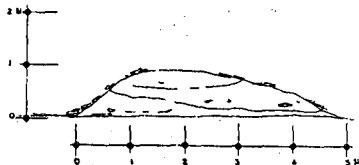
รูปด้าน ทิศเหนือ
มาตราส่วน 1 : 50

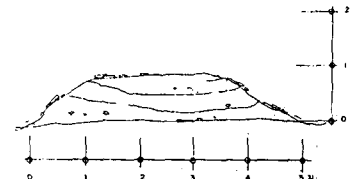
รูปด้าน ทิศใต้
มาตราส่วน 1 : 50

รูปแนบ เจดีย์รายหมายเลข 32
มาตราส่วน 1 : 50

รูปด้าน ทิศตะวันออก
มาตราส่วน 1 : 50

รูปด้าน ทิศตะวันตก
มาตราส่วน 1 : 50

ผู้ปฏิบัติ

ห้างหุ้นส่วนจำกัด ป.ว.ช. ลีขีดการช่าง
 58 ตรอกเคอีย อมตะนาว แขวงท่าช้างวงรี
 เขตพระนคร กรุงเทพฯ
 โทร. 224-7412, 226-2150 โทรสาร 225-2149
 พ.ว.ช.

สำรวจ / เขียนแบบ

สำรวจ	นายสุชาติ ใจดี	
เขียนแบบ	นายบุญชู สิริขันธ์	
ผู้ปฏิบัติ	นายสมชาย ขนบุญ	

นายช่างภาพ	นายสมชาย สิริขันธ์	
นายช่างไม้	นายบุญชู สิริขันธ์	
ช่างไม้	นายบุญชู สิริขันธ์	
ช่างเหล็ก	นายศักดิ์ ขนบุญ	
ช่างปูน	นายบุญชู สิริขันธ์	

คณะกรรมการตรวจการจ้าง

ประธานกรรมการ	นายสมชาย สิริขันธ์	
กรรมการ	นายบุญชู สิริขันธ์	
กรรมการ	นายสมชาย ขนบุญ	
กรรมการ	นายบุญชู สิริขันธ์	
กรรมการ	นายศักดิ์ ขนบุญ	

คณะกรรมการควบคุมงาน

ผู้ควบคุมงาน	นายสมชาย สิริขันธ์	ผู้ปฏิบัติ
ผู้ควบคุมงาน	นายบุญชู สิริขันธ์	
ผู้ควบคุมงาน	นายศักดิ์ ขนบุญ	
ผู้ควบคุมงาน	นายสมชาย ขนบุญ	

รายการแก้ไข

ตรวจสอบ	เห็นชอบ	
---------	---------	--

ตรวจ / เห็นชอบ

ประธานคณะกรรมการ	นายสมชาย สิริขันธ์	
รองประธาน	นายบุญชู สิริขันธ์	
เลขานุการ	นายศักดิ์ ขนบุญ	
ผู้ควบคุมงาน	นายสมชาย ขนบุญ	

สรุป

รูปแนบ, รูปด้าน (เจดีย์รายหมายเลข 32 (วัดพระราม))
(ภาพปัจจุบัน)

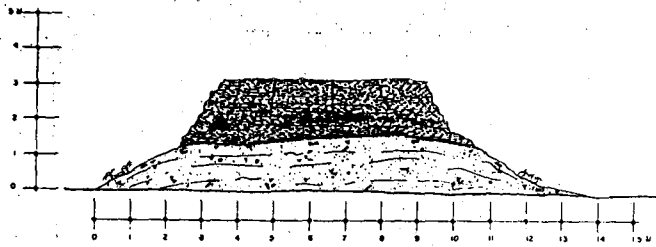
วันที่	มาตราส่วน	แผ่นที่	จำนวนแผ่น
	1 : 50	4	10

โครงการอนุรักษ์และพัฒนา
นครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา

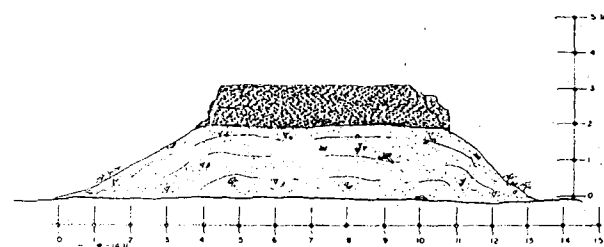
สำนักงานศิลปากรที่ 3 พระนครศรีอยุธยา
สำนักโบราณคดี

กรมศิลปากร

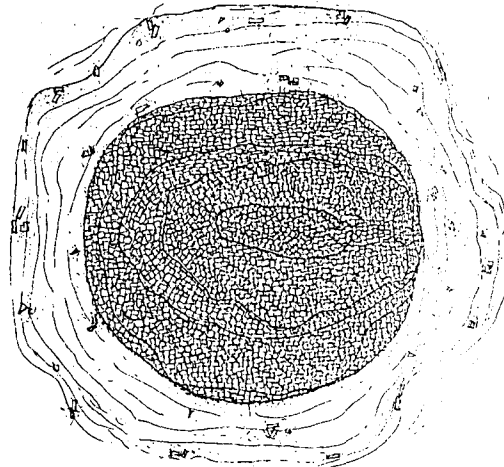

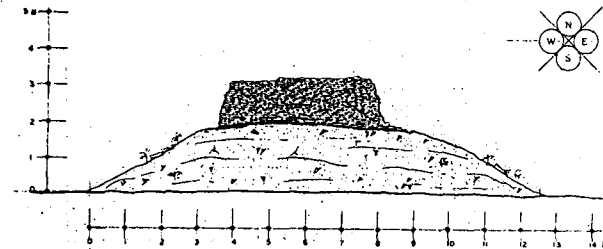
รูปด้าน ทิศเหนือ
มาตราส่วน 1 : 75

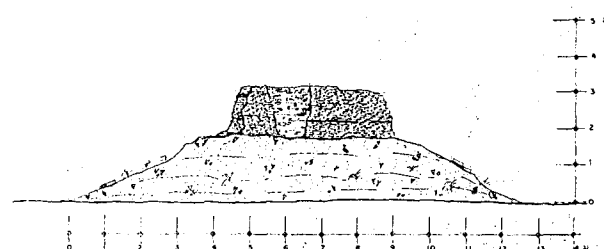
รูปด้าน ทิศใต้
มาตราส่วน 1 : 75

รูปแปลน เจดีย์รายหมายเลข 36
มาตราส่วน 1 : 75

รูปด้าน ทิศตะวันออก
มาตราส่วน 1 : 75

รูปด้าน ทิศตะวันตก
มาตราส่วน 1 : 75

รูปแปลน เจดีย์รายหมายเลข 36 (วัดสระจาม)
(สภาพปัจจุบัน)

ผู้ปฏิบัติ

ห้างหุ้นส่วนจำกัด ป.ว.ช. อิฐิตการสร้าง
 58 ซอยเกษียร ถนนสนาวา แขวงศาลเจ้าพ่อเสือ
 เขตพระนคร กรุงเทพฯ
 โทร. 224-7412, 225-2160 โทรสาร 225-2149
 ปี พ.ศ.

สำรวจ / เขียนแบบ

สำรวจ	นายสุชาติ ไชยใส	
เขียนแบบ	นายธรรมชาย ศิริภักดิ์	
เขียนแบบ	นายถาวร บรมลพ	

ผู้ปฏิบัติ

นาย ปิ่นดา	นายถาวร บรมลพ	
นาย ปิ่นดา	นายธรรมชาย ศิริภักดิ์	
นาย ปิ่นดา	นายธรรมชาย ศิริภักดิ์	
นาย ปิ่นดา	นายธรรมชาย ศิริภักดิ์	
นาย ปิ่นดา	นายธรรมชาย ศิริภักดิ์	
นาย ปิ่นดา	นายธรรมชาย ศิริภักดิ์	

คณะกรรมการตรวจการจ้าง

ประธาน	นายสมชาย ราชสวัสดิ์	
กรรมการ	นายสมชาย ราชสวัสดิ์	
กรรมการ	นายสมชาย ราชสวัสดิ์	
กรรมการ	นายสมชาย ราชสวัสดิ์	
กรรมการ	นายสมชาย ราชสวัสดิ์	
กรรมการ	นายสมชาย ราชสวัสดิ์	
กรรมการ	นายสมชาย ราชสวัสดิ์	

คณะกรรมการควบคุมงาน

ผู้ควบคุมงาน	นายสมชาย ราชสวัสดิ์	
ผู้ควบคุมงาน	นายสมชาย ราชสวัสดิ์	
ผู้ควบคุมงาน	นายสมชาย ราชสวัสดิ์	
ผู้ควบคุมงาน	นายสมชาย ราชสวัสดิ์	

รวมการแก้ไข

ตรวจ / เห็นชอบ

ประธาน	นายสมชาย ราชสวัสดิ์	
รองประธาน	นายสมชาย ราชสวัสดิ์	
กรรมการ	นายสมชาย ราชสวัสดิ์	
กรรมการ	นายสมชาย ราชสวัสดิ์	
กรรมการ	นายสมชาย ราชสวัสดิ์	

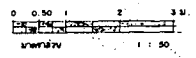
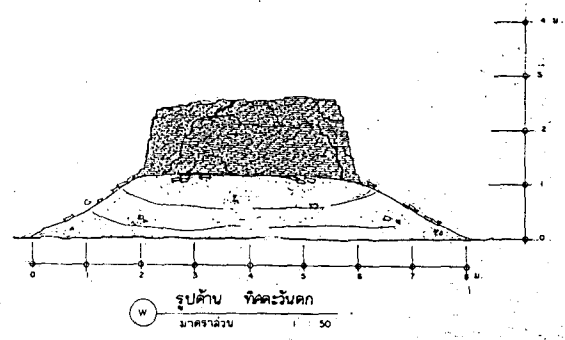
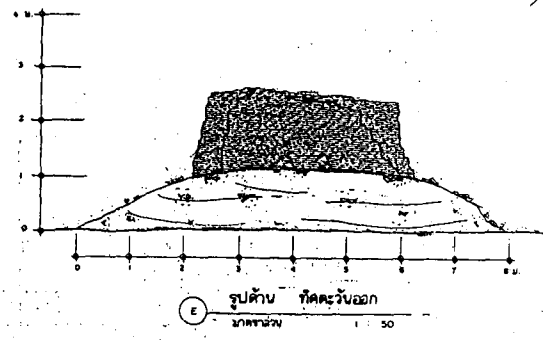
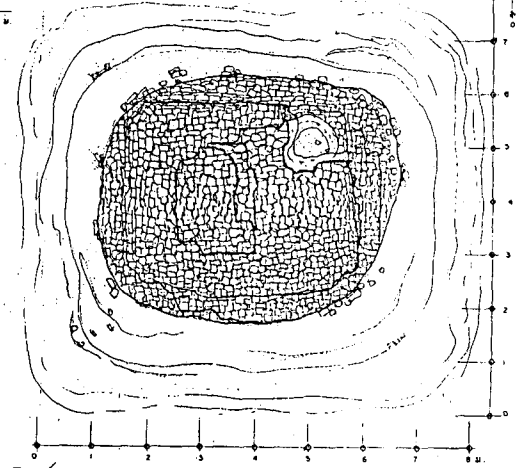
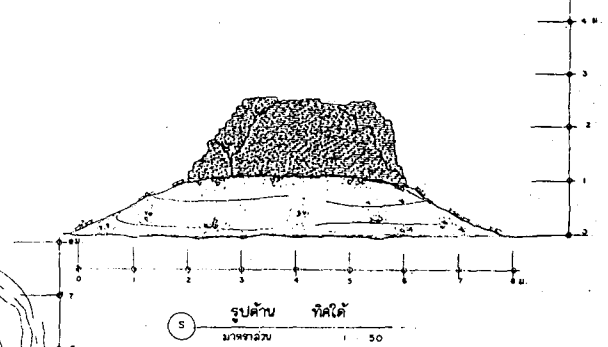
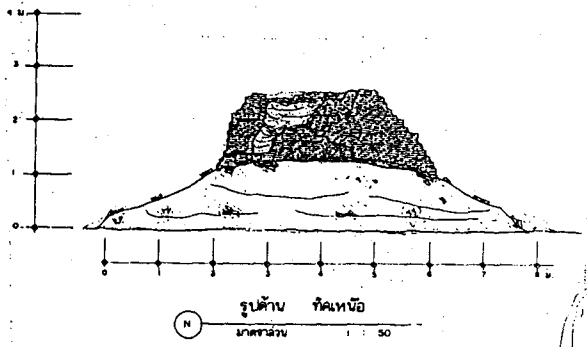
วัตถุประสงค์: ปรับปรุงและพัฒนาระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ
 ปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์และสิ่งแวดล้อม ให้พื้นที่โบราณสถานเป็นแหล่งเรียนรู้

รูป แปลน, รูปด้าน (เจดีย์รายหมายเลข 36 (วัดสระจาม))
 (สภาพปัจจุบัน)

หน้า	หน้า	หน้า	หน้า
1 : 75	5	19	

โครงการอนุรักษ์และพัฒนา
นครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา

สำนักงานศิลปากรที่ 3 พระนครศรีอยุธยา	
สำนักโบราณคดี	
กรมศิลปากร	

ผู้ปฏิบัติ

ห้างหุ้นส่วนจำกัด ป.ว.ช. ลีขีดการสร้าง
68 ซอยเคเซีย อเนกนภา แขวงสามจังหวัด
เขตพระนคร กรุงเทพฯ
โทร. 224-7412, 226-2160 โทรสาร 226-2169
พ.ศ. ๒๕๖๒

สำรวจ / เขียนแบบ

สำรวจ	นายสุทธิ ใจสิงห์	
เขียนแบบ	นายสมชาย สิริศักดิ์ นายสมชาย เกษมอยู่	

ผู้ปฏิบัติ

นายช่างโยธา	นายสมชาย สิริศักดิ์	
นายช่างไฟฟ้า	นายสมชาย สิริศักดิ์	
ช่างโยธาเทคนิค	นายสมชาย สิริศักดิ์	
วิศวกรโยธา	นายสมชาย สิริศักดิ์	
สถาปนิก	นายสมชาย สิริศักดิ์	

คณะกรรมการตรวจการจ้าง

ประธานกรรมการ	นายสมชาย สิริศักดิ์	
กรรมการ	นายสมชาย สิริศักดิ์	
กรรมการ	นายสมชาย สิริศักดิ์	
กรรมการ	นายสมชาย สิริศักดิ์	
กรรมการ	นายสมชาย สิริศักดิ์	

คณะกรรมการควบคุมงาน

ผู้ควบคุมงาน	นายสมชาย สิริศักดิ์	
ผู้ควบคุมงาน	นายสมชาย สิริศักดิ์	
ผู้ควบคุมงาน	นายสมชาย สิริศักดิ์	
ผู้ควบคุมงาน	นายสมชาย สิริศักดิ์	

รายงานเท็จ

ตรวจ / เห็นชอบ

ประธานคณะกรรมการ	นายสมชาย สิริศักดิ์	
ผอ. อ.ป.ย. อ.ย.	นายสมชาย สิริศักดิ์	
ผอ. ส.บ. พ.ศ. ๕ ๖ ๗	นายสมชาย สิริศักดิ์	
ผอ. ส.บ.	นายสมชาย สิริศักดิ์	
อธิบดี	นายสมชาย สิริศักดิ์	

ผู้ประเมิน ปรับปรุงและพัฒนาระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ
ปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์และสิ่งแวดล้อม ในพื้นที่โบราณสถานเมืองพระนคร

ผู้ประเมิน **รูปแปลน, รูปด้าน เจดีย์รายหมายเลข 38 (วัดพระราม) (สภาพปัจจุบัน)**

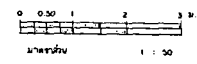
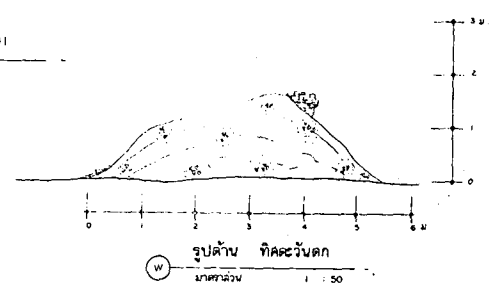
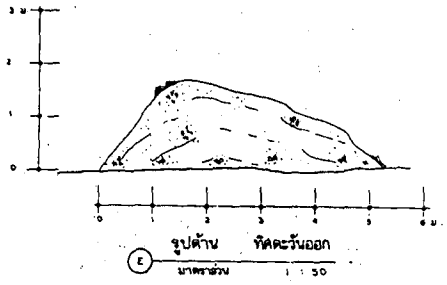
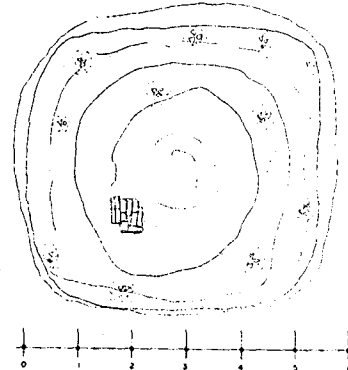
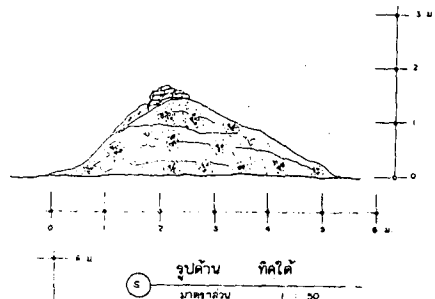
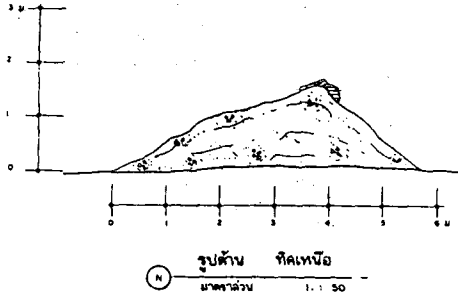
วันที่	มาตราส่วน	ชนิด	จำนวนแผ่น
	1 : 50	๘	19

**โครงการอนุรักษ์และพัฒนา
นครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา**

สำนักงานศิลปากรที่ 3 พระนครศรีอยุธยา
สำนักโบราณคดี

กรมศิลปากร

ผู้จัดทำ
ห้างหุ้นส่วนจำกัด ป.ว.ช. สนิทการสร้าง
58 ซอยเคอเคียว ถนนนครนร แขวงศาลเจ้าพ่อเสือ
เขตพระนคร กรุงเทพฯ
โทร. 224-7412, 225-2150 โทรสาร : 25-2149
ป.ว.ช.ป.

สำรวจ / เขียนแบบ

สำรวจ	นายสุชาติ ไร่เงินดี	[Signature]
นายช่างสำรวจ	นายสมชาย ศิริวงค์	
เขียนแบบ	นายสมชาย มงคล	[Signature]

ผู้รับผิดชอบ

นายช่างโยธา	นายสมชาย ศิริวงค์	[Signature]
นายช่างไฟฟ้า	นายสมชาย ศิริวงค์	
นายช่างกล	นายสมชาย ศิริวงค์	[Signature]
นายช่างโยธา	นายสมชาย ศิริวงค์	[Signature]
นายช่างโยธา	นายสมชาย ศิริวงค์	[Signature]
นายช่างโยธา	นายสมชาย ศิริวงค์	[Signature]

คณะกรรมการตรวจการจ้าง

ประธานกรรมการ	นายสมชาย ไร่เงินดี	
กรรมการ	นายสมชาย ไร่เงินดี	
กรรมการ	นายสมชาย ไร่เงินดี	
กรรมการ	นายสมชาย ไร่เงินดี	
กรรมการ	นายสมชาย ไร่เงินดี	
กรรมการ	นายสมชาย ไร่เงินดี	
กรรมการ	นายสมชาย ไร่เงินดี	

คณะกรรมการควบคุมงาน

ผู้ควบคุมงาน	นายสมชาย ไร่เงินดี	[Signature]
ผู้ควบคุมงาน	นายสมชาย ไร่เงินดี	[Signature]
ผู้ควบคุมงาน	นายสมชาย ไร่เงินดี	[Signature]
ผู้ควบคุมงาน	นายสมชาย ไร่เงินดี	[Signature]

รายการแก้ไข

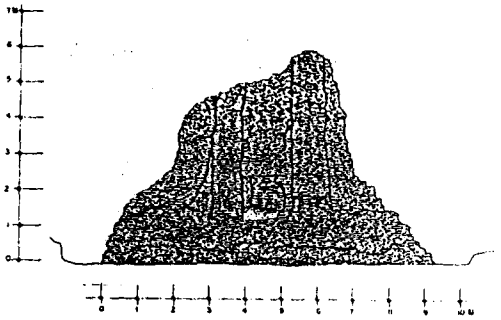
ตรวจ / เห็นชอบ

ประธานคณะกรรมการ		
ผ.อ. สม. ไร่		
ผ.อ. สม. ไร่ ไร่เงินดี	[Signature]	
ผ.อ. สม. ไร่		
ผ.อ. สม. ไร่		

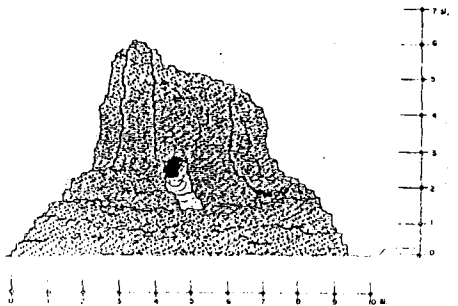
ผู้พิมพ์ ปรับปรุงและพิมพ์งานเอกสารแบบแปลน สวรรค์สุโขทัย
ปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก ในพื้นที่โบราณสถานเมืองพระนคร
แบบ
รูปแปลน, รูปด้าน เจดีย์รายหมายเลข 41 (วัดพระราม 9)
(สถานปัจจุบัน)

วันที่	มาตราส่วน	แผ่นที่	จำนวนแผ่น
	1 : 50	7	18

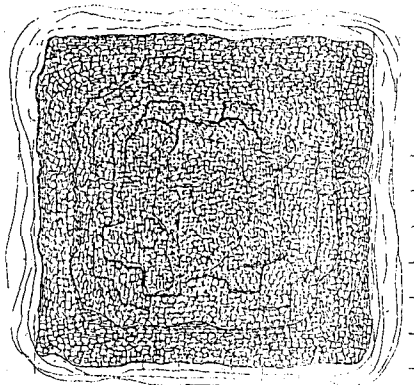
โครงการอนุรักษ์และพัฒนา
นครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา
สำนักงานศิลปากรที่ 3 พระนครศรีอยุธยา
สำนักโบราณคดี
กรมศิลปากร

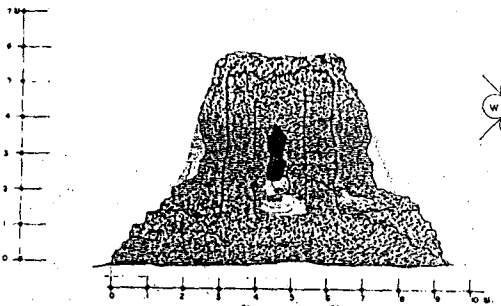
รูปด้าน ทิศเหนือ
มาตราส่วน 1 : 75

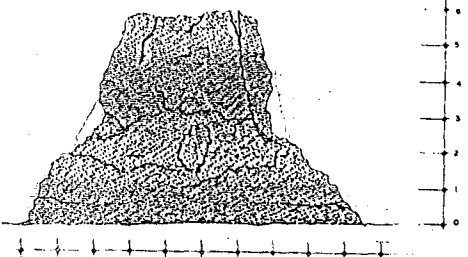
รูปด้าน ทิศใต้
มาตราส่วน 1 : 75

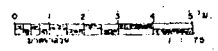
รูปแปลน เจดีย์รายหมายเลข 15
มาตราส่วน 1 : 75

รูปด้าน ทิศตะวันออก
มาตราส่วน 1 : 75

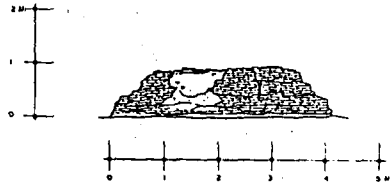

รูปด้าน ทิศตะวันตก
มาตราส่วน 1 : 75

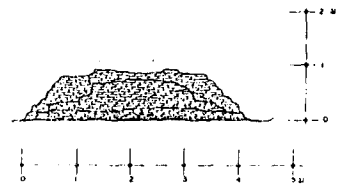

ผู้ปฏิบัติ	
 ห้างหุ้นส่วนจำกัด ป.ว.ช. ลีธิตการสร้าง 58 ซอยเสด็จ ถนนนครบาล แขวงศาลเจ้าพ่อเสือ เขตพระนคร กรุงเทพฯ โทร. 224-7412, 225-2160 โทรสาร 225-2149 ส.ร.ช.	
สำรวจ / เขียนแบบ	
สำรวจ	นายสุชาติ โสภณัง
เขียนผัง	นายสมชาย ธีระกุล
เขียนแบบ	นายสมชาย ธีระกุล
ผู้ปฏิบัติ	
นายช่างสำรวจ	นายสมชาย ธีระกุล
นายช่างไม้	นายสมชาย ธีระกุล
ช่างเขียนแบบ	นายสมชาย ธีระกุล
ช่างก่อสร้าง	นายสมชาย ธีระกุล
ช่างเขียนแบบ	นายสมชาย ธีระกุล
ช่างเขียนแบบ	นายสมชาย ธีระกุล
ช่างเขียนแบบ	นายสมชาย ธีระกุล
ช่างเขียนแบบ	นายสมชาย ธีระกุล
คณะกรรมการตรวจการจ้าง	
ประธานคณะกรรมการ	นายสมชาย ธีระกุล
กรรมการ	นายสมชาย ธีระกุล
กรรมการ	นายสมชาย ธีระกุล
กรรมการ	นายสมชาย ธีระกุล
กรรมการ	นายสมชาย ธีระกุล
กรรมการ	นายสมชาย ธีระกุล
กรรมการ	นายสมชาย ธีระกุล
คณะกรรมการควบคุมงาน	
ผู้ควบคุมงาน	นายสมชาย ธีระกุล
ผู้ควบคุมงาน	นายสมชาย ธีระกุล
ผู้ควบคุมงาน	นายสมชาย ธีระกุล
ผู้ควบคุมงาน	นายสมชาย ธีระกุล
รวมกรมโยธา	
ตรวจ / เห็นชอบ	
ประธานคณะกรรมการ	
ผอ. อ.ป.ย.	
ผอ. ส.พ.ย. ส. 3 ย.	
ผอ. ส.พ.ย.	
อธิบดี	
มีรูปแบบ ระบุตำแหน่งและกำหนดรายละเอียดการปฏิบัติงาน, มาตรฐาน, ระเบียบปฏิบัติงาน, ระเบียบปฏิบัติงานและสิ่งอำนวยความสะดวก ในพื้นที่โบราณสถานและโบราณวัตถุ รูปแปล, รูปด้าน เจดีย์รายหมายเลข 15. (วัดพระงาม) (สำนักงานศิลปากรเขตที่ 3)	
วันที่	พฤษภาคม 25 2563
ที่	8
ชื่อ	กรมศิลปากร
โครงการอนุรักษ์และจัดแผน นครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา	
สำนักงานศิลปากรที่ 3 พระนครศรีอยุธยา สำนักโบราณคดี	
กรมศิลปากร	

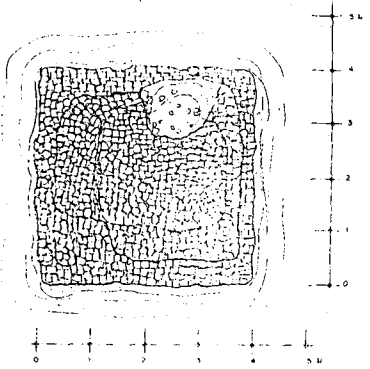

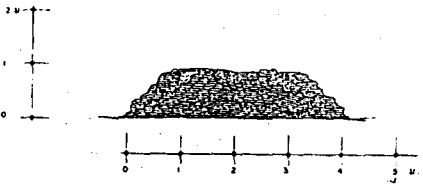
รูปด้าน ทิศเหนือ
มาตราส่วน 1 : 50

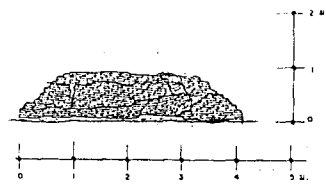
รูปด้าน ทิศใต้
มาตราส่วน 1 : 50

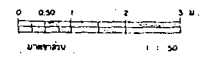
รูปแปลน เหนือซ้ายหมายเลข 18
มาตราส่วน 1 : 50

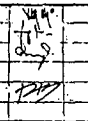

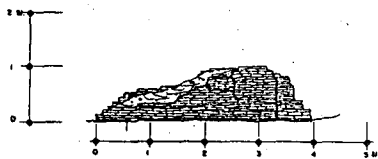
รูปด้าน ทิศตะวันตก
มาตราส่วน 1 : 50

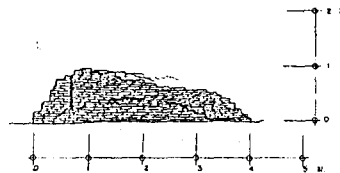
รูปด้าน ทิศตะวันออก
มาตราส่วน 1 : 50

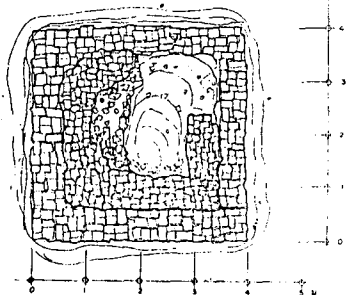
ผู้ปฏิบัติ			
 ห้างหุ้นส่วนจำกัด ป.ว.ช. ลีขิตการสร้าง 58 ซอยเกษียร ถนนสนามราชมังคลาภิเษก เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร โทร. 224-7412, 226-2180 โทรสาร 226-2149 พ.ศ. ๒๕๓			
สำรวจ / เขียนแบบ			
สำรวจ	นายสุชาติ ไชยรัตน์		
หน้าสำรวจ	นายสมชาย ศรีสวัสดิ์		
เขียนแบบ	นายสมชาย ไชยรัตน์		
ผู้ปฏิบัติ			
นายช่างไม้	นายสุชาติ ไชยรัตน์		
นายช่างไฟฟ้า	นายสมชาย ศรีสวัสดิ์		
นักสำรวจ	นายสุชาติ ไชยรัตน์		
วิศวกรโยธา	นายสมชาย ไชยรัตน์		
วิศวกรโยธา	นายสมชาย ไชยรัตน์		
ช่างฉาบ	นายสมชาย ไชยรัตน์		
คณะกรรมการตรวจสอบการจ้าง			
ประธานคณะกรรมการ	นายสมชาย ไชยรัตน์		
กรรมการ	นายสมชาย ไชยรัตน์		
กรรมการ	นายสมชาย ไชยรัตน์		
กรรมการ	นายสมชาย ไชยรัตน์		
กรรมการ	นายสมชาย ไชยรัตน์		
คณะกรรมการควบคุมงาน			
ผู้ควบคุมงาน	นายสมชาย ไชยรัตน์		
ผู้ควบคุมงาน	นายสมชาย ไชยรัตน์		
ผู้ควบคุมงาน	นายสมชาย ไชยรัตน์		
ผู้ควบคุมงาน	นายสมชาย ไชยรัตน์		
รายการแก้ไข			
ตรวจ / เห็นชอบ			
ประธานคณะกรรมการ			
ผอ. ๓๓๓.๓๓			
ผอ. ๓๓๓.๓๓.๓๓			
ผอ. ๓๓๓.			
อื่น ๆ			
ผู้ควบคุมงาน บริษัทผู้รับจ้างและพัฒนามหาวิทยาลัยเทคโนโลยี สารานุกรม บริษัทผู้รับจ้างและพัฒนามหาวิทยาลัยเทคโนโลยี สารานุกรม บริษัทผู้รับจ้างและพัฒนามหาวิทยาลัยเทคโนโลยี สารานุกรม			
รูปแปลน, รูปด้าน (เส้นกำกับหมายเลข 18) (วัดพระยา) (สภาพเดิม)			
วันที่	หน้าสำรวจ	หน้าเขียน	หน้าพิมพ์
	1 : 50	๑	1๑
โครงการอนุรักษ์และพัฒนามหาวิทยาลัยเทคโนโลยี สารานุกรม			
สำนักศิลปากรที่ 3 พระนครศรีอยุธยา			
สำนักโบราณคดี			
กรมศิลปากร			
			

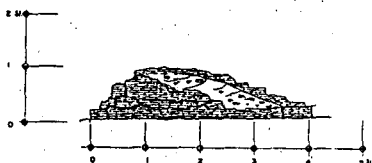
รูปคั่น ทิศเหนือ
มาตราส่วน 1 : 50

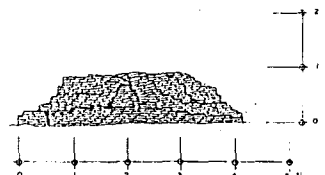
รูปคั่น ทิศใต้
มาตราส่วน 1 : 50

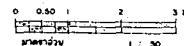
รูปแปลน เจดีย์ช้ายหมายเลข 32
มาตราส่วน 1 : 50

รูปคั่น ทิศตะวันออก
มาตราส่วน 1 : 50

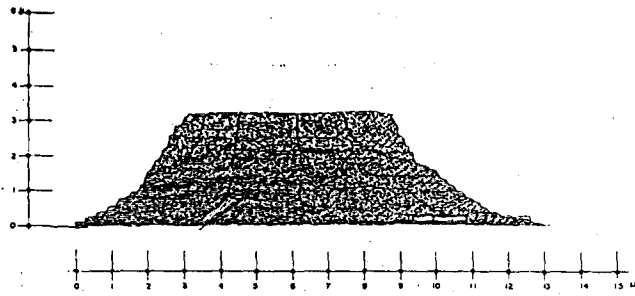

รูปคั่น ทิศตะวันตก
มาตราส่วน 1 : 50

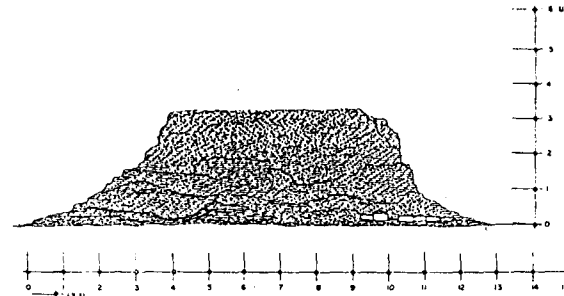

ผู้ปฏิบัติ			
 ห้างหุ้นส่วนจำกัด ป.ว.ช. ลีฉัตรการสร้าง 58 ซอยเกษียร ถนนตะนาว แขวงศาลเจ้าพ่อเสือ เขตพระนคร กรุงเทพฯ โทร. 224-7412, 226-2160 โทรสาร 226-2149 อ.ว.ช.ป.			
สำรวจ / เขียนแบบ			
สำรวจ	นายสุชาติ ทรัพย์ดี		
นายช่างสำรวจ	นายธรรมชัย ธีรวัฒน์		
เขียนแบบ	นายสมชาย ชาญชัย		
ผู้ปฏิบัติงาน			
นายช่างเขียน	นายสมชาย ธีรวัฒน์		
นายช่างโสต	นายสมชาย ธีรวัฒน์		
นักแปลน	นายสุชาติ ทรัพย์ดี		
วิศวกรโสต	นายสุชาติ ทรัพย์ดี		
สถาปนิก	นายสมชาย ธีรวัฒน์		
คณะกรรมการตรวจสอบการจ้าง			
ประธานกรรมการ	นายสมชาย ธีรวัฒน์		
กรรมการ	นายสุชาติ ทรัพย์ดี		
กรรมการ	ผู้แทนกรมศิลปากร		
กรรมการ	ผู้แทนภาคใต้จังหวัดสุราษฎร์ธานี		
กรรมการ	นายสมชาย ธีรวัฒน์		
กรรมการ	นายสุชาติ ทรัพย์ดี		
กรรมการ	นายสมชาย ธีรวัฒน์		
คณะกรรมการควบคุมงาน			
ผู้ควบคุมงาน	นายสมชาย ธีรวัฒน์		
ผู้ควบคุมงาน	นายสุชาติ ทรัพย์ดี		
ผู้ควบคุมงาน	นายสมชาย ธีรวัฒน์		
ผู้ควบคุมงาน	ผู้แทนภาคใต้จังหวัดสุราษฎร์ธานี		
รายการแก้ไข			
ตรวจ / เห็นชอบ			
ประธานคณะกรรมการ			
ผอ. ชย. อ.ม.			
ผอ. ชย. ศ.ค. ส.ว.ม.			
ผอ. ชย. ศ.ค.			
อำนวยการ			
วัตถุประสงค์: ปรับปรุงและพัฒนาแบบสถาปัตยกรรมโบราณสถานสุโขทัย ปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์และสิ่งแวดล้อมในพื้นที่โบราณสถานเป็นพระธาตุนคร ม.ค.ค.			
รูปแปลน, รูปคั่น เจดีย์ช้ายหมายเลข 32 (วัดพระธาตุนคร) (สำนักงานกรมศิลปากร)			
วันที่	เลขที่	ชนิด	จำนวน
	1 : 50	10	19
โครงการอนุรักษ์และพัฒนา นครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา			
สำนักงานศิลปากรที่ 3 พระนครศรีอยุธยา สำนักโบราณคดี			
กรมศิลปากร			

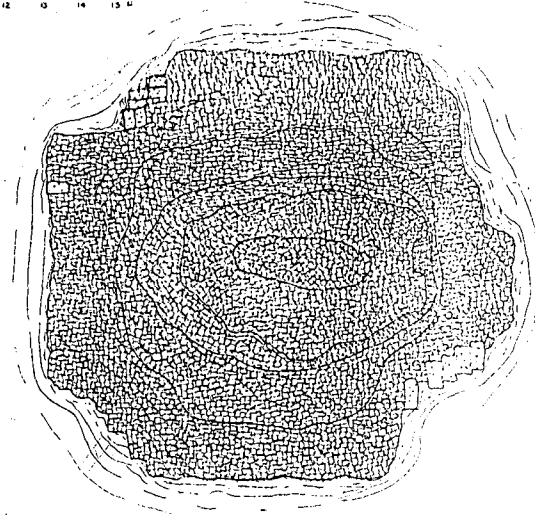

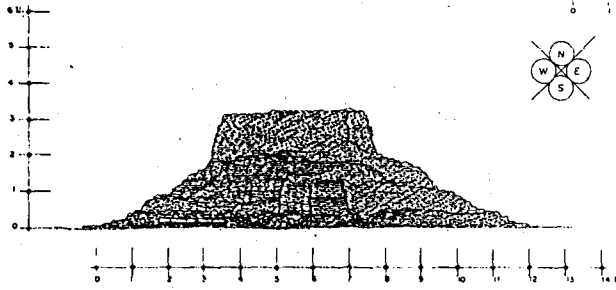
รูปด้านทิศเหนือ
มาตราส่วน 1 : 75

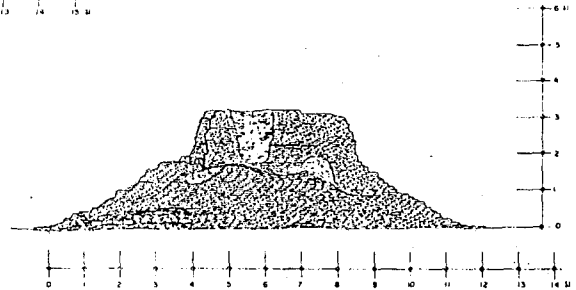
รูปด้านทิศใต้
มาตราส่วน 1 : 75

รูปแปลน เจดีย์รายหมายเลข 36
มาตราส่วน 1 : 75

รูปด้านทิศตะวันออก
มาตราส่วน 1 : 75

รูปด้านทิศตะวันตก
มาตราส่วน 1 : 75

ผู้เขียน

ห้างหุ้นส่วนจำกัด ป.ว.ช. อนุรักษ์การช่าง
58 ซอยเกษียร ถนนคอนวาว แขวงศาลเจ้าพ่อเสือ
เขตพระนคร กรุงเทพฯ
โทร. 224-7412, 226-2160 โทรสาร 226-2149

สำรวจ / เขียนแบบ

สำรวจ	นายสุชาติ ไชยสิทธิ์	
ผู้เขียนแบบ	นายสุวตนา ไชยสิทธิ์	
ผู้ตรวจสอบ	นายสุวตนา ไชยสิทธิ์	
ผู้เขียน		
นายสุวตนา ไชยสิทธิ์	นายสุวตนา ไชยสิทธิ์	
นายสุวตนา ไชยสิทธิ์	นายสุวตนา ไชยสิทธิ์	
นายสุวตนา ไชยสิทธิ์	นายสุวตนา ไชยสิทธิ์	
นายสุวตนา ไชยสิทธิ์	นายสุวตนา ไชยสิทธิ์	

คณะกรรมการตรวจการจ้าง

ประธานกรรมการ	นายสุวตนา ไชยสิทธิ์	
กรรมการ	นายสุวตนา ไชยสิทธิ์	
กรรมการ	นายสุวตนา ไชยสิทธิ์	
กรรมการ	นายสุวตนา ไชยสิทธิ์	
กรรมการ	นายสุวตนา ไชยสิทธิ์	
กรรมการ	นายสุวตนา ไชยสิทธิ์	

คณะกรรมการควบคุมงาน

ผู้ควบคุมงาน	นายสุวตนา ไชยสิทธิ์	
ผู้ควบคุมงาน	นายสุวตนา ไชยสิทธิ์	
ผู้ควบคุมงาน	นายสุวตนา ไชยสิทธิ์	
ผู้ควบคุมงาน	นายสุวตนา ไชยสิทธิ์	

รายงานแก้ไข

ตรวจ / เห็นชอบ

ประธานคณะกรรมการ		
ผอ. อ.ป.อ.		
ผอ. ส.ค.ศ. ก.ศ. 2 อ.		
ผอ. ส.ค.		
อธิบดี		

มีรูปแบบ ปรับปรุงและพัฒนาระบบเอกสารเป็นเอก สร่างรูปภาพ
ปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์และสิ่งแวดล้อม ในพื้นที่โบราณสถานเป็นพระราชมิ่ง

ผู้เขียน **รูปแปลน, รูปด้าน เจดีย์รายหมายเลข 36 (วัดสระเกศ)**
(ดูภาพหนังสือการก่อสร้าง)

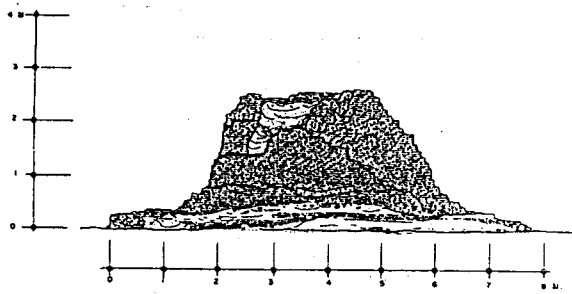
วันที่	หน้า	จำนวน
1 : 75	11	JB

โครงการอนุรักษ์และพัฒนามรดกทางวัฒนธรรม
นครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา

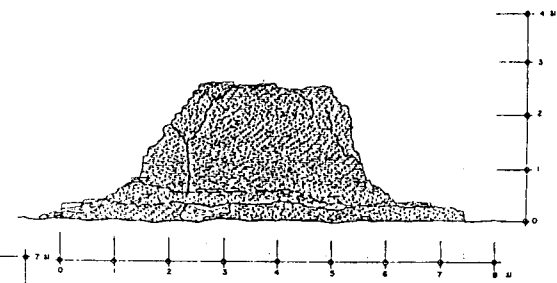
สำนักงานศิลปากรที่ 3 พระนครศรีอยุธยา
สำนักโบราณคดี

กรมศิลปากร

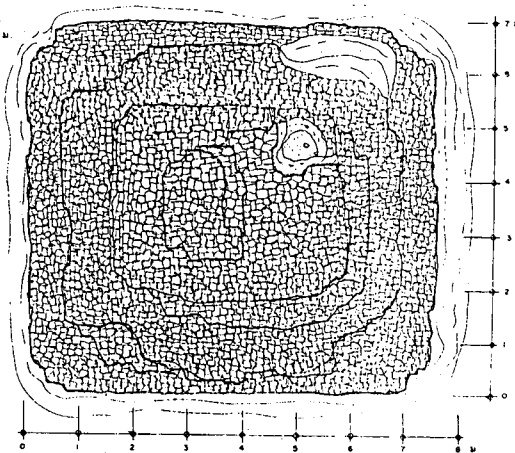

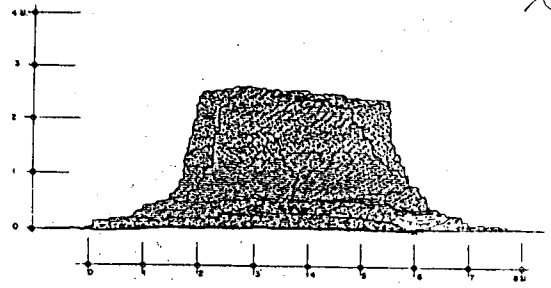
รูปด้าน ทิศเหนือ
มาตราส่วน 1 : 50

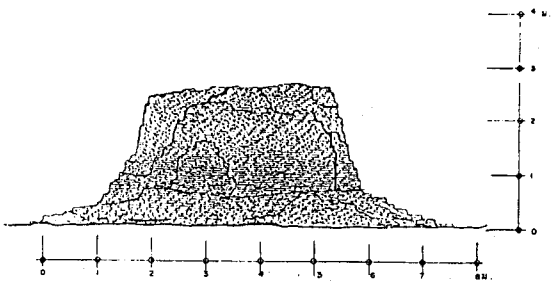
รูปด้าน ทิศใต้
มาตราส่วน 1 : 50

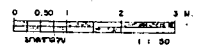
รูปแปลน เจริญชัยหมายเลข 38
มาตราส่วน 1 : 50

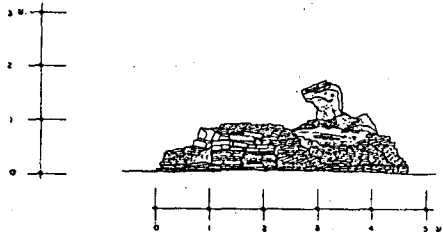
รูปด้าน ทิศตะวันออก
มาตราส่วน 1 : 50

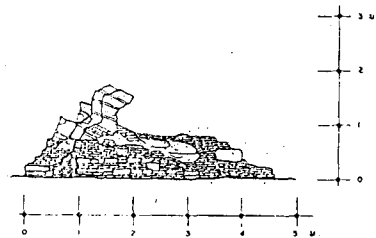
รูปด้าน ทิศตะวันตก
มาตราส่วน 1 : 50

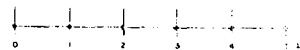
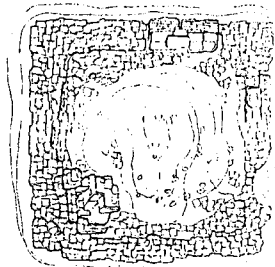
ผู้ปฏิบัติ	
 ห้างหุ้นส่วนจำกัด ป.ว.ช. ลีฮิตการสว่าง 58 ซอยเคอเนียร์ ถนนสนามรา แขวงศาลเจ้าพ่อเสือ เขตพระนคร กรุงเทพฯ โทร. 224-7412, 225-2180 โทรสาร 226-2149 ป.ว.ช.	
สำรวจ / เขียนแบบ	
สำรวจ	นายสุชาติ ไชยดี
นายช่างสำรวจ	นายสมชาย ศิริพงษ์
เขียนแบบ	นายสมชาย มานะชัย
ผู้ปฏิบัติ	
นายช่างโยธา	นายสมชาย ศิริพงษ์
นายช่างไฟฟ้า	นายสมชาย ศิริพงษ์
ช่างเขียนแบบ	นายสมชาย มานะชัย
วิศวกรโยธา	นายสมชาย มานะชัย
สถาปนิก	นายสมชาย มานะชัย
คณะกรรมการตรวจการจ้าง	
ประธานกรรมการ	นายสมชาย มานะชัย
กรรมการ	นายสมชาย มานะชัย
กรรมการ	นายสมชาย มานะชัย
กรรมการ	นายสมชาย มานะชัย
กรรมการ	นายสมชาย มานะชัย
กรรมการ	นายสมชาย มานะชัย
กรรมการ	นายสมชาย มานะชัย
คณะกรรมการควบคุมงาน	
ผู้ควบคุมงาน	นายสมชาย มานะชัย
ผู้ควบคุมงาน	นายสมชาย มานะชัย
ผู้ควบคุมงาน	นายสมชาย มานะชัย
ผู้ควบคุมงาน	นายสมชาย มานะชัย
รายการแก้ไข	
ตรวจ / เห็นชอบ	
ประธานคณะกรรมการ	
ผอ. ส.ป.ส.	
ผอ. ส.ม.ศ.ศ.ที่ 3	
ผอ. ส.ศ.ค.	
อธิบดี	
ผู้ปฏิบัติงาน ปรับปรุงและพัฒนาระบบเอกสารคู่มือ สาขานักการ ปรับปรุงฐานข้อมูลที่ดินและสิ่งก่อสร้าง ในพื้นที่โบราณสถานเมืองพระบรมมหาราชวัง (ภาพหนังสือโครงการ)	
พ.ศ.	พ.ศ. 2563
หน้า	12
หน้า	10
โครงการอนุรักษ์และพัฒนาระบบเอกสารคู่มือ นครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา	
สำนักงานศิลปากรที่ 3 พระนครศรีอยุธยา สำนักโบราณคดี	
กรมศิลปากร	

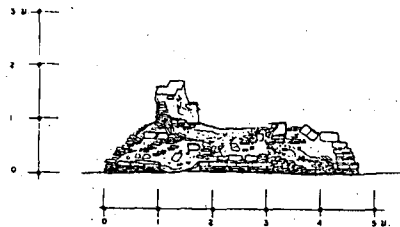
รูปด้าน ทิศเหนือ
มาตราส่วน 1 : 50

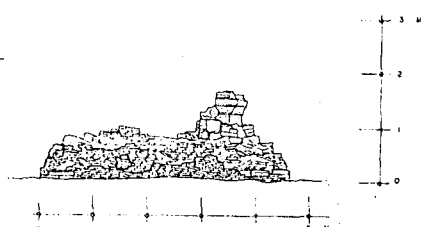
รูปด้าน ทิศใต้
มาตราส่วน 1 : 50

รูปแปลน เจดีย์รายหมายเลข 41
มาตราส่วน 1 : 50

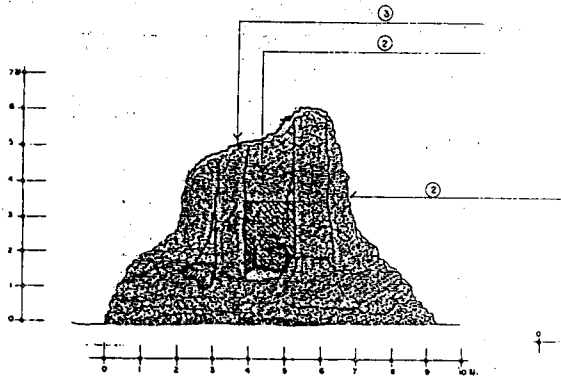
รูปด้าน ทิศตะวันออก
มาตราส่วน 1 : 50

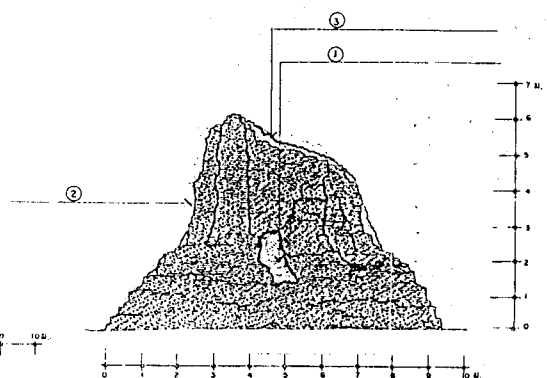
รูปด้าน ทิศตะวันตก
มาตราส่วน 1 : 50

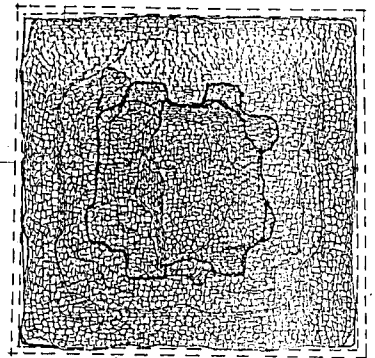
ผู้ปฏิบัติ		
 ห้างหุ้นส่วนจำกัด ป.ว.ช. ลีธิตการสร้าง 58 ซอยเกษียร ถนนและบาง แขวงศาลเจ้าพ่อเสือ เขตพระนคร กรุงเทพฯ โทร. 224-7612, 226-2160 โทรสาร 225-2149		
สำรวจ / เขียนแบบ		
สำรวจ	นายสุชาติ ไร่สีน้	
นายช่างสำรวจ	นายสมชาย ภิรมย์	
เขียนแบบ	นายสมชาย ภิรมย์	
ผู้ปฏิบัติ		
นายช่างโยธา	นายสมชาย ภิรมย์	
นายช่างไฟฟ้า	นายสมชาย ภิรมย์	
ช่างโยธาเทคนิค	นายสมชาย ภิรมย์	
วิศวกรโยธา	นายสมชาย ภิรมย์	
นายช่างโยธา	นายสมชาย ภิรมย์	
คณะกรรมการตรวจการจ้าง		
ประธานกรรมการ	นายสมชาย ภิรมย์	
กรรมการ	นายสมชาย ภิรมย์	
กรรมการ	นายสมชาย ภิรมย์	
กรรมการ	นายสมชาย ภิรมย์	
กรรมการ	นายสมชาย ภิรมย์	
กรรมการ	นายสมชาย ภิรมย์	
คณะกรรมการควบคุมงาน		
ผู้ควบคุมงาน	นายสมชาย ภิรมย์	
ผู้ควบคุมงาน	นายสมชาย ภิรมย์	
ผู้ควบคุมงาน	นายสมชาย ภิรมย์	
ผู้ควบคุมงาน	นายสมชาย ภิรมย์	
รายการแก้ไข		
ตรวจ / เห็นชอบ		
ประธานคณะกรรมการ		
ผ.จ.ร. อ.บ.		
ผ.ค.บ. ร.ท. ศี.ร. อ.บ.		
ผ.ค.บ.		
อธิบดี		
มีมติเห็นชอบ ปรับปรุงและพัฒนาระบบสารสนเทศ การอนุรักษ์ อนุรักษ์โบราณสถานและสิ่งแวดล้อม ในพื้นที่โบราณสถานเมือง ราชบุรี		
รูปแปลน, รูปด้าน เจดีย์รายหมายเลข 41 (วัดจตุรพักตรพิมาน)		
รูป	มาตราส่วน 1 : 50	จำนวนหน้า 19
โครงการอนุรักษ์และพัฒนาระบบสารสนเทศ นครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา		
สำนักงานศิลปากรที่ 3 พระนครศรีอยุธยา สำนักโบราณคดี		
กรมศิลปากร		

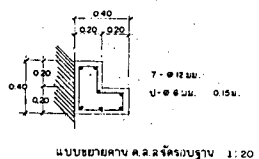
รูปด้าน ทิศเหนือ
มาตราส่วน 1 : 75

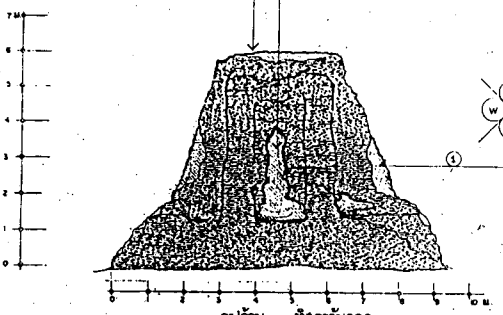
รูปด้าน ทิศใต้
มาตราส่วน 1 : 75

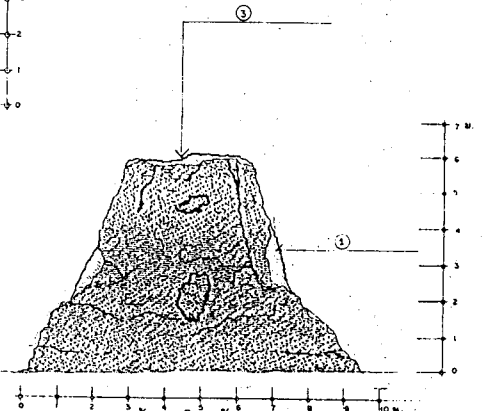
รูปแปลน เจดีย์ภายในทรงกลม 15
มาตราส่วน 1 : 75

แบบขยายฐาน เจดีย์ทรงกลม 1 : 20

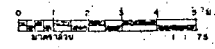
รูปด้าน ทิศตะวันออก
มาตราส่วน 1 : 75

รูปด้าน ทิศตะวันตก
มาตราส่วน 1 : 75

แนวทางการบูรณะปฏิสังขรณ์เจดีย์องค์นี้

- ๑) ก่ออิฐปิดโพรงที่ถูกรุกละหรือที่ว่าง
- ๒) ซ่อมแซมอิฐก่อที่รื้อแล้วภายหลังการบูรณะ
- ๓) ก่ออิฐปิดด้านบนในวงที่ก่อออกเพื่อป้องกันน้ำฝนไหลซึมเข้าสู่ภายในโพรงกลาง

ผู้ปฏิบัติ

ห้างหุ้นส่วนจำกัด ป.ว.ช. ลีฉัตรการช่าง
58 ซอยถนอม ถนนสนามกีฬา แขวงตลาดบางเขน เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร
โทร. 224-7412, 225-2160 โทรสาร 225-2149

สำรวจ / เขียนแบบ

สำรวจ	นายสุชาติ ไร่ไธสง	
นายช่างสำรวจ	นายธรรมพงษ์ ภิรมย์ศักดิ์	
เขียนแบบ	นายสมชาย นามวงษ์	

ผู้ปฏิบัติ

นายช่างโยธา	นายสมชาย ไร่ไธสง	
นายช่างไฟฟ้า	นายสุชาติ ไร่ไธสง	
นายช่างเทคนิค	นายธรรมพงษ์ ภิรมย์ศักดิ์	
วิศวกรโยธา	นายสมชาย นามวงษ์	
วิศวกรไฟฟ้า	นายสุชาติ ไร่ไธสง	
สถาปนิก	นายสมชาย นามวงษ์	

คณะกรรมการตรวจการจ้าง

ประธานคณะกรรมการ	นายสมชาย ไร่ไธสง	
กรรมการ	นายสมชาย ไร่ไธสง	
กรรมการ	ผู้แทนเทศบาลนคร	
กรรมการ	ผู้แทนช่างไฟฟ้า	
กรรมการ	นายสมชาย นามวงษ์	
กรรมการ	นายสุชาติ ไร่ไธสง	
กรรมการ	นายสมชาย นามวงษ์	

คณะกรรมการควบคุมงาน

ผู้ควบคุมงาน	นายสมชาย ไร่ไธสง	
ผู้ควบคุมงาน	นายสุชาติ ไร่ไธสง	
ผู้ควบคุมงาน	นายสมชาย นามวงษ์	
ผู้ควบคุมงาน	ผู้แทนช่างไฟฟ้า	

รายงานแก้ไข

ตรวจ / เห็นชอบ

ประธานคณะกรรมการ		
ผอ. อบ. ขย.		
ผอ. อบ. ขย. อี 2. ขย.		
ผอ. อบ. ขย.		
อธิบดี		

ผู้ปฏิบัติงาน

ปรับปรุงและก่อสร้างอาคารคลุมเจดีย์, สานระหวงการ
ปรับปรุงสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวก ให้พื้นที่บริเวณดังกล่าวเหมาะสม

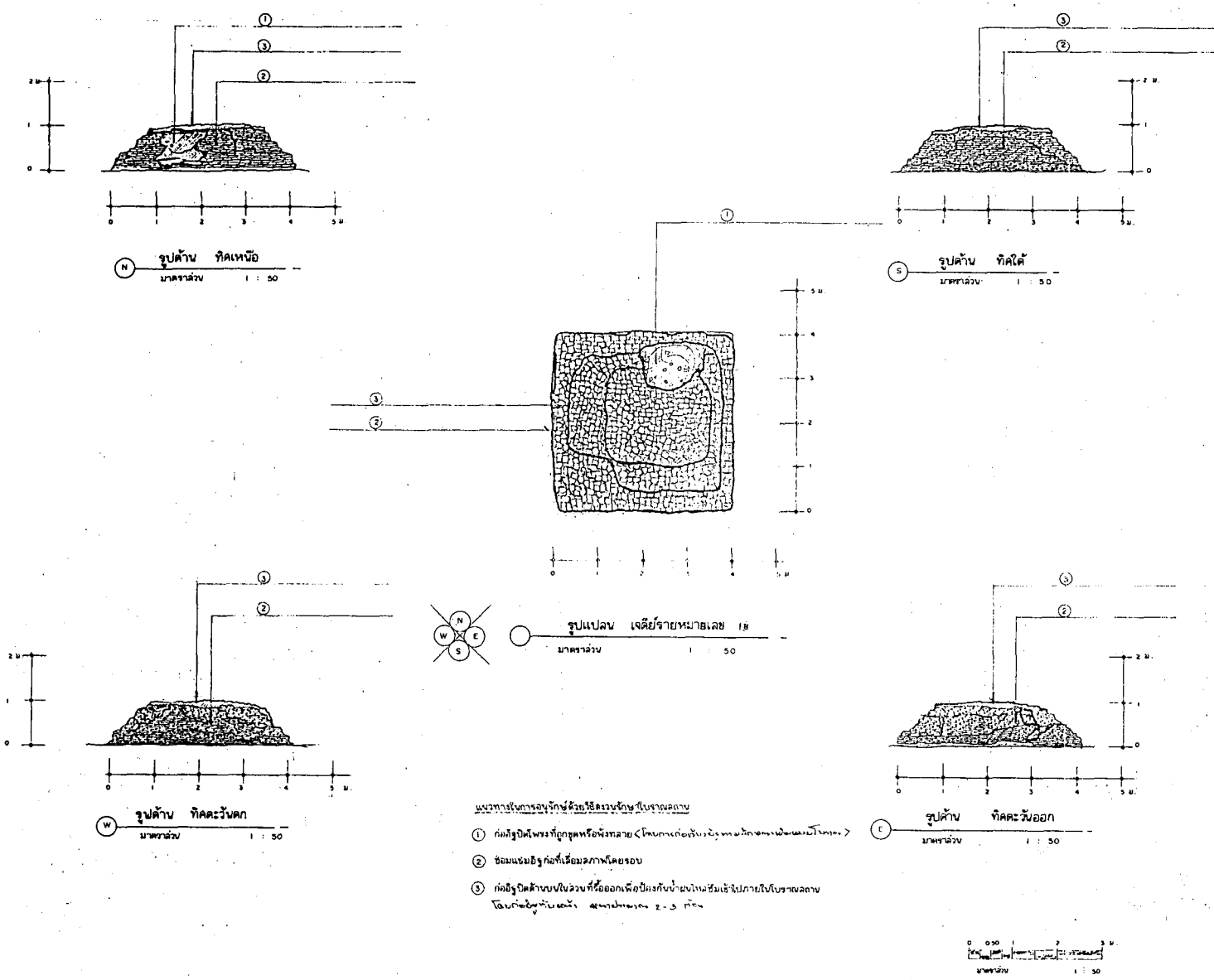
แบบ

รูปแปลน, รูปด้าน (เจดีย์ภายในทรงกลม 15. (ฉัตรระฆัง) (แบบบูรณะ)			
หน้า	หน้าพื้นที่	หน้าดิน	หน้าถมดิน
	1 : 75	1:8	1:8

โครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพ
นครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา

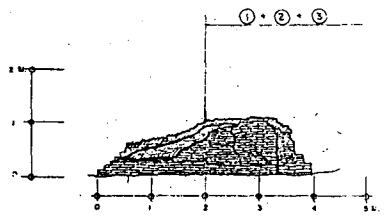
สำนักงานศิลปากรที่ 3 พระนครศรีอยุธยา
สำนักโบราณคดี

กรมศิลปากร

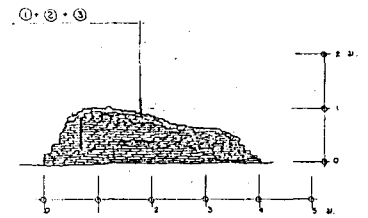

- แนวทางการตรวจสอบวัดชัยวิมลรัตนชัย (โบราณสถาน)
- 1) กรณีรูปปั้นพระพุทธรูปหรือพระพุทธรูป (โดยมากเกิดในบริเวณกำแพงเมืองเก่าเมืองเชียงใหม่) >
  - 2) ซ่อมแซมบริเวณที่เชื่อมอาคารให้เรียบร้อย
  - 3) กรณีรูปปั้นด้านบนในวงที่ขี้ออกเพื่อกับกับข้างในซึ่งเริ่มปรากฏในโบราณสถาน โดยกรณีขี้ออกนี้แล้ว ให้นำช่างมาลง 2-3 ครั้ง

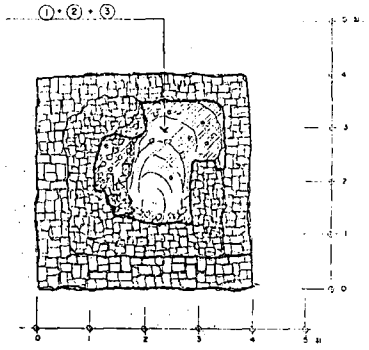
ผู้ปฏิบัติงาน			
 ห้างหุ้นส่วนจำกัด ป.ว.ช. ลีฉัตรการช่าง 58 ซอยคเชนทร์ ถนนนครเก่า แขวงศาลเจ้าพ่อเสือ เขตพระนคร กรุงเทพฯ โทร. 224-7412, 226-2160 โทรสาร 226-2149 พ.ศ. ๒๕๖๓			
สำรวจ / เขียนแบบ			
สำรวจ	นายสุชาติ ใจเย็นดี		
เขียนแบบ	นายสมชาย สิริสวัสดิ์		
เขียนแบบ	นายสมชาย นพอนุช		
ผู้ปฏิบัติงาน			
นายช่างโยธา	นายสมชาย สิริสวัสดิ์		
นายช่างวัด	นายสมชาย สิริสวัสดิ์		
นักโบราณคดี	นายสุชาติ ใจเย็นดี		
วิศวกรโยธา	นายสมชาย นพอนุช		
วิศวกรโยธา	นายสมชาย สิริสวัสดิ์		
สถาปนิก	นายสมชาย นพอนุช		
คณะกรรมการตรวจการจ้าง			
ประธานกรรมการ	นายสมชาย สิริสวัสดิ์		
กรรมการ	นายสมชาย สิริสวัสดิ์		
กรรมการ	นายสมชาย นพอนุช		
กรรมการ	นายสมชาย สิริสวัสดิ์		
กรรมการ	นายสมชาย นพอนุช		
กรรมการ	นายสมชาย สิริสวัสดิ์		
กรรมการ	นายสมชาย นพอนุช		
คณะกรรมการควบคุมงาน			
ผู้ควบคุมงาน	นายสมชาย สิริสวัสดิ์		
ผู้ควบคุมงาน	นายสมชาย สิริสวัสดิ์		
ผู้ควบคุมงาน	นายสมชาย นพอนุช		
ผู้ควบคุมงาน	นายสมชาย สิริสวัสดิ์		
รายการแก้ไข			
ตรวจ / เห็นชอบ			
ประธานคณะกรรมการ			
ผอ. อ.ป. ช.บ.			
ผอ. ศ.บ. ศ.บ. ศ.บ. อ.บ.			
ผอ. ศ.บ.			
อธิบดี			
ผู้ปฏิบัติงาน: ปริญญาตรีและปริญญาโทโบราณคดี สาขาศิลปการ ปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์และสิ่งแวดล้อม ในพื้นที่โบราณสถานเมืองพระนคร และ			
รูปแปลน, รูปตัด เจดีย์จายหมายเลข ๕ (วัดพระราม) (แบบบูรณะ)			
รูปตัด	ขนาดหน้า 1 : 50	รูปตัด หน้า 1 : 15	รูปตัด ข้าง 1 : 15
โครงการอนุรักษ์และพัฒนา นครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา			
สำนักงานศิลปากรที่ 3 พระนครศรีอยุธยา สำนักโบราณคดี			
กรมศิลปากร			

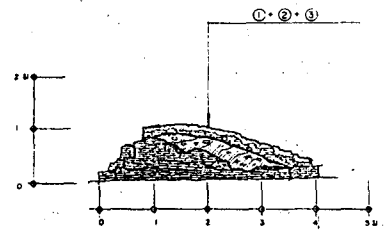
รูปด้าน ทิศเหนือ
มาตราส่วน 1 : 50

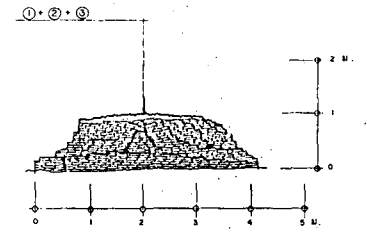
รูปด้าน ทิศใต้
มาตราส่วน 1 : 50

รูปแปลน เจริญชัยหมายเลข 32
มาตราส่วน 1 : 50

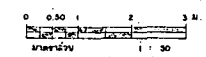
รูปด้าน ทิศตะวันออก
มาตราส่วน 1 : 50

รูปด้าน ทิศตะวันตก
มาตราส่วน 1 : 50

แนวทางการขุดหรือขุดค้นที่ควรพิจารณาโดยรอบ

- ① ก่ออิฐปิดวงหรือก่ออิฐล้อมรอบ (โดยการทำด้วยอิฐขนาดเดิมแบบเดิม)
- ② ขุดแต่งอิฐก่อที่ล้อมรอบโดยรอบ
- ③ ก่ออิฐปิดด้านบนในส่วนที่รื้อออกเพื่อป้องกันน้ำฝนซึมเข้าภายในโดยรอบ (โดยก่อด้วยอิฐขนาดเดิมประมาณ 2-3 ก้อน)

ผู้ปฏิบัติ

ห้างหุ้นส่วนจำกัด ป.ว.ช. ลีดิทการสร้ง
58 ซอยเสด็จ ถนนสนามรา แคว้นศาลเจ้าพ่อเสือ
เขตพระนคร กรุงเทพฯ
โทร. 224-7412, 225-2160 โทรสาร 225-2149

สำรวจ / เขียนแบบ

สำรวจ	นายสุชาติ ใจไม่ตี	
นายช่างสำรวจ	นายธรรมชัย วัฒนศักดิ์	
เขียนแบบ	นายสมชาย นามทอง	
ผู้ปฏิบัติ		
นายช่างไม้	นายสมชาย ธีรพงศ์	
นายช่างไม้	นายสมชาย ธีรพงศ์	
วิศวกรโยธา	นายสมชาย ธีรพงศ์	
สถาปนิก	นายสมชาย ธีรพงศ์	

คณะกรรมการตรวจการจ้าง

ประธานกรรมการ	นายสมชาย ธีรพงศ์	
กรรมการ	นายสมชาย ธีรพงศ์	
กรรมการ	นายสมชาย ธีรพงศ์	
กรรมการ	นายสมชาย ธีรพงศ์	
กรรมการ	นายสมชาย ธีรพงศ์	
กรรมการ	นายสมชาย ธีรพงศ์	

คณะกรรมการควบคุมงาน

ผู้ควบคุมงาน	นายสมชาย ธีรพงศ์	
ผู้ควบคุมงาน	นายสมชาย ธีรพงศ์	
ผู้ควบคุมงาน	นายสมชาย ธีรพงศ์	
ผู้ควบคุมงาน	นายสมชาย ธีรพงศ์	

รายการแก้ไข

ตรวจ / เห็นชอบ

ประธานคณะกรรมการ			
นาย สม. ธี.			
นาย สม. ธี. 3.00			
นาย สม. ธี.			
นาย สม. ธี.			

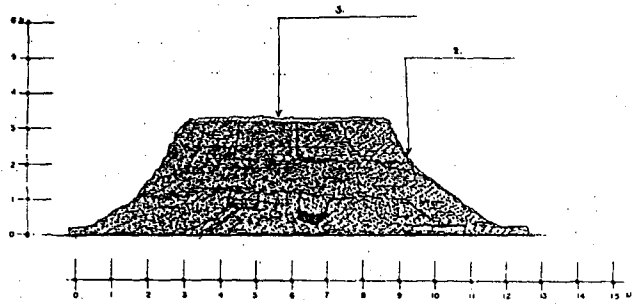
ผู้เขียน: ปรับปรุงและพัฒนาระบบสารสนเทศยุค สารสนเทศ
ปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์และสิ่งตกแต่ง ในพื้นที่โบราณสถานเป็นพระธรรม

รูปแปลน, รูปด้าน เจริญชัยหมายเลข 32 (วัดพระยาม)
(แบบบูรณะ)

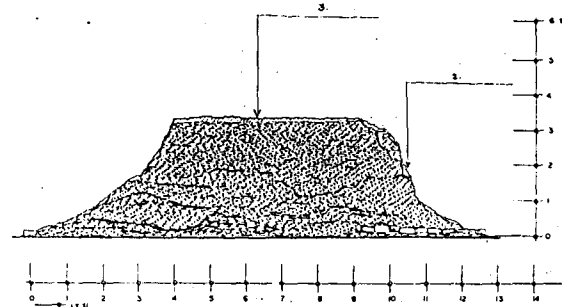
รหัส	มาตราส่วน	แผ่น	จำนวนแผ่น
	1 : 50	16	18

โครงการอนุรักษ์และพัฒนา
นครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา

สำนักงานศิลปากรที่ 3 พระนครศรีอยุธยา	
สำนักโบราณคดี	
กรมศิลปากร	

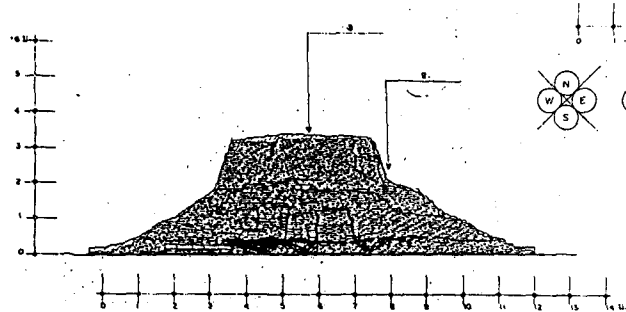
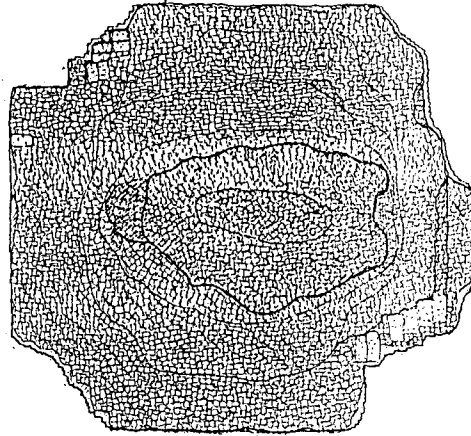

รูปตัด ขั้วเหนือ
มาตราส่วน 1 : 75

รูปตัด ขั้วใต้
มาตราส่วน 1 : 75

เมื่อสร้างฐานบนสิ่งก่อสร้างหรือโครงสร้าง โคนของฐาน
ที่ด้านหน้าหรือด้านหลังของรูปปั้น ฐานของแท่นหรือของ
ใดก็ได้ หรือใช้ลักษณะฐานหรือรูปปั้น โดยมากของ
สิ่งนี้ในดินเหนียวหรือดินชั้นบน และ โครงสร้าง
ทั้งหมดนี้ทำมาจากอิฐหรืออิฐเผาใช้ปูนซีเมนต์ใน

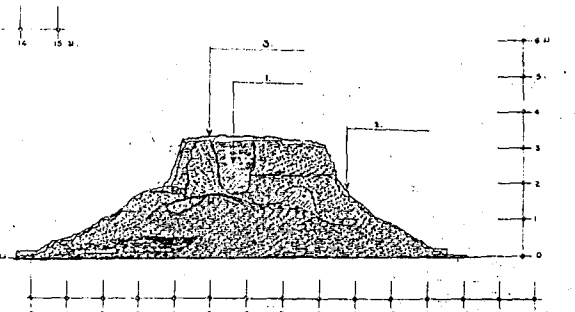
รูปตัด ขั้วตะวันออก
มาตราส่วน 1 : 75

รูปแปลน เจดีย์จายหมายเลข 36
มาตราส่วน 1 : 75

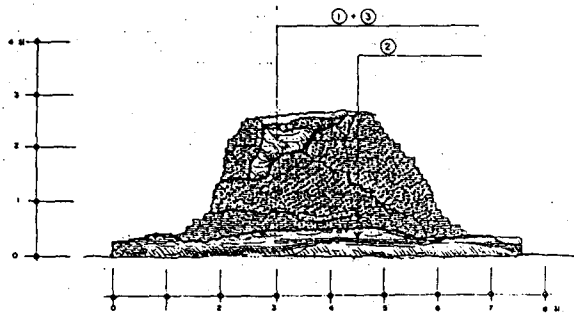
หมายเหตุในการจัดทำข้อมูลงานโบราณคดี

- ① การใช้รูปตัดหรือรูปแปลน (โดยปกติ) ให้แสดงถึงลักษณะเดิมของโบราณวัตถุ (โดยทั่วไป)
- ② ข้อมูลหรือรูปตัดหรือรูปแปลนโดยรอบ
- ③ การใช้รูปตัดหรือรูปแปลนที่แสดงถึงพื้นที่ในปัจจุบันซึ่งมีพื้นที่เดิมอยู่ในบริเวณโดยรอบ

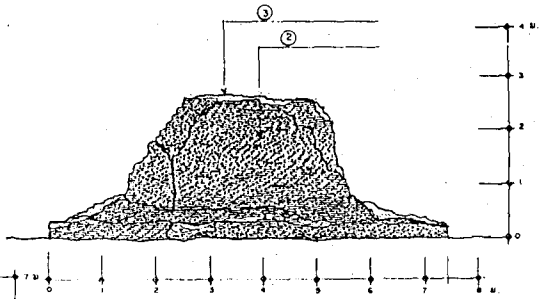

รูปตัด ขั้วตะวันตก
มาตราส่วน 1 : 75

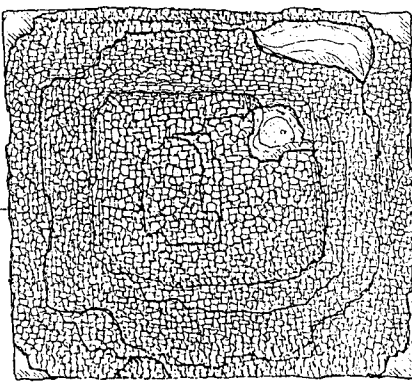
ผู้บันทึก	
 <p>ห้างหุ้นส่วนจำกัด ป.ว.ช. ลีฮิตการสร้าง 58 ซอยศรีนคร ถนนนครราชสีมาจังหวัดลพบุรี เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร โทร. 224-7412, 226-2160 โทรสาร 226-2149 ป.ว.ช.</p>	
สำรวจ / เขียนแบบ	
สำรวจ	เขียนแบบ
นายสุชาติ ใจดี	นายสุชาติ ใจดี
นายสุชาติ ใจดี	นายสุชาติ ใจดี
ผู้ปฏิบัติงาน	
นายสุชาติ ใจดี	นายสุชาติ ใจดี
นายสุชาติ ใจดี	นายสุชาติ ใจดี
นายสุชาติ ใจดี	นายสุชาติ ใจดี
นายสุชาติ ใจดี	นายสุชาติ ใจดี
นายสุชาติ ใจดี	นายสุชาติ ใจดี
คณะกรรมการตรวจการจ้าง	
ประธานกรรมการ	นายสุชาติ ใจดี
กรรมการ	นายสุชาติ ใจดี
กรรมการ	นายสุชาติ ใจดี
กรรมการ	นายสุชาติ ใจดี
กรรมการ	นายสุชาติ ใจดี
กรรมการ	นายสุชาติ ใจดี
คณะกรรมการควบคุมงาน	
ผู้ควบคุมงาน	นายสุชาติ ใจดี
ผู้ควบคุมงาน	นายสุชาติ ใจดี
ผู้ควบคุมงาน	นายสุชาติ ใจดี
ผู้ควบคุมงาน	นายสุชาติ ใจดี
รายการแก้ไข	
ตรวจ / เห็นชอบ	
ประธานคณะกรรมการ	นายสุชาติ ใจดี
นายสุชาติ ใจดี	นายสุชาติ ใจดี
นายสุชาติ ใจดี	นายสุชาติ ใจดี
นายสุชาติ ใจดี	นายสุชาติ ใจดี
ข้อมูล	
ปรับปรุงและพัฒนางานแบบสถาปัตย์โบราณคดี	
ปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์และสิ่งแวดล้อม ในพื้นที่โบราณคดี	
รูปแปลน, รูปตัด (เจดีย์จายหมายเลข 36 (วัดพระราม))	
(แบบบูรณะ)	
วันที่	หน้า
1 : 75	17
จัดทำเมื่อ 29	
โครงการอนุรักษ์และพัฒนา	
นครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา	
สำนักงานศิลปากรที่ 3 พระนครศรีอยุธยา	
สำนักโบราณคดี	
กรมศิลปากร	

รูปด้าน ทิศเหนือ
ภาคส่วน
1 : 50

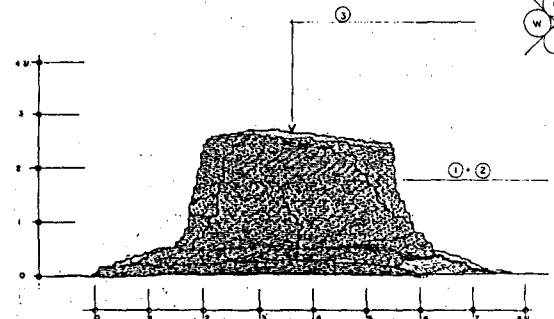

รูปด้าน ทิศใต้
ภาคส่วน
1 : 50

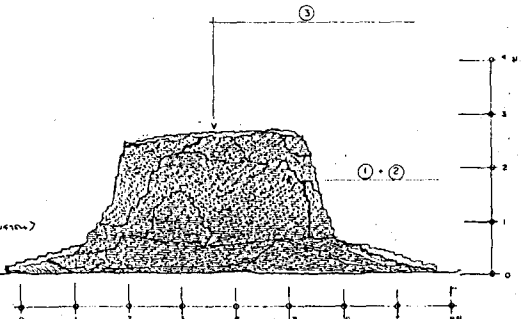

1-2-3

รูปแปลน เจดีย์รายหมายเลข 38
ภาคส่วน
1 : 50

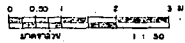

รูปด้าน ทิศตะวันตก
ภาคส่วน
1 : 50

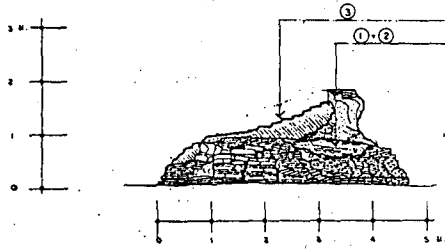
รูปด้าน ทิศตะวันออก
ภาคส่วน
1 : 50

- แนวทางการขุดค้นวิจัยเชิงบูรณาการ
1. ค่อยขุดพื้นที่ถูกขุดทีละหลาย (โดยระมัดระวังการพังทลาย เจาะดินเป็นระยะ)
  2. ขุดและเสริมสร้างที่เดิมสภาพโดยรอบ
  3. ค่อยขุดด้านในบริเวณที่ขุดออกเพื่อป้องกันน้ำไหลซึมเข้าไปภายในโบราณสถาน โดยตั้งขุดชั้นหน้า ห่างประมาณ 2-3 เมตร

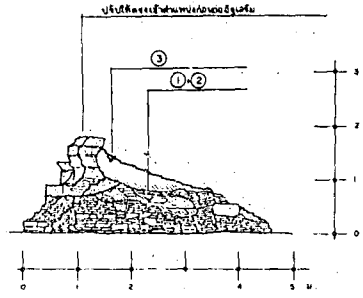

ผู้ปฏิบัติ			
 ห้างหุ้นส่วนจำกัด ป.ว.ช. ลีดิการสร้ง 58 ซอยเสด็จ ถนนสนามรา แขวงสนามราเหนือ เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร โทร. 224-7412, 226-2160 โทรสาร 225-2149			
สำรวจ / เขียนแบบ			
สำรวจ	นายสุธี ไชยดี		
นายช่างสำรวจ	นายสมชาย สิริศักดิ์		
เขียนแบบ	นายสมชาย นนทบุรี		
ผู้ปฏิบัติ			
นายช่างโยธา	นายสมชาย สิริศักดิ์		
นายช่างไฟฟ้า	นายสมชาย สิริศักดิ์		
นายช่างประปา	นายสมชาย สิริศักดิ์		
วิศวกรโยธา	นายสมชาย สิริศักดิ์		
วิศวกรไฟฟ้า	นายสมชาย สิริศักดิ์		
วิศวกรประปา	นายสมชาย สิริศักดิ์		
สถาปนิก	นายสมชาย สิริศักดิ์		
คณะกรรมการตรวจการจ้าง			
ประธานกรรมการ	นายสมชาย สิริศักดิ์		
กรรมการ	นายสมชาย สิริศักดิ์		
กรรมการ	นายสมชาย สิริศักดิ์		
กรรมการ	นายสมชาย สิริศักดิ์		
กรรมการ	นายสมชาย สิริศักดิ์		
กรรมการ	นายสมชาย สิริศักดิ์		
กรรมการ	นายสมชาย สิริศักดิ์		
คณะกรรมการควบคุมงาน			
ผู้ควบคุมงาน	นายสมชาย สิริศักดิ์		
ผู้ควบคุมงาน	นายสมชาย สิริศักดิ์		
ผู้ควบคุมงาน	นายสมชาย สิริศักดิ์		
ผู้ควบคุมงาน	นายสมชาย สิริศักดิ์		
ตรวจ / เห็นชอบ			
ประธานคณะกรรมการ			
ผอ. อบป. อบ.			
ผอ. อบ. ท. ศ. 3. อบ.			
ผอ. อบ. ท.			
อธิบดี			
ผู้รับรอง	บริษัท ปวช. ลีดิการสร้ง และพันธมิตร ปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์และสิ่งแวดล้อมในพื้นที่โบราณสถานโบราณวัตถุ		
เลข	รูปแปลน, รูปด้าน (รูปตัด) เจดีย์รายหมายเลข 38 (วัดจตุรพักตรพิมาน) (แบบบูรณะ)		
วันที่	จำนวนหน้า	แผ่นที่	จำนวนแผ่น
	1 : 50	12	77
โครงการอนุรักษ์และพัฒนา นครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา			
สำนักงานศิลปากรที่ 3 พระนครศรีอยุธยา สำนักโบราณคดี			
กรมศิลปากร			

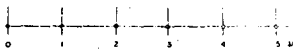
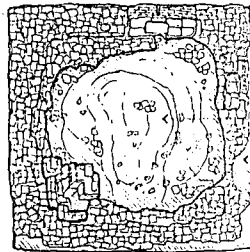

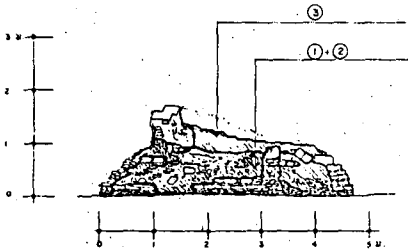
รูปด้าน ทิศเหนือ
มาตราส่วน 1 : 50

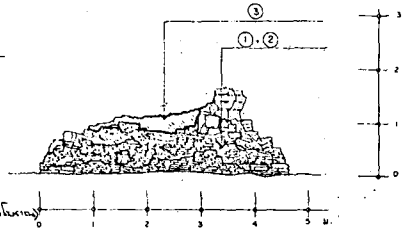
รูปด้าน ทิศใต้
มาตราส่วน 1 : 50

รูปแปลน เจดีย์รายหมายเลข 41
มาตราส่วน 1 : 50

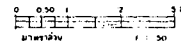
รูปด้าน ทิศตะวันออก
มาตราส่วน 1 : 50

รูปด้าน ทิศตะวันตก
มาตราส่วน 1 : 50

แนวราบบริเวณฐานเจดีย์รายวัดป่าไร่หนองตา

- ① คือรูปด้านตรงที่ถูกต้องหรือพังทลาย (โดยอาศัยบริเวณชั้นฐานเจดีย์รายวัดป่าไร่หนองตา)
- ② คือแบบจำลองที่เมืองเก่าโคกเขือง
- ③ คือรูปด้านบนบริเวณที่รื้อออกเพื่อป้องกันน้ำฝนไหลซึมเข้าภายในบริเวณสถานที่โดยอยู่ชั้นหน้า หน้าประมาณ 2-3 ฟุต

ผู้ปฏิบัติ

ห้างหุ้นส่วนจำกัด ป.ว.ช. ลิขิตการช่าง
58 ซอยเคอียร์ ถนนพหลโยธิน แขวงสามจังหวัดนคร
เขตพระนคร กรุงเทพฯ
โทร. 224-7412, 226-2160 โทรสาร 226-2149
ป.ว.ช.

สำรวจ / เขียนแบบ

สำรวจ	นายสุชาติ ไชยดี	
ช่างเขียนแบบ	นายประยูร รัตนคำ	
เขียนแบบ	นายสมชาย นามชัย	
ผู้ปฏิบัติ		
นายช่างโยธา	นายสมชาย รัตนคำ	
นายช่างไฟฟ้า	นายประยูร รัตนคำ	
วิศวกรโยธา	นายสมชาย นามชัย	
วิศวกรโยธา	นายสมชาย นามชัย	
สถาปนิก	นายสมชาย นามชัย	

คณะกรรมการตรวจการจ้าง

ประธานกรรมการ	นายสมชาย รัตนคำ	
กรรมการ	นายสมชาย รัตนคำ	
กรรมการ	นายสมชาย รัตนคำ	
กรรมการ	นายสมชาย รัตนคำ	
กรรมการ	นายสมชาย รัตนคำ	
กรรมการ	นายสมชาย รัตนคำ	

คณะกรรมการควบคุมงาน

ผู้ควบคุมงาน	นายสมชาย รัตนคำ	
ผู้ควบคุมงาน	นายสมชาย รัตนคำ	
ผู้ควบคุมงาน	นายสมชาย รัตนคำ	
ผู้ควบคุมงาน	นายสมชาย รัตนคำ	

งานทำแบบ

ตรวจ / เห็นชอบ		
----------------	--	--

ตรวจ / เห็นชอบ

ประธานคณะกรรมการ		
ผอ. อ.ป.ย.		
ผอ. ศ.บ.ศ.ศ.ว.อ.		
ผอ. ศ.บ.		
อธิบดี		

มีผู้ควบคุม ปั้นหุ่นและหล่อพระพุทธรูปปางปฐมเสนาบดี
ปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์และสิ่งแวดล้อม ในพื้นที่โบราณสถานเมืองพระนคร

แบบ
รูปแปลน, รูปด้าน เจดีย์รายหมายเลข 41 (วัดพระธาตุ)
(แบบบูรณะ)

พ.ศ.	มาตราส่วน	แผ่นที่	จำนวนแผ่น
	1 : 50	14	19

โครงการอนุรักษ์และพัฒนา
นครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา

สำนักงานศิลปากรที่ 3 พระนครศรีอยุธยา สำนักโบราณคดี	
กรมศิลปากร	

วัน / เดือน / ปี	รายการปฏิบัติงาน	หมายเหตุ
10/7/2547	<p>ชุดแต่งเจดีย์รายนหมายเลข 36 ด้านทิศใต้ของปราสาทประธาน ระดับ 50 ซม. พบอ่างบัวขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 165 ซม. ใช้อิฐก่อเป็นบ่อวงกลมตรงขอบบ่อตากเป็นมุมเป็นอ่างบัวที่ สร้างมาก่อนระเบียงคดในสมัยอยุธยาตอนปลาย</p> <p>โบราณวัตถุที่พบ</p> <ul style="list-style-type: none"> - กระเบื้องมุงหลังคาแบบกาบกล้วย - ตัวผู้ขนาด กว้าง 10, 14 ยาว 27 ซม. จำนวน 16 ชิ้น - ตัวเมียขนาด 18 X 27 ซม. จำนวน 2 ชิ้น - กระเบื้องเชิงชายลายเทพพนม ขนาด 14 X 18 ซม. นิยมในสมัยอยุธยาตอนปลาย จำนวน 31 ชิ้น <p>อิฐของเจดีย์รายนหมายเลข 36 มีขนาด 14 X 27 X 4.5 ซม. ก่อแบบสอดคันทันใน</p>	
11/7/2547	ชุดแต่งเจดีย์รายนหมายเลข 36 สภาพเจดีย์พังทลายไปกว่า 50% ใช้อิฐขนาด 15 X 27 X 4 ซม. ก่อแบบสอดคันทัน	
5/9/2547	<ol style="list-style-type: none"> 1. วางแผนชุดแต่งฐานเจดีย์หมายเลข 32 2. ชุดแต่งระดับ 0 – 30 CMDT พบชิ้นส่วนกระเบื้องมุง หลังคาแบบกาบกล้วยหลายสิบชิ้นด้านทิศเหนือของ เจดีย์ราย 	
8/9/2547	ชุดแต่งรอบเจดีย์รายนหมายเลข 15 พบพระพุทธรูปสำริดปิด ทองขนาดหน้าตักกว้าง 4 – 5 นิ้ว	
9 – 20/9/2547	หยุดปฏิบัติงาน	
20/9/2547	ชุดแต่งทำความสะอาดรอบเจดีย์รายนหมายเลข 15	
21/9/2547	ชุดแต่งทำความสะอาดรอบเจดีย์รายนหมายเลข 36	
22/9/2547	ชุดตรวจเจดีย์รายนหมายเลข 32 (เล็ก) เพื่อตรวจห้องกรูของ เจดีย์ราย พบขวดแก้วเล็ก, กระเบื้องมุงหลังคาแบบกาบ กล้วยปูนปั้นแข่งสิงห์	
23/10/2547	<ol style="list-style-type: none"> 1. วางผังหลุมขนาด 3 X 3 เมตร ด้านทิศเหนือของเจดีย์ ประธาน ระดับ 0 – 30 CMDT เป็นดินร่วนสีเทาปนเศษ อิฐหัก, รากไม้, กระเบื้องมุงหลังคาแบบกาบกล้วย 	

วัน / เดือน / ปี	รายการปฏิบัติงาน	หมายเหตุ
23/10/2547	<p>2. ระดับ 30 – 70 CMDT เป็นดินปนเศษกระเบื้องมุงหลังคาหลายสิบชั้นด้าน NWQ ส่วนด้าน NEQ เป็นดินทรายไม่พบเศษกระเบื้อง พบอิฐเต็มก้อนขนาด อิฐขนาด 13.5 X 27 X 4 ซม. ระหว่างเผาไฟร้อนจนน้ำเคลือบจากแร่ธาตุเป็นสีเขียวคล้ำถูกเคลือบ</p>	
24/10/2547	<p>1. ระดับ 70 – 100 CMDT เป็นดินเหนียวปนเศษอิฐหักพบเศษกระเบื้องปนอยู่ในชั้นดินโดยเฉพาะด้าน NWQ โบราณวัตถุที่พบเช่น ชิ้นส่วนเตาเชิงกราน, ไทบางปูน</p> <p>2. ระดับ 100 – 130 CMDT เป็นดินเหนียวปนเศษอิฐหักถมเพื่อปรับพื้นที่โบราณสถาน</p> <p>3. ระดับ 130 – 140 CMDT เป็นดินปนเศษอิฐหักต่อเนื่องจากชั้นบน (ชั้นดินถมเพื่อปรับพื้นที่สร้างโบราณสถานโบราณวัตถุที่พบ</p> <p>(1) ชิ้นส่วนกระเบื้องมุงหลังคาทั้งแบบกาบกล้วยและแผ่นเรียบ</p> <p>(2) เครื่องถ้วยจีนสีน้ำเงินบนพื้นขาว โดยเฉพาะกันถ้วยเป็นรูปมังกรขดตัวลักษณะคล้ายแมงปอ นิยมทำในสมัยจักรพรรดิเจี๋ยจิ้งหรือตรงกับสมัยสมเด็จพระมหาจักรพรรดิ ของไทย ช่วงอยุธยาตอนกลางหรือต้นพุทธศตวรรษที่ 22 ลงมา</p>	

สัญญาจ้าง

สัญญาเลขที่ 7/2547

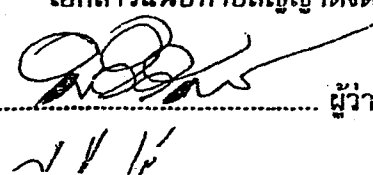
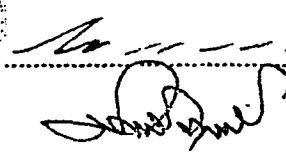
สัญญาฉบับนี้ทำขึ้น ณ ศาลากลางจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
 ตำบล/แขวง คลองสวนพลู อำเภอ/เขต พระนครศรีอยุธยา จังหวัด พระนครศรีอยุธยา
 เมื่อวันที่ 31 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2547 ระหว่าง กรมศิลปากร
 โดย นายศิริวัฒน์ ศรีตระกูล รองผู้ว่าราชการจังหวัด รักษาการแทนผู้ว่าราชการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
 ผู้รับมอบอำนาจจากผู้ว่าราชการจังหวัด ตามคำสั่งจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่ 2042/2546 ลง 8 ต.ค. 46
 ซึ่งต่อไปในสัญญานี้เรียก "ผู้ว่าจ้าง" ฝ่ายหนึ่ง กับ ห้างหุ้นส่วนจำกัด ป.ว.ช. ลิขิตการสร้าง ซึ่งจดทะเบียน
 เป็นนิติบุคคล ณ สำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกรุงเทพมหานคร มีสำนักงานใหญ่อยู่
 เลขที่ 58 ถนน ตะนาว ตำบล/แขวง ศาลเจ้าพ่อเสือ
 อำเภอ/เขต พระนคร จังหวัด กรุงเทพมหานคร
 โดย นายประมุข บรรเจิดสกุล ผู้มีอำนาจลงนามผูกพันนิติบุคคลปรากฏตาม
 หนังสือรับรองของสำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท กรุงเทพมหานคร เลขที่ สจ.1000167
 ลงวันที่ 7 มกราคม 2547 (และหนังสือมอบอำนาจ ลงวันที่ -)
 แนนทำสัญญานี้ ซึ่งต่อไปในสัญญานี้เรียกว่า "ผู้รับจ้าง" อีกฝ่ายหนึ่ง
 คู่สัญญาได้ตกลงกันมีข้อความดังต่อไปนี้

ข้อ 1. ข้อตกลงว่าจ้าง

ผู้ว่าจ้างตกลงจ้างและผู้รับจ้างตกลงรับจ้างทำงาน ปรับปรุงและพัฒนาาระบบสาธารณูปโภค
 สาธารณูปการ ปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์และสิ่งแวดล้อมในพื้นที่โบราณสถานบึงพระราม
 ณ บริเวณบึงพระราม ตำบล/แขวง ประตูลี
 อำเภอ/เขต พระนครศรีอยุธยา จังหวัด พระนครศรีอยุธยา
 ตามข้อกำหนดและเงื่อนไขแห่งสัญญานี้รวมทั้งเอกสารแนบท้ายสัญญา
 ผู้รับจ้างตกลงที่จะจัดหาแรงงานและวัสดุ เครื่องมือเครื่องใช้ตลอดจนอุปกรณ์ต่าง ๆ ชนิดดีเพื่อใช้
 ในงานจ้างตามสัญญานี้

ข้อ 2. เอกสารอันเป็นส่วนหนึ่งของสัญญา

เอกสารแนบท้ายสัญญาดังต่อไปนี้ถือเป็นส่วนหนึ่งของสัญญานี้

(ลงชื่อ) ผู้ว่าจ้าง (ลงชื่อ) ผู้รับจ้าง

/2.1 ผนวก _____ พยาน

2.1	ผนวก รายการประกอบแบบและรายละเอียด	จำนวน	123	หน้า
2.2	ผนวก ผังรูปแบบ	จำนวน	145	หน้า
2.3	ผนวก รายการแบ่งวงงานการจ่ายเงิน	จำนวน	5	หน้า
2.4	ผนวก ใบเสนอราคา	จำนวน	2	หน้า
2.5	ผนวก บัญชีรายการราคาก่อสร้างหรือใบแจ้งปริมาณงานและราคา	จำนวน	33	หน้า
2.6	ผนวก ตารางรายละเอียดการจ่ายค่าใช้จ่าย	จำนวน	1	หน้า
2.7	ผนวก -	จำนวน		หน้า
2.8	ผนวก -	จำนวน		หน้า

ความใดในเอกสารแนบท้ายสัญญาที่ขัดแย้งกับข้อความในสัญญานี้ ให้ใช้ข้อความในสัญญาบังคับ และในกรณีที่เอกสารแนบท้ายสัญญาขัดแย้งกันเอง ผู้รับจ้างจะต้องปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของผู้ว่าจ้าง

ข้อ 3. หลักประกันการปฏิบัติตามสัญญา

ในขณะที่ทำสัญญานี้ ผู้รับจ้างได้นำหลักประกันเป็น หนังสือค้ำประกันสัญญาของธนาคาร กรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาพระปิ่นเกล้า เลขที่ ก.ปก.31/2547 ลงวันที่ 26 มีนาคม 2547 เป็นจำนวนเงิน 1,960,000.- บาท (หนึ่งล้านเก้าแสนหกหมื่นบาทถ้วน) มามอบให้แก่ผู้ว่าจ้างเพื่อเป็นหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญานี้ หลักประกันที่ผู้รับจ้างนำมามอบไว้ตามวรรคหนึ่ง ผู้ว่าจ้างจะคืนให้เมื่อผู้รับจ้างพ้นจากข้อผูกพันตามสัญญานี้แล้ว

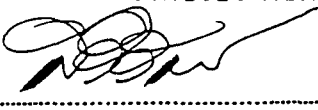
ข้อ 4. ค่าจ้างและการจ่ายเงิน

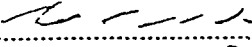
4.1 ผู้ว่าจ้างตกลงจ่ายและผู้รับจ้างตกลงรับเงินค่าจ้างจำนวนเงิน 39,200,000.- บาท (สามสิบเก้าล้านสองแสนบาทถ้วน) ซึ่งได้รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม จำนวน - บาท ตลอดจนภาษีอากรอื่น ๆ และค่าใช้จ่ายทั้งปวงด้วยแล้ว โดยถือราคาเหมารวมเป็นเกณฑ์และกำหนดการจ่ายเงินเป็นงวด ๆ ดังนี้

งวดที่ 1 เป็นจำนวนเงิน 5,880,000.- บาท (ห้าล้านแปดแสนแปดหมื่นบาทถ้วน) เมื่อผู้รับจ้างได้ปฏิบัติงาน

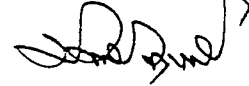
1. งานปรับปรุงภูมิทัศน์และสาธารณูปโภคบึงพระราม

- งานสำรวจสภาพพื้นที่ปัจจุบัน และทำแบบรายละเอียด (Shop Drawing) ก่อนทำการก่อสร้าง
- งานขุดย้ายแต่งขอบบึง
- งานปรับระดับดิน

(ลงชื่อ) ผู้ว่าจ้าง

12.งานปรับปรุง.....
(ลงชื่อ) ผู้รับจ้าง

(ลงชื่อ) พยาน

(ลงชื่อ) พยาน

2. งานปรับปรุงภูมิทัศน์และสาธารณูปโภคพระราชานุสาวรีย์สมเด็จพระเจ้าอยู่ทอง
  - งานสำรวจสภาพพื้นที่ปัจจุบัน
  - งานสำรวจชุดแต่งทางโบราณคดี และจัดทำแบบสำรวจ และวิเคราะห์ผลสำรวจทางโบราณคดี (ไม่รวมการจัดทำรายงาน)
3. งานอนุรักษ์โบราณสถานพระที่นั่งเย็น
  - งานสำรวจเขียนแบบสภาพปัจจุบันก่อนการอนุรักษ์
  - งานชุดแต่งโบราณสถานตามผังบริเวณ กำหนดความลึกเฉลี่ย 0.50 เมตร
4. งานอนุรักษ์โบราณสถานพระปรางค์มุนีวัดมหาธาตุ
  - งานเจาะสำรวจสภาพชั้นดิน
  - งานสำรวจเขียนแบบสภาพพื้นที่ปัจจุบันก่อนการอนุรักษ์
  - งานนั่งร้านเหล็กชั่วคราวเพื่อการสำรวจ
  - งานชุดตรวจทางโบราณคดี
  - งานเขียนแบบเพื่อการบูรณะ
  - งานวิเคราะห์การเจาะสำรวจ และการชุดตรวจทางโบราณคดี (ไม่รวมการจัดทำรายงาน)
5. งานอนุรักษ์โบราณสถานวัดชุมแสง
  - ชุดลอกคลองโบราณรอบโบราณสถานวัดชุมแสง
  - งานจัดทำที่นั่งร้านค้ำยัน และเสริมโครงสร้างในคราวเพื่องานสำรวจ
  - งานชุดแต่งโบราณสถานตามผังบริเวณ กำหนดความลึกเฉลี่ย 0.50 เมตร
  - งานชุดคั่นทางโบราณคดี ขนาดหลุม 3.00 x 3.00 เมตร ลึก 3.00 เมตร จำนวน 1 หลุม
  - งานจ้างเหมาเขียนแบบสภาพก่อน - หลังชุดแต่งโบราณสถานและแบบเพื่อการอนุรักษ์
  - งานทำระบบป้องกันและระบายน้ำขณะสำรวจ
  - งานรื้อถอนพื้นคอนกรีต และอาคารที่เลิกใช้แล้วรวมค่าขนส่งย้ายวัสดุจากกรรหรือ

ให้แล้วเสร็จภายในวันที่ 22 พฤษภาคม 2547 (ภายใน 45 วัน นับถัดจากวันเริ่มสัญญา)

งวดที่ 2 เป็นจำนวนเงิน 7,840,000.- บาท (เจ็ดล้านแปดแสนสี่หมื่นบาทถ้วน)

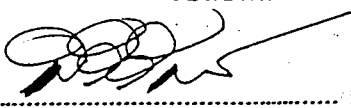
เมื่อผู้รับจ้างได้ปฏิบัติงาน

1. งานปรับปรุงภูมิทัศน์และสาธารณูปโภคบึงพระราม

1.1 งานสะพาน

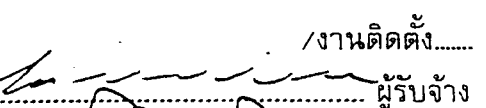
- รื้อถอนสะพาน ก. สะพาน ข. และสะพาน ค.

(ลงชื่อ) .....

ผู้ว่าจ้าง

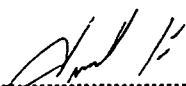
(ลงชื่อ) .....

/งานติดตั้ง.....

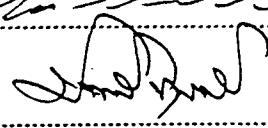
ผู้รับจ้าง

(ลงชื่อ) .....

พยาน

(ลงชื่อ) .....

พยาน

- งานติดตั้งนั่งร้าน เพื่อก่อสร้างสะพาน ด. และสะพาน ด.
- งานติดตั้งนั่งร้าน เพื่อก่อสร้างสะพานตามแบบมาตรฐาน 5 บริเวณ Zone 2 ยาว 6 เมตร

1.2 งานวางผังแนวพื้นทางเดิน

งานวางผังแนวท่อร้อยสายไฟฟ้าใต้ดินแรงสูงและแรงต่ำ

2. งานปรับปรุงภูมิทัศน์ และสาธารณูปโภคพระราชานุสาวรีย์สมเด็จพระเจ้าอยู่ทอง

- งานบูรณะแนวกำแพงพระราชวังโบราณด้านทิศตะวันออกและด้านทิศใต้ของพระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระเจ้าอยู่ทอง ความสูงเฉลี่ย 0.50 เมตร (เพิ่มเติมจากของเดิมที่บูรณะไว้แล้ว)

3. งานอนุรักษ์โบราณสถานพระที่นั่งเย็น

งานบูรณะโบราณสถาน

- งานนั่งร้านเหล็ก
- งานรื้อกระเบื้องมุงหลังคา และสกัดปูนทับสัน ขอบกระเบื้องหลังคา
- งานหลังคาคลุมอาคารชั่วคราว
- งานรื้อไม้โครงสร้างรองหลังคา
- งานรื้อไม้ฝ้าหลังคาและฝ้าเพดาน

4. งานอนุรักษ์โบราณสถานพระปราสาทมณฑลมหาธาตุ

4.1 งานปรับปรุงภูมิทัศน์

งานก่อสร้างอาคารรั้วชายช่องที่ระลิกขนาด 21 x 4 เมตร

- งานวางผังอาคาร
- งานเสาเข็ม ฐานราก คานคอดิน เสา และพื้นอาคาร

4.2 งานปรับปรุงสาธารณูปโภค

- งานรื้อถนนลาดจรดเดิม
- งานดินลูกรังหนา 0.30 เมตร บดอัดแน่น 95% Standard Proctor
- งานถมหินคลุกหนา 0.20 เมตร บดอัดแน่น 95% Standard Proctor
- งานลาดยาง PRIME COAT
- งานผิวจราจร AC. หนา 2 ชั้น (5 cm/ชั้น)

5. งานอนุรักษ์โบราณสถานวัดพระราม

- งานขุดรื้อพื้นแนวคลองโบราณด้านทิศใต้วัดพระราม

ห้แล้วเสร็จภายในวันที่ 6 กรกฎาคม 2547(ภายใน 90 วัน นับถัดจากวันเริ่มสัญญา)

ลงชื่อ) ผู้ว่าจ้าง (ลงชื่อ) ผู้รับจ้าง /งวดที่ 3.....

งวดที่ 3 เป็นจำนวนเงิน 7,840,000.- บาท (เจ็ดล้านแปดแสนสี่หมื่นบาทถ้วน)
ที่ได้รับจ้างได้ปฏิบัติงาน

1. งานปรับปรุงภูมิทัศน์และสาธารณูปโภคบึงพระราม

1.1 งานปรับปรุงภูมิทัศน์

- งานซ่อมแซมพื้นทางเท้า กว้าง 4 เมตร
- งานขอบทางและชั้นรองพื้นของงานพื้นที่ทั้งหมด

1.2 งานสะพาน

- งานโครงสร้างสะพาน ก. , สะพาน ข. และสะพาน ค.
- งานปรับปรุงและซ่อมแซมสะพาน ง. ถึงสะพาน ด. (ตั้งรายละเอียดบัญชีแสดงปริมาณงาน)
- งานโครงสร้างสะพานตามแบบมาตรฐาน 5 ที่บริเวณ Zone 2 ยาว 6 เมตร

1.3 งานศาลา

- งานซ่อมแซมและปรับปรุงศาลา ก. , ข. , ค. , ง. , ฉ. และ ช.

1.4 งานปรับปรุงระบบสาธารณูปโภค

- งานก่อสร้างท่อร้อยสายไฟฟ้าใต้ดินแรงสูงและแรงต่ำ
- งานติดตั้งบ่อพักสายไฟฟ้าใต้ดินทั้งระบบแรงสูงและแรงต่ำ

2. งานอนุรักษ์โบราณสถานพระที่นั่งเย็น

- งานบูรณะโครงสร้างหลังคาทั้งหมดแล้วเสร็จ
- งานรื้อผนังก่ออิฐฉาบปูน
- งานทុบผนัง / พื้น ค.ส.ล.
- งานซ่อมเอ็นทับหลัง ค.ส.ล. ประตู - หน้าต่าง
- งานซ่อมวงกบ ประตู - หน้าต่าง และช่องแสง
- งานซ่อมแซมรอยร้าวผนัง
- งานล้างสีเก่าผนังทั้งหมด

งานสีฝ้าเพดาน

3. งานอนุรักษ์โบราณสถานพระปรางค์มณฑปมหาธาตุ

3.1 งานปรับปรุงภูมิทัศน์

- งานโครงสร้างอาคารร้านขายของที่ระลึกขนาด 21 x 4 เมตร
- งานโครงสร้างหลังคาทั้งหมดแล้วเสร็จ
- งานผนังทั้งหมด (ไม่รวมงานทុบผนัง)

(ลงชื่อ) .....

ผู้ว่าจ้าง

(ลงชื่อ) .....

ผู้รับจ้าง

(ลงชื่อ) .....

พยาน

(ลงชื่อ) .....

พยาน

- งานติดตั้งวงกบประตู และช่องแสง
- งานพื้น (ไม่รวมวัสดุพื้น)
- 3.2 งานบูรณะโบราณสถาน
  - งานเสริมโครงสร้างฐานของพระปราสาท
  - งานบูรณะพระปราสาท (40% ของงานบูรณะทั้งหมดหลังการออกแบบเพื่อการบูรณะ)

4. งานอนุรักษ์โบราณสถานวัดชุมแสง
งานบูรณะโบราณสถานวัดชุมแสง

- งานบูรณะโบราณสถานวัดชุมแสง (40% ของงานบูรณะทั้งหมดหลังการออกแบบเพื่อการบูรณะ)

ให้แล้วเสร็จภายในวันที่ 4 ตุลาคม 2547 (ภายใน 180 วัน นับถัดจากวันเริ่มสัญญา)

งวดที่ 4 เป็นจำนวนเงิน 7,840,000.- บาท (เจ็ดล้านแปดแสนสี่หมื่นบาทถ้วน)

เมื่อผู้รับจ้างได้ปฏิบัติงาน

1. งานปรับปรุงภูมิทัศน์และสาธารณูปโภคบึงพระราม

1.1 งานปรับปรุงภูมิทัศน์

- งานฉวีพื้นที่ทางเท้าทั้งหมดแล้วเสร็จ
- งานซ่อมแซมปรับปรุงฐานพระแม่ธรณี Zone 5 แล้วเสร็จ

1.2 งานป้าย

- งานโครงสร้างป้ายทั้งหมดแล้วเสร็จ

1.3 งานสะพาน

- งานก่อสร้างสะพาน ก. สะพาน ข. และสะพาน ค. แล้วเสร็จ
- งานก่อสร้างสะพานตามแบบมาตรฐาน 5 ที่บริเวณ Zone 2 แล้วเสร็จ

1.4 งานปรับปรุงระบบสาธารณูปโภค

- งานติดตั้งเสาไฟ AREA LIGHT (ไม่รวมดวงโคม)
- งานติดตั้งเสาไฟเดี่ยวก่ออิฐ (ไม่รวมดวงโคม)
- งานร้อยสายไฟฟ้าแรงต่ำแล้วเสร็จ
- งานติดตั้ง UNITSUB - STATION แล้วเสร็จ
- งานเชื่อมต่อระบบวงจรแรงต่ำ (เฉพาะภายในพื้นที่ปฏิบัติงาน)

1.5 งานระบบระบายน้ำแล้วเสร็จ

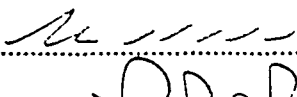
(ลงชื่อ) .....

ผู้ว่าจ้าง

(ลงชื่อ) .....

ผู้รับจ้าง

/2. งานอนุรักษ์.....

2 งานอนุรักษ์โบราณสถานพระที่นั่งเย็น

2.1 งานบูรณะโบราณสถานแล้วเสร็จ

2.2 งานปรับปรุงภูมิทัศน์แล้วเสร็จ

3 งานอนุรักษ์โบราณสถานพระปรางค์มฤตมหาราชาตุ

3.1 งานปรับปรุงภูมิทัศน์

- งานก่อสร้างอาคารร้านขายของที่ระลึก ขนาด 21 x 4 เมตร แล้วเสร็จ

3.2 งานบูรณะโบราณสถานแล้วเสร็จ

4 งานอนุรักษ์โบราณสถานวัดชุมแสง

- งานบูรณะโบราณสถานวัดชุมแสงแล้วเสร็จ

ให้แล้วเสร็จภายในวันที่ 3 ธันวาคม 2547 (ภายใน 240 วัน นับถัดจากวันเริ่มสัญญา)

งวดที่ 5 (งวดสุดท้าย) เป็นจำนวนเงิน 9,800,000.- บาท (เก้าล้านแปดแสนบาทถ้วน) เมื่อผู้รับจ้างได้ปฏิบัติงาน

1. งานปรับปรุงภูมิทัศน์และสาธารณูปโภคบึงพระรามทั้งหมดแล้วเสร็จ

2. งานปรับปรุงภูมิทัศน์และสาธารณูปโภคพระราชานุสาวรีย์สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวองค์
หมดแล้วเสร็จ

3. งานอนุรักษ์โบราณสถานพระที่นั่งเย็นทั้งหมดแล้วเสร็จ

4. งานอนุรักษ์โบราณสถานพระปรางค์มฤตมหาราชาตุทั้งหมดแล้วเสร็จ

5. งานอนุรักษ์โบราณสถานวัดชุมแสงทั้งหมดแล้วเสร็จ

6. งานขุดค้นแนวคลองโบราณด้านทิศใต้ของโบราณสถานวัดพระรามทั้งหมด
แล้วเสร็จ

7. งานอื่น ๆ ตามรูปแบบรายการกำหนดแล้วเสร็จ

ให้แล้วเสร็จภายในวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2548 (ภายใน 300 วัน นับถัดจากวันเริ่มสัญญา)

เมื่อผู้รับจ้างได้ปฏิบัติงานทั้งหมดให้แล้วเสร็จเรียบร้อยตามสัญญา รวมทั้งทำสถานที่ก่อสร้างให้สะอาดเรียบร้อยตามที่กำหนดไว้ในข้อ 18

4.2 ค่าจ้างที่ผู้ว่าจ้างจะจ่ายให้แบ่งออกเป็นสองส่วน คือ

4.2.1 ส่วนเงินกู้ (จากแหล่งเงินกู้) คิดเป็นร้อยละ 72 ของมูลค่างานทั้งหมดที่ไม่รวมภาษี
มูลค่าเพิ่ม

4.2.2 ส่วนเงินบาทสมทบ (จากรัฐบาลไทย) คิดเป็นร้อยละ 28 ของมูลค่างานทั้งหมดที่ไม่
รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม

(ลงชื่อ) ..... ผู้ว่าจ้าง

(ลงชื่อ) ..... พยาน

..... /รายละเอียด.....
(ลงชื่อ) ..... ผู้รับจ้าง

(ลงชื่อ) ..... พยาน

รายละเอียดในการแบ่งเงินค่าจ้างแต่ละงวดตามสัดส่วนดังกล่าวได้แสดงไว้ในตารางแนบท้าย
สัญญา

4.3 ภาษีมูลค่าเพิ่มของส่วนเงินกู้ ให้คำนวณในอัตราร้อยละ 0 ตามมาตรา 60/1(4) แห่งประมวล
รัษฎากร (ฉบับที่ 30) พ.ศ. 2534 ผู้ว่าจ้างจะออกหนังสือรับรองการชำระค่าบริการจากเงินกู้ต่างประเทศ ให้ผู้รับ
จ้างนำส่งกรมสรรพากรพร้อมกับการยื่นแบบแสดงรายการ

4.4 ภาษีมูลค่าเพิ่มในส่วนของเงินบาทสมทบ ให้คิดคำนวณตามอัตราที่กฎหมายกำหนด ผู้ว่าจ้างจะไม่จ่าย
ภาษีมูลค่าเพิ่มในส่วนนี้ให้ ผู้รับจ้างต้องเป็นผู้ชำระภาษีมูลค่าเพิ่มเอง โดยยื่นแบบแสดงรายการต่อกรมสรรพากร
ตามปกติ

4.5 การเบิกจ่ายเงินค่าจ้างตามสัญญา จะเริ่มกระทำได้หลังจากที่แหล่งเงินกู้ (JBIC) ให้ความเห็นชอบเป็น
ลายลักษณ์อักษรต่อการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) และผู้ว่าจ้างได้รับแจ้งเป็นหนังสือจาก ททท. แล้วเท่านั้น

4.6 การเบิกจ่ายเงินค่าจ้างแต่ละงวด ผู้ว่าจ้างจะจ่ายให้เป็นสองส่วนตามข้อ 4.2 โดยผู้รับจ้างต้องขอเบิก
พร้อมกันทั้งสองส่วน ไม่สามารถแยกเบิกเฉพาะส่วนหนึ่งส่วนใดได้ และผู้รับจ้างจะต้องออกใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับ
ภาษี แยกเป็นสองฉบับสำหรับแต่ละส่วน โดยระบุภาษีมูลค่าเพิ่มตามอัตราในข้อ 4.3 และ 4.4

4.7 การส่งมอบงาน ให้ผู้รับจ้างทำหนังสือถึงคณะกรรมการตรวจการจ้าง พร้อมแบบ RDP-3 ที่กำหนดไว้
ท้ายสัญญา

4.8 ผู้รับจ้างต้องส่งรายงานความก้าวหน้าตามแบบ RDP-5 ที่กำหนดไว้ท้ายสัญญานี้ต่อคณะกรรมการ
ตรวจการจ้างและททท. ทุก ๆ 30 วัน นับแต่เริ่มทำงาน และครั้งสุดท้ายเมื่อส่งมอบงานงวดสุดท้าย

ข้อ 5. กำหนดเวลาแล้วเสร็จ และสิทธิของผู้ว่าจ้างในการบอกเลิกสัญญา

ผู้รับจ้างต้องเริ่มทำงานที่รับจ้างภายในวันที่ 8 เดือน เมษายน พ.ศ. 2547

และจะต้องทำงานให้แล้วเสร็จบริบูรณ์ภายในวันที่ 1 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2548

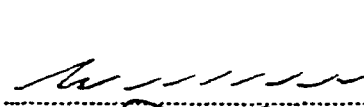
ถ้าผู้รับจ้างมิได้ลงมือทำงานภายในกำหนดเวลา หรือไม่สามารถทำงานให้แล้วเสร็จตามกำหนดเวลาหรือมี
เหตุให้เชื่อได้ว่าผู้รับจ้างไม่สามารถทำงานให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลา หรือจะแล้วเสร็จล่าช้าเกินกว่า
กำหนดเวลา หรือผู้รับจ้างทำผิดสัญญาข้อใดข้อหนึ่ง หรือตกเป็นผู้ล้มละลาย หรือเพิกเฉยไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง
ของคณะกรรมการตรวจการจ้าง หรือคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ หรือผู้ควบคุมงาน หรือบริษัทที่ปรึกษา ซึ่ง
ได้รับมอบอำนาจจากผู้ว่าจ้าง ผู้ว่าจ้างมีสิทธิที่จะบอกเลิกสัญญานี้ได้และมีสิทธิจ้างผู้รับจ้างรายใหม่เข้า
ทำงานของผู้รับจ้างให้ลุล่วงไปได้ด้วย

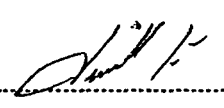
การที่ผู้ว่าจ้างไม่ใช้สิทธิเลิกสัญญาดังกล่าวข้างต้นนั้น ไม่เป็นเหตุให้ผู้รับจ้างพ้นจากความผิด ตามสัญญา

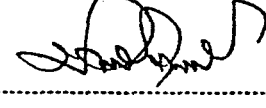
ข้อ 6. ความรับผิดในความชำรุดบกพร่องของงานจ้าง

เมื่องานแล้วเสร็จบริบูรณ์และผู้ว่าจ้างได้รับมอบงานจากผู้รับจ้างหรือจากผู้รับจ้างรายใหม่ในกรณีที่มิ
มีการบอกเลิกสัญญาตามข้อ 5 หากมีเหตุชำรุดบกพร่องหรือเสียหายเกิดขึ้นจากงานจ้างนี้ภายในกำหนด 2 ปี

(ลงชื่อ) ผู้ว่าจ้าง

(ลงชื่อ) /แห่ง..... ผู้รับจ้าง

(ลงชื่อ) พยาน

(ลงชื่อ) พยาน

- เดือน นับถัดจากวันที่ได้รับมอบงานดังกล่าว ซึ่งความชำรุดบกพร่องหรือเสียหายนั้น เกิดจากความบกพร่องของ ผู้รับจ้าง อันเกิดจากการใช้วัสดุที่ไม่ถูกต้อง หรือทำไว้ไม่เรียบร้อย หรือทำไม่ถูกต้องตามมาตรฐาน แห่งหลักวิชา ผู้รับจ้างจะต้องรีบทำการแก้ไขให้เป็นที่เรียบร้อยโดยไม่ชักช้า โดยผู้ว่าจ้างไม่ต้องออกเงินใด ๆ ในกา ทั้งสิ้น หากผู้รับจ้างบิดพลิ้วไม่กระทำการดังกล่าวภายในกำหนด 7 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งเป็นหนังสือจากผู้ จ้างหรือไม่ทำการแก้ไขให้ถูกต้องเรียบร้อยภายในเวลาที่ผู้ว่าจ้างกำหนด ให้ผู้ว่าจ้างมีสิทธิที่จะทำการนั้นเอง หรือจ้ ผู้อื่นให้ทำงานนั้นโดยผู้รับจ้างต้องเป็นผู้ออกค่าใช้จ่าย

ข้อ 7. การจ้างช่วง

ผู้รับจ้างจะต้องไม่เอางานทั้งหมดหรือบางส่วนแห่งสัญญาไปจ้างช่วงอีกต่อหนึ่งโดยไม่ได้รับความยินยอม เป็นหนังสือจากผู้ว่าจ้างก่อน ทั้งนี้ นอกจากในกรณีที่สัญญานี้จะได้ระบุไว้เป็นอย่างอื่น ความยินยอมดังกล่าวนั้นไ เป็นเหตุให้ผู้รับจ้างหลุดพ้นจากความรับผิด หรือพ้นหน้าที่ตามสัญญา และผู้รับจ้างจะยังคงต้องรับผิดในควา ผิดและความประมาทเลินเล่อของผู้รับจ้างช่วง หรือของตัวแทน หรือ ลูกจ้างของผู้รับจ้างช่วงนั้นทุกประการ

ข้อ 8. การควบคุมงานของผู้รับจ้าง

ผู้รับจ้างจะต้องควบคุมงานที่รับจ้างอย่างเอาใจใส่ด้วยประสิทธิภาพและความชำนาญ และในระหว่างทำงา ที่รับจ้างจะต้องจัดให้มีผู้แทนซึ่งทำงานเต็มเวลาเป็นผู้ควบคุมงาน ผู้ควบคุมงาน กล่าวจะต้องเป็นผู้แทนได้รับมอ อำนาจจากผู้รับจ้าง คำสั่งหรือคำแนะนำต่าง ๆ ที่ได้แจ้งแก่ผู้แทนผู้ได้รับมอบอำนาจนั้นให้ถือว่าเป็นคำสั่งหรือค้ แนะนำที่ได้แจ้งแก่ผู้รับจ้าง การแต่งตั้งผู้ควบคุมงานนั้นจะต้องทำเป็นหนังสือและต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้ จ้าง การเปลี่ยนตัวหรือแต่งตั้งผู้ควบคุมงานใหม่จะกระทำมิได้หากไม่ได้รับความเห็นชอบจากผู้ว่าจ้างก่อน

การจ้างงานของผู้รับจ้างให้เน้นการใช้แรงงานเป็นหลัก ในกรณีที่สามารดใช้แรงงานแทนเครื่องจักรได้ผู้ จ้างมีสิทธิที่จะขอให้เปลี่ยนตัวผู้แทนได้รับมอบอำนาจนั้น โดยแจ้งเป็นหนังสือไปยังผู้รับจ้าง และผู้รับจ้างจะต้องท้ การเปลี่ยนตัวโดยพลัน โดยไม่คิดราคาเพิ่มหรืออ้างเป็นเหตุเพื่อขยายอายุสัญญา อันเนื่องมาจากเหตุนี้

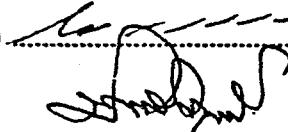
ข้อ 9. ความรับผิดชอบของผู้รับจ้าง

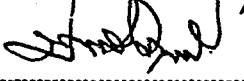
ผู้รับจ้างจะต้องรับผิดชอบอุบัติเหตุ ความเสียหาย หรือภัยอันตรายใด ๆ อันเกิดจากการปฏิบัติงานของผู้รับ จ้าง และจะต้องรับผิดชอบต่อความเสียหายจากการกระทำของลูกจ้างของผู้รับจ้าง

ความเสียหายใด ๆ อันเกิดแก่งานที่ผู้รับจ้างได้ทำขึ้นแม้จะเกิดขึ้นเพราะเหตุสุดวิสัย นอกจากกรณีอันเกิด จากความผิดของผู้ว่าจ้าง ผู้รับจ้างจะต้องรับผิดชอบโดยซ่อมแซมให้คืนดีหรือเปลี่ยนให้ใหม่โดยค่าใช้จ่ายของผู้รับจ้างเอง ความรับผิดชอบของผู้รับจ้างดังกล่าวในข้อนี้จะสิ้นสุดลงเมื่อผู้ว่าจ้างได้รับมอบงานครั้งสุดท้าย ซึ่งหลังจากนั้นผู้รับจ้างคง ต้องรับผิดชอบเพียงในกรณีชำรุดบกพร่อง หรือความเสียหายดังกล่าวในข้อ 6 เท่านั้น

(ลงชื่อ) ผู้ว่าจ้าง

(ลงชื่อ) พยาน

ข้อ 10. การ.....
(ลงชื่อ) ผู้รับจ้าง

(ลงชื่อ) พยาน

ข้อ 10. การจ่ายเงินแก่ลูกจ้าง

ผู้รับจ้างจะต้องจ่ายเงินแก่ลูกจ้างที่ผู้รับจ้างได้จ้างมาในอัตรา และตามกำหนดเวลาที่ผู้รับจ้างได้ตกลง หรือทำสัญญาไว้ต่อลูกจ้างดังกล่าว

ถ้าผู้รับจ้างไม่จ่ายเงินค่าจ้างหรือค่าทดแทนอื่นใดแก่ลูกจ้างดังกล่าวในวรรคแรก ผู้ว่าจ้างมีสิทธิที่จะเอาเงินค่าจ้างที่จะต้องจ่ายให้แก่ผู้รับจ้างมาจ่ายให้แก่ลูกจ้างของผู้รับจ้างดังกล่าว และให้ถือว่าผู้ว่าจ้างได้จ่ายเงินจำนวนนั้นเป็นค่าจ้างให้แก่ผู้รับจ้างตามสัญญาแล้ว

ผู้รับจ้างจะต้องจัดให้มีประกันภัยสำหรับลูกจ้างทุกคนที่จ้างมาทำงาน โดยให้ครอบคลุมถึงความรับผิดชอบทั้งปวงของผู้รับจ้างรวมทั้งผู้รับจ้างช่วงอันหากจะพึงมี ในกรณีความเสียหายที่คิดค่าสินไหมทดแทนได้ตามกฎหมายซึ่งเกิดจากอุบัติเหตุหรือภัยอันตรายใด ๆ ต่อลูกจ้างหรือบุคคลอื่นที่ผู้รับจ้างหรือผู้รับจ้างช่วงจ้างมาทำงาน ผู้รับจ้างจะต้องส่งมอบกรมธรรม์ประกันภัยดังกล่าวพร้อมทั้งหลักฐานการชำระเบี้ยประกันให้แก่ผู้ว่าจ้างเมื่อผู้ว่าจ้างเรียกร้อง

ข้อ 11. การตรวจงานจ้าง

ถ้าผู้ว่าจ้างแต่งตั้งกรมการตรวจการจ้าง ผู้ควบคุมงานหรือบริษัทที่ปรึกษาเพื่อควบคุมการทำงานของ ผู้รับจ้าง กรมการตรวจการจ้าง หรือกรมการตรวจรับพัสดุ หรือผู้ควบคุมงานหรือบริษัทที่ปรึกษานั้นมีอำนาจเข้าไปตรวจการงานในโรงงานและสถานที่ที่กำลังก่อสร้างหรือที่กำลังทำงานได้ตลอดเวลา และผู้รับจ้างจะต้องอำนวยความสะดวกและให้ความช่วยเหลือในการนั้นตามสมควร

การที่มีกรมการตรวจการจ้าง หรือผู้ควบคุมงานหรือบริษัทที่ปรึกษาทำให้ผู้รับจ้างพ้นความรับผิดชอบตามสัญญาข้อหนึ่งข้อใดไม่

ข้อ 12. แบบรูปและรายการละเอียดคลาดเคลื่อน

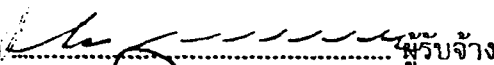
ผู้รับจ้างจะต้องรับรองว่าได้ตรวจสอบและทำความเข้าใจในแบบรูปรายการละเอียด หรือใบแจ้งปริมาณงานโดยถี่ถ้วนแล้ว หากปรากฏว่าแบบรูปและรายการละเอียดหรือใบแจ้งปริมาณงานนั้นผิดพลาดหรือคลาดเคลื่อนไปจากหลักการทางวิศวกรรมหรือทางเทคนิค ผู้รับจ้างตกลงที่จะปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของกรมการตรวจการจ้าง หรือผู้ควบคุมงานหรือบริษัทที่ปรึกษาที่ผู้ว่าจ้างแต่งตั้งเพื่อให้งานแล้วเสร็จบริบูรณ์ โดยจะคิดค่าใช้จ่ายใด ๆ เพิ่มขึ้นจากผู้ว่าจ้างไม่ได้

ข้อ 13. การควบคุมงานโดยผู้ว่าจ้าง

ผู้รับจ้างตกลงว่า กรมการตรวจการจ้าง หรือผู้ควบคุมงานหรือบริษัทที่ปรึกษาที่ผู้ว่าจ้างแต่งตั้ง มีอำนาจที่จะตรวจสอบและควบคุมงานเพื่อให้เป็นไปตามเอกสารสัญญา และมีอำนาจที่จะสั่งให้แก้ไขเปลี่ยนแปลง

(ลงชื่อ) ผู้ว่าจ้าง

(ลงชื่อ) พยาน

/แปลง.....
(ลงชื่อ) ผู้รับจ้าง

(ลงชื่อ) พยาน

ชั่วคราวสำหรับงานก่อสร้างหรือการทำงาน และวัสดุต่าง ๆ ซึ่งเห็นว่าจะต้องสงวนเอาไว้เพื่อการปฏิบัติงานตามสัญญาตามที่เห็นสมควร

ในกรณีดังกล่าว ผู้ว่าจ้างมีสิทธิริบหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาทั้งหมด หรือบางส่วนตามแต่จะเห็นสมควร นอกจากนี้ผู้รับจ้างจะต้องรับผิดชอบในค่าเสียหายซึ่งเป็นจำนวนเกินกว่าหลักประกันการปฏิบัติงานและค่าเสียหายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นรวมทั้งค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นในการทำงานนั้นต่อให้แล้วเสร็จตามสัญญา และค่าใช้จ่ายในการควบคุมงานเพิ่ม (ถ้ามี) ซึ่งผู้ว่าจ้างจะหักเอาจากเงินประกันผลงานหรือจำนวนเงินใด ๆ ที่จะจ่ายให้แก่ผู้รับจ้างก็ได้

ข้อ 17. การกำหนดค่าเสียหาย

ค่าปรับหรือค่าเสียหายซึ่งเกิดขึ้นจากผู้รับจ้างตามสัญญานี้ ผู้ว่าจ้างมีสิทธิที่จะหักเอาจากจำนวนเงินค่าจ้างที่ค้างจ่ายหรือจากเงินประกันผลงานของผู้รับจ้างหรือบังคับจากหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาก็ได้ หากมีเงินค่าจ้างตามสัญญาที่หักไว้จ่ายเป็นค่าปรับและค่าเสียหายแล้วยังเหลืออยู่อีกเท่าใด ผู้ว่าจ้างจะคืนให้แก่ผู้รับจ้างทั้งหมด

ข้อ 18. การทำบริเวณก่อสร้างให้เรียบร้อย

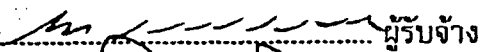
ผู้รับจ้างจะต้องรักษาบริเวณสถานที่ปฏิบัติงานตามสัญญานี้ รวมทั้งโรงงาน หรือสิ่งอำนวยความสะดวกในการทำงานของผู้รับจ้าง ลูกจ้าง ตัวแทน หรือของผู้รับจ้างช่วง ให้อยู่ในความสะดวกปลอดภัย และมีประสิทธิภาพในการใช้งานตลอดระยะเวลาการจ้างและเมื่อทำงานเสร็จสิ้นแล้วจะต้องขนย้ายบรรดาเครื่องใช้ในการทำงานจ้างรวมทั้งวัสดุ ชยะมูลฝอยและสิ่งก่อสร้างชั่วคราวต่าง ๆ (ถ้ามี) ทั้งจะต้องกลบเกลี่ยพื้นดินให้เรียบร้อย เพื่อให้บริเวณทั้งหมดอยู่ในสภาพที่สะอาด และใช้การได้ทันที

ข้อ 19. กรณีพิพาทและอนุญาโตตุลาการ

19.1 ในกรณีที่มีข้อโต้แย้งเกิดขึ้นระหว่างคู่สัญญาเกี่ยวกับข้อกำหนดแห่งสัญญานี้ หรือเกี่ยวกับการปฏิบัติตามสัญญานี้ และคู่สัญญาไม่สามารถตกลงกันได้ ให้เสนอข้อโต้แย้งหรือข้อพิพาทนั้นต่ออนุญาโตตุลาการเพื่อพิจารณาชี้ขาด

19.2 เว้นแต่คู่สัญญาทั้งสองฝ่ายจะเห็นพ้องกันให้อนุญาโตตุลาการคนเดียวเป็นผู้ชี้ขาดการระงับข้อพิพาทให้กระทำโดยอนุญาโตตุลาการ 2 คน โดยคู่สัญญาฝ่ายหนึ่งจะทำหนังสือแสดงเจตนาจะให้มีอนุญาโตตุลาการระงับข้อพิพาทและระบุชื่ออนุญาโตตุลาการคนที่ตนแต่งตั้งส่งไปยังคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่ง จากนั้นภายในระยะเวลา 30 วัน นับถัดจากวันที่ได้รับแจ้งดังกล่าว คู่สัญญาฝ่ายที่ได้รับแจ้งจะต้องแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการคนที่สอง ถ้าอนุญาโตตุลาการทั้งสองคนดังกล่าวไม่สามารถประนีประนอมระงับข้อพิพาทนั้นได้ ให้อนุญาโตตุลาการทั้งสองคนร่วมกันแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการผู้ชี้ขาดภายในกำหนดเวลา 30 วัน นับจากวันที่ไม่สามารถตกลงกัน ผู้ชี้ขาดดังกล่าวจะพิจารณาระงับข้อพิพาทต่อไป กระบวนพิจารณาของอนุญาโตตุลาการให้ถือตามข้อบังคับอนุญาโตตุลาการของสถาบันอนุญาโตตุลาการกระทรวงยุติธรรม โดยอนุโลม หรือตามข้อ

(ลงชื่อ) ผู้ว่าจ้าง

(ลงชื่อ) ผู้รับจ้าง

(ลงที่) พยาน

(ลงที่) พยาน

บังคับอื่นที่คู่สัญญาทั้งสองฝ่ายเห็นชอบ และให้กระทำในกรุงเทพมหานคร โดยใช้ภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษ เป็นภาษาในการดำเนินกระบวนการพิจารณา

19.3 ในกรณีที่คู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่แต่งตั้งอนุญาโตตุลาการฝ่ายตนหรือในกรณีที่อนุญาโต - ตุลาการทั้งสองคนไม่สามารถตกลงแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการผู้ชี้ขาดได้ คู่สัญญาแต่ละฝ่ายต่างมีสิทธิร้องขอ ต่อศาลแห่งเพื่อแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการหรืออนุญาโตตุลาการผู้ชี้ขาดได้แล้วแต่กรณี

19.4 ค่าชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการหรือของอนุญาโตตุลาการผู้ชี้ขาดแล้วแต่กรณีให้ถือเป็นเด็ดขาด และถึงที่สุดผูกพันคู่สัญญา

19.5 คู่สัญญาแต่ละฝ่ายเป็นผู้รับภาระค่าธรรมเนียมอนุญาโตตุลาการฝ่ายตน และออกค่าใช้จ่าย อื่นๆ ในการดำเนินกระบวนการพิจารณาฝ่ายละครั้ง ในกรณีที่มีการแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการคนเดียวหรือมีการ แต่งตั้งอนุญาโตตุลาการผู้ชี้ขาด ให้อนุญาโตตุลาการหรืออนุญาโตตุลาการผู้ชี้ขาดเป็นผู้กำหนดภาระค่าธรรมเนียม อนุญาโตตุลาการคนเดียวหรือภาระค่าธรรมเนียมอนุญาโตตุลาการผู้ชี้ขาดคนเดียว แล้วแต่กรณี

ข้อ 20. การขยายระยะเวลาปฏิบัติงานตามสัญญา

ในกรณีที่มีเหตุสุดวิสัยหรือเหตุใด ๆ อันเนื่องมาจากความผิดหรือความบกพร่องของฝ่ายผู้ว่าจ้างหรือ พฤติการณ์อันหนึ่งอันใดที่ผู้รับจ้างไม่ต้องรับผิดชอบตามกฎหมายทำให้ผู้รับจ้างไม่สามารถทำงานให้แล้วเสร็จ ตามเงื่อนไขและกำหนดเวลาแห่งสัญญานี้ได้ ผู้รับจ้างจะต้องแจ้งเหตุหรือพฤติการณ์ดังกล่าวพร้อมหลักฐาน เป็นหนังสือให้ผู้ว่าจ้างทราบเพื่อขอขยายเวลาทำงานออกไปภายใน 15 วัน นับถัดจากวันที่เหตุนั้นสิ้นสุดลง

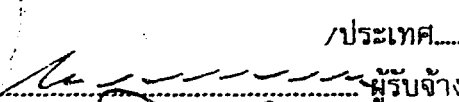
ถ้าผู้รับจ้างไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามความในวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าผู้รับจ้างได้สละสิทธิ์เรียกร้องในการที่ จะขอขยายเวลาทำงานออกไปโดยไม่มีเงื่อนไขใด ๆ ทั้งสิ้น เว้นแต่กรณีเหตุเกิดจากความผิดหรือความบก พร่องของฝ่ายผู้ว่าจ้าง ซึ่งมีหลักฐานชัดเจน หรือผู้ว่าจ้างทราบดีอยู่แล้วตั้งแต่นั้น

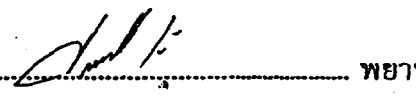
การขยายกำหนดเวลาทำงานตามวรรคหนึ่ง อยู่ในดุลพินิจของผู้ว่าจ้างที่จะพิจารณาตามที่เห็นสมควร

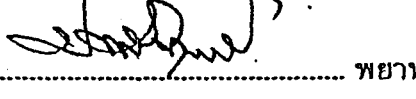
ข้อ 21. การใช้เรือไทย

ในการปฏิบัติตามสัญญานี้ หากผู้รับจ้างจะต้องส่งหรือนำเข้ามาจากต่างประเทศรวมทั้งเครื่องมือ และอุปกรณ์ที่ต้องนำเข้ามาเพื่อปฏิบัติงานตามสัญญาไม่ว่าผู้รับจ้างจะเป็นผู้นำของเข้ามาเอง หรือนำเข้ามา โดยผ่านตัวแทนหรือบุคคลอื่นใด ถ้าสิ่งของนั้นต้องนำเข้ามาโดยทางเรือในเส้นทางเดินเรือที่มีเรือไทยเดินอยู่ และสามารถให้บริการรับขนได้ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมประกาศกำหนด ผู้รับจ้างต้องจัดการ ให้สิ่งของดังกล่าวบรรทุกโดยเรือไทยหรือเรือที่มีสิทธิเช่นเดียวกับเรือไทยจากต่างประเทศมายังประเทศไทย เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการพาณิชย์ ก่อนบรรทุกของนั้นลงเรืออื่น ที่มีเรือไทย หรือเป็นของที่รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงคมนาคมประกาศยกเว้นให้บรรทุกโดยเรืออื่นได้ ทั้งนี้ไม่ว่าการส่งหรือสั่งซื้อสิ่งของดังกล่าวจากต่างประเทศจะเป็นแบบ เอฟไอบี, ซีเอฟอาร์, ซีไอเอฟ หรือแบบ อื่นใดที่มีเรือไทยเดินอยู่ และสามารถให้บริการรับขนได้ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมประกาศ กำหนด ผู้รับจ้างต้องจัดการให้สิ่งของดังกล่าวบรรทุกโดยเรือไทยหรือเรือที่มีสิทธิเช่นเดียวกับเรือไทยจากต่าง

(ลงชื่อ) ผู้ว่าจ้าง

/ประเทศ.....
(ลงชื่อ) ผู้รับจ้าง

(ลงชื่อ) พยาน

(ลงชื่อ) พยาน

ประเทศมายังประเทศใดในวันแต่จะได้รับอนุญาตจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการพาณิชย์นาวี ก่อน
บรรทุกของนั้นโดยเรืออื่นที่มีชื่อเรือไทย หรือเป็นของที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมประกาศยกเว้นให้
บรรทุกโดยเรืออื่นได้ ทั้งนี้ไม่ว่าการส่งหรือสั่งซื้อสิ่งของดังกล่าวจากต่างประเทศจะเป็นแบบ เอฟไอบี, ซีเอฟ
อาร์, ซีไอเอฟ หรือแบบอื่นใด

ในการส่งมอบงานตามสัญญาให้แก่ผู้ว่าจ้าง ถ้างานนั้นมีสิ่งของตามสัญญา ข้อ 19 ผู้รับจ้างจะต้องส่ง
มอบใบตราส่ง (Bill of Lading) หรือสำเนาใบตราส่งสำหรับของนั้นซึ่งแสดงว่าได้บรรทุกมาโดยเรือไทยหรือ
เรือที่มีสิทธิเช่นเดียวกับเรือไทยให้แก่ผู้ว่าจ้างพร้อมกับการส่งมอบงานด้วย

ในกรณีที่สิ่งของดังกล่าวไม่ได้บรรทุกจากต่างประเทศมายังประเทศไทยโดยเรือไทยหรือเรือที่มีสิทธิ
เช่นเดียวกับเรือไทย ผู้รับจ้างต้องส่งมอบหลักฐานซึ่งแสดงว่าได้รับอนุญาตจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการพาณิชย์นาวีให้บรรทุกของโดยเรืออื่นได้ หรือหลักฐานซึ่งแสดงว่าได้ชำระค่าธรรมเนียมพิเศษเนื่อง
จากการไม่บรรทุกของโดยเรือไทยตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการพาณิชย์นาวีแล้วอย่างใดอย่างหนึ่งแก่
ผู้ว่าจ้างด้วย

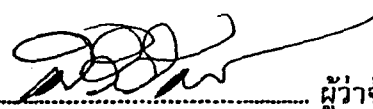
ในกรณีที่ผู้รับจ้างไม่ส่งมอบหลักฐานอย่างใดอย่างหนึ่งดังกล่าวในสองวรรคข้างต้นให้แก่ผู้ว่าจ้าง แต่
จะขอส่งมอบงานดังกล่าวให้ผู้ว่าจ้างก่อน โดยยังไม่รับชำระเงินค่าจ้าง ผู้ว่าจ้างมีสิทธิรับงานดังกล่าวไว้ก่อน
และชำระเงินค่าจ้างเมื่อผู้รับจ้างได้ปฏิบัติถูกต้องครบถ้วนดังกล่าวแล้วได้

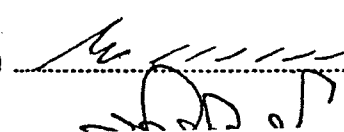
ข้อ 22. มาตรฐานฝีมือช่าง

ผู้รับจ้างตกลงเป็นเงื่อนไขสำคัญว่า ผู้รับจ้างจะต้องมีและใช้ผู้ผ่านการทดสอบมาตรฐานฝีมือช่าง จาก
กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม หรือผู้มีวุฒิบัตรระดับ ปวช. ปวส. และ ปวท.
หรือเทียบเท่า จากสถาบันการศึกษาที่ ก.พ. รับรองให้เข้ารับราชการได้ ในอัตราไม่ต่ำกว่าร้อยละ ___ ของ
แต่ละสาขาช่าง แต่จะต้องมีช่างจำนวนอย่างน้อย 1 คน ในแต่ละสาขาช่าง ดังต่อไปนี้

- 22.1 สถาปนิก
- 22.2 วิศวกรโครงสร้าง
- 22.3 วิศวกรไฟฟ้า
- 22.4 นักโบราณคดี
- 22.5 ช่างไฟฟ้า
- 22.6 ช่างโยธา

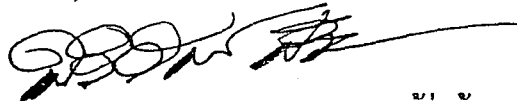
ผู้รับจ้างจะต้องจัดทำบัญชีแสดงจำนวนช่างทั้งหมดโดยจำแนกตามแต่ละสาขาช่างและระดับช่าง
พร้อมกับระบุรายชื่อช่างผู้ผ่านการทดสอบมาตรฐานฝีมือช่าง หรือผู้มีวุฒิบัตรดังกล่าวในวรรคแรกนำมา
แสดงพร้อมหลักฐานต่าง ๆ ต่อคณะกรรมการตรวจการจ้าง หรือผู้ควบคุมงานก่อนเริ่มลงมือทำงานและ
พร้อมที่จะให้ผู้ว่าจ้างหรือเจ้าหน้าที่ของผู้ว่าจ้างตรวจสอบดูได้ตลอดเวลาการทำงานตามสัญญาของผู้รับจ้าง

(ลงชื่อ) ผู้ว่าจ้าง

(ลงชื่อ) /สัญญา.....
ผู้รับจ้าง

สัญญาฉบับนี้เป็นสองฉบับ มีข้อความถูกต้องตรงกัน คู่สัญญาได้อ่านและเข้าใจข้อความโดยละเอียด
ตลอดแล้ว จึงได้ลงลายมือชื่อ พร้อมทั้งประทับตรา (ถ้ามี) ไว้เป็นสำคัญต่อหน้าพยานและคู่สัญญาต่างยึดถือ
ไว้ฝ่ายละหนึ่งฉบับ

(ลงชื่อ) ..... ผู้ว่าจ้าง
(นายศิริวัฒน์ ศิริพระกุล)
(องค์ผู้ว่าราชการจังหวัด ราชอาณาจักรไทย)
(ผู้ว่าราชการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา)

(ลงชื่อ) ..... ผู้รับจ้าง
(นายประมุข บรรเจิดสกุล)

(ลงชื่อ) ..... พยาน
(นางไพเราะ เพ็ญประไพ)

(ลงชื่อ) ..... พยาน
(นางปราณี ทองดี)